

SAN JUAN

Jaayhui'my Jadu'n Nej Jesucristo Ytun Yjajti

Dios y'ung huidibi y'oy ya
naaxhuiñ yejcí Dios y'ayuc tiy'ajt

1 Co naaxhuiñbi oga'n chondacy jiiyim anajty Dios y'ung, e yi' yajnejhuiy jää ajcxy Dios y'ayuc ytiy'ajt. Dios y'ung tú'ciy anajty yajpaady ma Dios. **2** Je' tim oga'n'aty anajty yajpatp ma Dios. **3** Tüg'óciy huidijaty yaj'ijxp yajpatp ya naaxhuiñ, yi' yaj'oyiyday yajcojتay. Tüg'óciy huidijaty Dios yajcojy, tú'ciy ytuiñ miid y'ung. **4** Dios y'ung yi' jugy'ajtyejctaayb ma tüg'óciy naaxhuiñyjää. Miid co jugy'ajtyejctäy ma tüg'óciy naaxhuiñyjää, je' je' tiy'ajt co Dios y'ung ymiid Dios ymic'ajt. Jadu'n nipaady nej tüg jiin huidibi jää codiicxp. **5** Ya naaxhuiñ yajpaady anii. Yi anii jadu'n yi' nej coodzpi. Yi Dios y'ung ti mimiñ ya naaxhuiñ Dios y'ayuc ytiy'ajt. Jadu'n Dios y'ayuc ytiy'ajt ma jää yjot yhuinmañ nej tüg jiin ytiicxy agoodzuuyb. Yi anii ca' ñaygodigiyii miid Dios ytiy'ajt.

6 Ma'xung'ajt tüg yeydijc huidibi Dios anajty ti yajni'bicy. Hue' anajty yxi Juan. **7** Yi' oga'n tiy'ajt yejc co

Dios ymic'ajt etz ytiy'ajt yajpaady ma Dios y'ung, jigix tüg'óciy je jää ajcxy camibijctähuipy je Dios y'ung. Dios y'ung jadu'n nipaady nej tüg jiin huidibi codiicxp ma jää ytüyöy. **8** Je Juan ca' je' anajty yjëjity je Cristo, je huidibi capxhuäcxp Dios y'ayuc ytiy'ajt. Hue' janchtiy je Juan ñidiy'ajt'ajt je Cristo. **9** Je Dios y'ung hue' je' ma'xung'ajty ya naaxhuiñ. Je' je' anajty je Dios ymic'ajt etz ytiy'ajt ymiid, je janchypi, ma jëb tüg'óciy jää ya naaxhuiñ patcixy Dios ytiy'ajt.

10 Je Dios y'ung ya anajty yhuidity naaxhuiñygíxy. E jada naaxhuiñ yi' yaj'oyiyday. E may je naaxhuiñjää ca' ajcxy ijxcajpy. **11** Je ymigügtijc, je judiojää, je' ajcxy nimiini, e may ajcxy je ymigügtijc ca' ajcxy ycöbijci. **12** Tüg'óciy je jää ajcxy pinjaty mijpidac yi' yxiñ yi' ymic'ajt, yi' ajcxy yajmoy Dios ymic'ajt, e jadu'n nipay nejjihuüy ajcxy Dios y'ung'adyii. **13** Canan hue' je' co naydijiib Dios y'ung co ti yma'xung'aty jadu'n nej jää ajcxy y'ocma'xung'aty. Nañ ni ca' yjadu'nity nej jää tiy, nej jää jiip'ixy, ni canan jää jadu'n ti

huinmay. Hue' janchtiy Dios jadu'n ti huinmay.

¹⁴ Je Dios y'ung ya naaxhuiñ je' yma'xung'ajty miid ñiniçx etz chinay miid naaxhuiñjäy. E iich ajcxy n'ijxich yi' y'loy'ajt etz ymic'ajt, jadu'n nej Dios Teedy y'ung tügpajc oy'ajt etz mic'ajt miidity. ¹⁵ Juan ñidiy'ajt'ajt je Dios y'ung, e chi capxypidzimy, e jadu'n yminañ:

—Jada je' je jääy huidibi iich jadu'n nimiydaacich ma miich ajcxy. Je huidibi miimb jac'axam ma iich, jac mic'ajt miid yi' ca'ydi iich, com jacjayijp yi' jugy'ajt paty ca'ydi iich.

¹⁶ Je Dios y'ung oy xychojcim xyjihuiyim mijcajee, paady je' tuuñ may'ajt oy'ajt mijcajee miid iich ajt ycixpi. ¹⁷ Com Dios y'ané'min ycötujcin micpi hue' Dios yajniguejx je Moisés. Co Dios quejxy Jesucristo ya naaxhuiñ, chi may'ajt oy'ajt tuñ miid je jääy ajcxy ycixpi, e nañ je' tyiy'ajt yajniguejx je Jesucristo. ¹⁸ Je Dios ni caminaabi pin ca'ixyñ, je y'ung tügpajci yajpatp ma Dios Teedy ity. Je Dios y'ung ti xyajnejhuiyim nej Dios yajpaady.

Juan el Bautista je' tiy'ajt yeje co Jesús je' anajty Dios y'ung

¹⁹ Jadaabi je' je tiy'ajt huidibi Juan yejc, co judío jääy ajcxy quejxy nijejity teedytijc etz tzajptijc tungmiidpi. Jim ajcxy chooñ Jerusalén nicxy ma anajty Juan yajpaady, chi ajcxy y'amidooy:

—¿Mbin miich? ¿Nej miich je' je Cristo huidibi Dios yquexamy?

²⁰ Je' ñigapx je tiy'ajt, ca' ñaygoyützi, chi yminañ:
—Ca' iich njejity je Cristo.

²¹ Chi ajcxy jac'amidooy:
—¿E pin miich mnaydijyii? Pen ca' mjëjity je Cristo. ¿Nej miich je' je Elías?

Chi Juan y'adzooy:

—Ca' je' n'iichity.

Chi ajcxy jac'amidooy:
—¿Nej miich je' je Dios y'ayuccapxhuäcxpi, je huidibi ñigapxy ma Dios ñecy co ymiinañ ya naaxhuiñ?

Chi Juan y'adzooy:

—Ca!

²² Chi y'amidooy ajcxy jadüg'oc:
—¿Mbin miich? Jigix iich ajcxy tiy'ajt nyajñicxibich ma yi tiibi iich ajcxy xyquexyich. ¿Ti miich nayxiigoyäxyii?

²³ Chi Juan yminañ:

—Iich je' je jääy huidibi Dios y'ayuccapxhuäcxip ma tüg mijtigüuum, tim jadu'n nej jiiby jaybety ymiiñ ma Isaías ñecy, nañ tim jadu'n iich nminalñiich co copicy nayñi'ixíiyigix ma yi mjot yi mhuinma'ñ, jébi naybáatigixy miid mHuindzin Dios. Jadu'n nej jääy ixipy tü'aa yaj'oyiy co tüg huindzin ymiina'ñ.

²⁴ Je teedytijc etz tzajptijc tungmiidpi huidibi oy migapxy Juan, hue' anajty ajcxy fariseojäy ti yquexyii. ²⁵ Chi ajcxy jactim'amidooy Juan:

—¿Ti miich co mjäyyajniibety? Peni ca' miich mjëjity je Cristo, ni mgajejity je Elías, ni mgajejity huidibi Dios y'ayuc najtzcapxiyiip.

²⁶⁻²⁷ Chi Juan y'adzooy:

—Iich hue' jääy nyajniibetyich miid nii. Ya naaxhuiñ ji tüg jääy huidibi miich ajcxy ca' m'ixy'adyii. Je' huidibi jac'axam mimb ma iich,

je huidibí ca' mihuaadity nícxxy
yí' xytumbí'adyijích, nícxxyich
ycíghuin nguejich.

²⁸Jadu'n ytuni yjajtí jím Betábara,
jím'amy ahuin ma Jordán mij
nii, jím anajty Juan jääy yajniibety.
Juan tiy'ajt yejc co Jesús je' anajty
yjugy'ajt yegam miid iich ajt nbocy
ycixpi.

**Jesús nayyajhuindzigíhuaanip ma
Dios miid jääy ajcxy ypocy ycixpi**

²⁹Chi je com jabom co ijxy Jesús
anajty ñimiñii, chi Juan nimay je
jääy ajcxy:

—Cha je' ymiñ je Dios yjääy huidibí
Dios nayyajhuindzigíhuaanip miid
naaxhuiñjääy ajcxy ypocy ycixpi.
Tím jadu'n nej judíojääy ajcxy Dios
huindzigiy miid ypocy ycixpi.

³⁰Jada je' huidibí iich nnigapxypich
co jac'axam yminañ' ma iich tüg
yëydijc huidibí nígi Dios ymic'ajt
y'oy'ajt miidity cal'ydí iich. Com
jiyiim anajty yi' yjugy'aty co
oga'n naaxhuiñybí chondacy. ³¹Oy
iich anajty ca' yi' n'ixy'adyijích
huingíxy ijpcíxy, nyajniibejtich jääy,
jigix yi' judíojääy nejhüñhuip ajcxy co
ji yajpaady je Cristo je huidibí Dios
ymic'ajt miid.

³²Chi Juan nigodiy'ajt'ajty je
Cristo co yminañ':

—Iich ti n'ixyich yi' Espíritu Santo
jiiby choñ tzajpjoty, jadu'n yquëxiy
nej tüg muuxy, e chi y'ixtacy ma
Jesucristo. ³³Tiydudägy ca' iich
anajty n'ixy'adyijích. Je Dios
huidibí xyquejxich jääy yajniibejtpi,
je' iich anajty jadu'n ti xyñimäyich
co je jääy ma anajty n'ixyich je
Espíritu Santo ñigidägyii anajty etz
yhui'my ma je'. Je' je' jadu'n anajty

huidibí y'adigihuiipy yjottigihuiipy
Dios yjihui'ñ ymic'ajt ma je jääy
ajcxy. ³⁴Cham nnigapxpetiyich co
iich ti n'ixyich je jääy, e nyejcpiyich
tiy'ajt co je' je' je Dios y'ung.

**Jesús yhuin'ijx nijéjity jääy huidibí
anajty ydiscípulo'andaanipy**

³⁵Chi je com jabom jopy jím
anajty Juan yajpaady miid metz jääy
huidibí ixpijcp ma yi'. ³⁶Chi anajty
ajcxy tzachhuindicxy Jesús co
anajty jím ñaxy, chi Juan nimay je
metzpi jääy:

—Oc'ijxcix ocnejhuiiygix,
cha je jääy huidibí Dios
nayyajhuindzigíhuaanip miid
naaxhuiñjääy ypocy ycixpi.

³⁷E je metzpi jääy huidibí anajty
ajcxy ixpijcp ma Juan, co jadu'n
ajcxy midoy nej Juan yminañ, chi
ajcxy Jesús padzooñ. ³⁸Chi Jesús
y'lijxhuimbijty, chi ijxy co anajty
ajcxy ypanicxyii, chi jada' nimay
ajcxy:

—¿Ti ajcxy m'ixtaayb?

Chi ajcxy y'adzooy:

—Huindzin, ¿ma tiyi tì mja'ttägy?

³⁹Chi Jesús y'adzooy:

—Miingix, jigix ajcxy m'ixipy ma
ti nja'ttägyich.

Chi jada' ajcxy panicxy, e chi
ajcxy ijxy ma anajty ti yja'ttägy.
Je huin'it xiimbí chi jím je' miid
yhuimiy, com mijminacyxií anajty
co ajcxy jim ymejch.

⁴⁰Andrés, je Simón Pedro
ymiguëx, je' anajty tüg tzoonip
huidibí nimetz ajcxy midou jadu'n
nej Juan yminañ, etz je' anajty
ajcxy ti padzooñ Jesús. ⁴¹Chi jada'
Andrés oy ixtäy y'uch Simón tim
jayijp, chi nimay:

—Tí iich ajcxy nbaady je Mesías —jadu'n je ayuc Mesías yhuimbidzima'ñ Cristo.

42 Chi Andrés miidnicxy Simón ma Jesús, e chi Jesús huindicxpejty, nimay:

—Miich je' Simón, Jonás miich xy'ung'ajtp. Miich je' mxii'adiiyb Cefas —huidibi ayuc'amy huimbidzimb tzaa.

Jesús je' yhuin'ijx Felipe etz Natanael

43 Chi com jabom Jesús chooñ niçxy jím Galilea, chi minaybaati Felipe, chi jadu'n nimay:

—Pajamgich.

44 Felipe jím anajty ycogajpity Betsaida, nañ je' je' cajp ma anajty ajcxy ycogajpity Andrés etz Pedro. **45** Chi Felipe minaybaati je jääy huidibiyxi Natanael, chi jadu'n nimay:

—Tí iich ajcxy je' nbaadyich je jääy huidibi yajnigapxp yajnimiydacp ma Moisés ñeey, etz yi Dios y'ayucnajtzcapxiybi ñeey. Yi' je' je Jesús, José y'ung huidibi cogajpij jim Nazaret.

46 Chi Natanael y'adzohuimbijty:

—¿Nej jím Nazaret ti choñ tüg oyjäyi? Com ac jadu'n jääy yminañ' co ac jibicjäydijc jím tzinaayb.

Chi Felipe yminañ:

—Jam ci'm octim'ix.

47 Co Jesús ijxy co Natanael ñimiñyii, chi jadu'n yminañ:

—Cha tüg judíojay huidibi ca' pin huin'íinipy.

48 Chi Natanael yminañ:

—¿Nej miich ti xy'ijxcapyich pin jääy iich?

Chi Jesús nimay Natanael:

—Ca'ní anajty Felipe xyñimaayñi: “Jam íjxim je Jesús” co anajty miich

jiiby'emy ma je higueri quipypa't, huin'it iich miich ti n'ijxcapy.

49 Chi Natanael y'adzooy:

—Huindzin, miich je' Dios y'ung. Miich je' Rey'adam ma je judíojay ajcxy.

50 Chi Jesús y'adzooy:

—Miid co ti nnimäy co jiiby'emy anajty miich ma je higueri quipypa't co iich miich ti n'ijxcapy. ¿E ti mdimjanimibicy? Jactimmijhuinma'ñ etz jactimmij'oy'ajt m'ixamyb mbadamyb.

51 Chi Jesús jadu'n yminañ:

—Janch tim tiy iich miich ajcxy yam jadu'n nímäy co m'ixipy ajcxy yi tzajp y'ahuäch etz Dios y'ángeles ajcxy chooñ tzajpjoty xyñigidägyiç, e ypa'ttigiiygixy jadüg'oc tzajpjoty. Choongixy yja'tcixy ma iich je jääy huidibi tzoon tzajpjoty.

Jesús y'oy ma anajty jääy
niixiidoñ tüg pijcin jím Caná

2 **Midugiigxiibí** anajty maabi ajcxy Jesús minaymigápxigixy, ma je cajp huidibi yxii Caná ma je Galilea naaxjot jím anajty huinxiidungixy tüg jääy huidibi anajty ti ypiçy. E jím anajty nañ jadu'n Jesús ytaj. **2** Chi Jesús miid je' ydiscipulos ajcxy yajhuooy jím ma je xií anajty ytuñyii yjadyii.

3 Ti anajty vino ycijxtaayñi, huin'it Jesús ytaj ñimayñi:

—Ca'p ajcxy miidiñ vino.

4 Chi Jesús y'adzooy ytaj ñimay:

—Ca' ti jotmay nmiididyich miid miich töxyäy. Iich nhori ca'ní paady mina jääy ajcxy nyajnejhuïhiubich pin iich.

⁵Chi je ytaj nimay je tumbidijc ajcxy:

—Mdúngixipy nej anajty ajcxy Jesús xyñimaaygixy.

⁶Jim anajty tudujc tzaadu'tz ma anajty nii y'ity. Je nii anajty ajcxy yajtumyb co anajty ajcxy ycibujcixy jadu'n nej ypcocy ipuycixy, jadu'n anajty ajcxy judíojäy costumbre miidity. Tügpi tzaadu'tz ymiid anajty yjot metz majt tugiig majt nii. ⁷Chi Jesús nimay je tumbidijc ajcxy:

—Yaj'ujtzcix yi tzaadu'tz miid nii.

E chi ajcxy yaj'ujtzay mabaat y'a'lujtnaxy je tzaadu'tz. ⁸Chi Jesús yminañ:

—Yajpidzimgix cham yi nii, e yajnicxcix jiiby ma huidibi ane'mb ma yi caydac uuctac.

Chi ajcxy yajnicxy je nii. ⁹Co jada' je ane'mbi jihuiymajch je nii ti anajty yvinocojo, chi mijhuoy je yéydijc huidibi anajty ti ypcicy. Je ane'mbi ca' anajty nejhuüy ma anajty je vino ti choñ. Jéyi anajty je ytumbidijc ñejhuüy co nii anajty ajcxy yajpidzimgixy ma je tzaadu'tz. ¹⁰Chi je ane'mbi nimay je huidibi anajty ti ypcicy:

—Tüg'óciy jääy ajcxy huidibi xiidumb, hue' ajcxy yajtumyb jayijp je vino oybi. E co jääy ajcxy ooy yxondaacni, chi oyñihuidibi vino nii jacyajtungixy. Miich janchtiy, ti m'amay'aty yi vinonii oybi ixti chamni myajtuñ.

¹¹Je' je' je oga'nibi mijhuinma'ñ huidibi Jesús ytuan jím Caná ma Galilea ñaaxjot. Chi yajniguëxigy je ymic'ajt etz y'oyjäy'ajt. E je huidibi anajty ajcxy yaj'ixpíjcp, chi ajcxy ooy mibijcy mijpidacy je Jesús.

¹²Co jadu'n tüg'óciy ytuni yjajti, chi Jesús y'idacy jím ma je cajp huidi yxii Capernaum miid ytaj etz y'uch ajcxy, etz huidibi anajty yaj'ixpíjcp. Jim ajcxy yhuäcxijpy tüg xii mejtz xii.

Jesús yajpidzim ajuuybi adoocpi ma Dios ytijc

¹³Tim huingon anajty je pascua xii huidibi judío ajcxy yatumy jím Jerusalén, paady Jesús ñicxy jím.

¹⁴Jím ma Dios ytijc Jesús paty je' huidibi anajty ajcxy ajuuybi adoocpi, jadu'n nej ma ymiiñ huaj, borregi, etz muuxy (huidibi jääy ajcxy Dios yajhuindzigiib).

Nañ jím meeñyhuingogombidijc anajty ajcxy y'iñaaygixy ma ymesa.

¹⁵Chi Jesús yaj'oyiiy tüg cochac huojp. E chi ixhuojppidzimday je ajuuybi adoocpi ajcxy ma Dios ytijc ñihuaj etz ñiborrego. Chi yi meeñyhuingogombidijc ymeeñ cöxiitnajxtayi, e chi ymesa tijhuimbijtaayi. ¹⁶Chi nimay je muuxytoocpidijc ajcxy:

—Yajpidzimgix jada muuxy ya. Ca' iich nDeedy ytijc yhuaani ajcxy ajuydac adoocat.

¹⁷Je' ajcxy huidibi anajty Jesús yaj'ixpíjcp chi ajihiuygooti ajcxy je ayuc, jadu'n nej jaybety ymiñ ma Dios ñecy: "Ooy ndzoc yñihuüyich Dios ytijc, paady ooy nnijottigoyich Dios ytijc."

¹⁸Chi je judío ixpícytijc ajcxy y'amidooy Jesús:

—¿Ti mijhuinma'ñ miich xy'ocayj'ixambich ajcxy nej tüg ijxpejt, pen janch miidity cötujcin co m'ixhuojppidzimday yi ajuuybi adoocpi ajcxy?

19 Chi Jesús y'adzooy:
—Yahuindigooygix jada Dios
ytijc, e codugiig xii iich yi' jadüg'oc
nyajpidigipy.

20 Chi jada' je judío ixpícytijc
ajcxy y'adzooy:

—Huixchiguipx tudujc jímijt
yhuäcxijpy co jääy cojy jada Dios
ytijc. ¿E miich tijy myajpidigamy
codugiigxiji?

21 Per ca' je' anajty nigapxy je
Dios ytijc. Hue' je' anajty ci'm
ñayñigapxyii co anajty y'ögañ, etz
co yjugypigipy jadüg'oc codugiig
xii. **22** Chi jada' co Jesús yjugypijcy
codugiig xii maabi anajty ylögy, je
huidibi anajty ajcxy ti yaj'ixpicy,
ajihuiygooti ajcxy huidibi Jesús
anajty ti yajnímäyiigixy. Chi jada'
ajcxy mibijcy ooy jadu'n nej anajty
ycojaayity ma Dios ylibro, etz com
nañ jadu'n anajty Jesús ti yminañ.

Jesús ñejhuiiy nej jääy ajcxy yjot yhuinmañ miidity

23 Co anajty Jesús yjimity
Jerusalén pascua xijjoty, mayjääy
ooy ymibijci co ajcxy ijxy je
mijhuinmañ huidibi anajty ytumyb.
24 Jesús ca' anajty yjaty ñaygiyegyii
ma je mayjääy ajcxy (hue' anajty
ajcxy chachyajrey'adam). **25** Com
Jesús ñejhuiydaayb anajty nej jääy
ajcxy nidüg nidüg yjot yhuinmañ
miidity ca' tzocy piñ yajnímhuiiyb
ti anajty ajcxy ytunamy, com
ñejhuiydaayb nej jääy ajcxy yjot
yhuinmañ miidity.

Nicodemo oy ytiy'ajtpicy ma Jesús
3 Jim anajty tüg yeydijc,
fariseojääy y'ixpijicin
anajty yajtuunipy. Hue' anajty

yxii Nicodemo. Je' anajty
ñigohuajc'ajtyp ma je judío jääy ajcxy
ymiiñ. **2** Chi jada' Nicodemo ymiñ
coodz ma Jesús anajty y'ity, chi
niimay:

—Huindzin, nejhuiiyb iich ajcxy
co miich tüg huindzin huidibi
tzomb ma Dios. Com ca' ni piñ jaty
nej tunipy je mijhuinmañ huidibi
miich mdumyb, pen ca' Dios
ymic'ajt miidity.

3 Chi Jesús y'adzooy:

—Janch janch iich miich yam
jadu'n niimay, co ca' ni piñ
ixipy Dios y'it, pen ca' jadüg'oc
yma'xung'ajttigach.

4 Chi Nicodemo yajtiy:

—Per, ¿nej tüg jääy
tiibi ymij'anäcciyyñi
y'ocnima'xung'ajttigájtzpity
jadüg'oc? ¿Nej jëbi jadüg'oc
ytigiy ma ytaj y'aa yjot, e chi
yma'xung'adity jadüg'oc?

5 Chi Jesús y'adzooy:

—Janch janch iich miich
yam jadu'n niimay pen ca' jääy
yjothuimbity etz ñiibety, pen ca'
Dios yjihuiñ ymic'ajt y'adigiyii
yjottigiyii, ca' jëbi ytigiy ma
Dios chinäy. **6** Je jääy huidibi ajcxy
ma'xung'ajtp ma töxyjääy, ymiid
ajcxy huidibi Dios yjihuiñ ymic'ajt
adigiipi yjottigiiipy ymiid
ajcxy Dios yjugy'ajtin. **7** Ca' nej
mnayjihuñhuiiyb co ti nnimay
co copicy mma'xung'adipy
huinjemy, co Dios yjihuiñ
ymic'ajt xy'adigihuipy
xyjottigihuipy. **8** Com je poj
miiniiyb hueñytimyma'amyity,
e nmidoohuim co y'a'iich, e
ca' nnejhuiiyim ma choñ e ma

ñicxy. Jadu'n nej je poj ypoj e nganejhuiyim ma choñ, nañ tím jadu'n yjaty miid je Espíritu Santo, ca' nejhuiyim nej yjaty co adigüy jottigüy jää.

⁹Chi Nicodemo yajtihuimbijty:
—¿Nej tiy co yjadu'nity? Ca'
nhuinjihuïyich.

¹⁰Chi Jesús y'adzooy:
—Miich huindzin'ajtp ma yi
judíojäy, eti co ca' mhuinjihuïy
jadayaabi tiy'ajt? ¹¹Janch janch iich
miich yam jadu'n nnimäy co iich
etz nDeedich ngapxyp yi huidibi
nejhuñigixypich, e nyejcpyich
ajcxy tiy'ajt yi huidijaty iich ti
n'íjxcixyich. Miich ajcxy judío
ixpicytijc ca' ajcxy mgöbijccixy
iich ajcxy ndiy'ajt. ¹²Pen ca' miich
ajcxy mibijccixy jada tiy'ajt huidibi
njanimiyyadacypich huidibi yajpatp
ya naaxhuiñ, ca' ajcxy mmibigipy
co njanimiyyädägibich yi tiy'ajt
huidibi tzajpjoty yajpatp.

¹³Ca' ni pin ti y'oy tzajpjoty,
iich je jää tügpajc huidibi ti
ndzoñich tzajpjoty, ti ngidägyich
ya naaxhuiñ. ¹⁴Jadu'n nej Moisés
yaj'oyiy je pujx tza'ñ, e chi
yajcruudzpety jim mijtigüduum jigix
chögipy je jää ajcxy ma je ahua'n
iyuyc chüchyii. Nañ tím jadu'n
jää ajcxy xyajcruudzpeda'ñich.
¹⁵E tüg'óciy jää ajcxy pinjaty
xymijpidaacpich, ca' yi jugy'ajtin
ycixpi ytigooy ni mina.

Dios ooy mijcajee tzoc
jihuïy yi naaxhuiñjää

¹⁶Ooy mijcajee Dios tzoc jihuïy
yi naaxhuiñjää co yecy y'ung
tügpajcipi miid jää ajcxy ypc
ycixpi. Paady pinjaty mibijcp

mijpidacp yi' y'ung, ca' yjugy'ajtin
ycixipy ytigoipy tücci'yi. Hue'
janchtiy y'alma ypaadipy tüg
jugy'ajtin huidibi ca' ni mina
ycixipy ytigoipy. ¹⁷Dios ca' quejxy
y'ung ya naaxhuiñ co tzaachytunipy
yi naaxhuiñjää ajcxy miid ypc
ycixpi. Paady y'ung quejxy co
yajpocyñihuáatzcixipy.

¹⁸Je jää ajcxy pinjaty mibijcp
mijpidacp Dios y'ung, ca' ajcxy Dios
chaachytunipy miid ypc ycixpi.
Je jää ajcxy pinjaty ca' mibicy ca'
mijpidägy Dios y'ung, pocycáhuipy
ajcxy ma Dios, co ca' mijpidaci ajcxy
Dios y'ung tügpajcipi. ¹⁹Paady ycixpi
Dios tzaachytuna'ñ mayjää miid ypc
ycixpi, com co Dios quejxy y'ung
miid tiy'ajt ya naaxhuiñ, e ca' ajcxy
mibicy Dios y'ung, jadu'n je' anajty nej
tüg jiin huidi codiicxip jää ajcxy ma
chinaayin yjugy'ajtin. Per ca'p ajcxy je
naaxhuiñjää mijpidacy je jiin, jadu'n
nej jihuïy ajcxy anajty yjacotcuicity co
chinaaygixy agoodztuuyb, com je' co
nígi tzachnijot'ajtcixy jibic-huinma'ñ.
²⁰Com je jää ajcxy huidibi jibic-
huinma'ñ tzach nijot'ajtcixp, ca' ajcxy
tzojci Dios ytiy'ajt, jadu'n nej jihuïy
ca' chinähuaangixy ma jiin ytiicxin.
Ca' ajcxy y'amidoo'lidani Dios y'ayuc,
ca'ydi ñiguëxigý je jibicpi huidibi ajcxy
ytumyb. ²¹Je jää ajcxy huidibi cuydumb
Dios ytiy'ajt, je' ajcxy ñiminipy Dios
y'ung ytiy'ajt, jadu'n nej jihuïy jiin
nimiingixy ma ytiicxy, huen jatyimy
niguëxigý co oy ytungixy etz co Dios
ytiy'ajt ajcxy miidity ma yjot yhuinma'ñ.

Juan (el Bautista) tiy'ajt yejc ma
jää ajcxy miid Jesús ycixpi

²²Co jadu'n ytuni yjajti, chi
Jesús ñicxy jim Judea naaxjot

miid ydiscípulos ajcxy. Chi ajcxy jím yhuäcxijpy. Jim ajcxy jääy yajniibejty. ²³Nañ jadu'n Juan anajty yjäyyajniibety jím Enón, com jím anajty ooy comnii, e jím anajty jääy ymingixy etz niibejtciixy. ²⁴Hue' jada jadu'n ytuni yjajti ca'ni anajty je Juan pidaaccixy pujxtigoty.

²⁵Ca' ajcxy ñay'ayuc-huinjihuiiyi nijéjity huidibi anajty Juan yaj'ixpijcp etz tüg jääy nej jëbi huaad ypocy ñayyajniihuädziiby ajcxy. ²⁶Chi jada' ajcxy Juan nidzooñ, oy ajcxy paty, e chi ajcxy nimay:

—Huindzin, je jääy huidibi anajty miich jím miid jím'amy Jordán mijniinaxy, je huidibi miich anajty mnidiy'ajt'ajtpy co je' je' je Cristo, nañ ooy chachjäyyajniibety. E janch mayjääy y'ocnimujcín.

²⁷Chi Juan y'adzooy:

—Ca' ni pin ni ti mi'ajt miidity, pen ca' Dios ni ti mi'ajt ymöyii. ²⁸Miich ajcxy mnejhuiiyb co nminaañich co iich ca' njéjity je Cristo. Hue' janchtiy Dios xyquejxich jayijp co nnidiy'ajt'adipyich je Cristo. ²⁹Co jääy ypicý je yëydijc je' je' miid'idam je ytoxyijc. E je töxycapxpi huidibi ti yaj'oyiy je pijcín, ca' je' miid'idañ je töxyjääy, jëyi co yjotcugiy co yöcmidoohui je töxyjääy ñäy co yjädy ma je' ytijc co ypiagaani. Cristo jadu'n je' nipaady nej tüg töxyjääy ñäy, e je töxyjääy jadu'n je' nipaady nej Dios yjäy. Je Cristo ymiid'idaanipy Dios yjäy. Jadu'n iich nipaady nej tüg töxycapxpi, ti Dios yjäy nyajni'lixiyyich jigix mijpidáaccixipy

je Cristo. Jotcujcich cham co je Cristo ti ymiñ, e ñicxy yi jääy ajcxy ma yi!. ³⁰Ooy ytimycopicyity co Jesús ymij'ajt paatnipy, e iich ndung ycijxnipy ymayñipy.

Dios y'ung tzoon jiiby ma Dios

³¹Chi Juan yjacminañ:

—Je Cristo huidibi jiiby tzoon ma Dios jacmij ixpijcin miidity ca'ydi naaxhuiñjääy ajcxy. Je jääy ajcxy huidibi ya naaxhuiñ ijtp, yminaaxhuiñjääy ti yaj'ixpijciigixy, e je' ajcxy ñidiy'ajt'ajtpy je naaxhuiñjääy y'ixpijcin. Je Cristo tzoon jiiby tzajpjoty, jacmijcajee yi' ma y'ayuc ytiy'ajt ca'dyi pin. ³²Je Cristo ñigapxyp huidibi ti ixy e ti midooy, e yi'y'ayuc ytiy'ajt ca' jääy ajcxy cöbigaangixy. ³³Je jääy ajcxy huidibi cöbijcp Dios y'ung y'ayuc ytiy'ajt, je' ajcxy ñigapxpejtyp co Dios ytiy'ajt janch yi!. ³⁴Je Jesús huidibi Dios yquejx, ca'pxy Dios ytiy'ajt ñigapxpejti, com Dios ti möy yi' y'ung yi' yjihui'ñ ymicc'ajt mijcajee. ³⁵Dios Teedy chojcp yjihuiiyb y'ung, e tüg'óciy ymic'ajt ytiy'ajt yi'ti yajmigo'ixiyydäy. ³⁶Je jääy ajcxy pinjaty mibijcp Dios y'ung, ymiid'ajtpy ajcxy y'alma je jugy'ajtin huidibi ca' yciixy ytigooy. Je jääy ajcxy pinjaty ca' capxymidooy Dios y'ung, ca' ajcxy y'alma miid'adipy je jugy'ajtin huidibi ca' yciixy ytigooy. Je'yi ypaadipy ajcxy Dios chip y'ejcin.

Jesús ñaybaati miid tüg töxyjääy jím Samaria

4 Chi je Huindzin Jesús ayuc midoy jadu'n nej anajty je fariseojääy ajcxy ycapxcixy

yimiýdaaccíxy co je Jesús jacmayjäy anajty yaj'lipicy etz yajniibety ca'ydi Juan. ²Oy Jesús ca' anajty jääj yajniibety ci'm. Hue' janchtiy je' ydiscípulos anajty ajcxy jääj yajniibejtp. ³E co Jesús jada nejhuiiy, chi jim Judea choni, yhuimbijtni jim Galilea.

⁴Co yhuimbijty, hue' anajty yjatyti myñaxihua'ñ jim Samaria.

⁵Chi jada' yja'ty huingon ma je mij cajp huidi xijip Samaria, jim ma anajty tüg pi'ccajp huidi xijip Sicar, mihuingon je naax huidibi Jacob anajty ti möy y'ung José. ⁶Jim anajty Jesús yajpaady ma je Jacob niigondac. Com ti anajty Jesús y'anucxiyyñi miid je tuyöyi, chi y'ijxtacy jim ma je niigondac anajty. Hue' anajty xii jim cugihuaanip.

⁷Chi jim yja'ty niigombi tüg töxyjäy. Chi Jesús yminañ:

—Iich yajni'uucc. ⁸Com je' ydiscípulos ajcxy huidibi anajty Jesús yjaymiid'ajtip, ti anajty nícxciixy cajpjoty juuyb pijcp.

⁹Chi je töxyjäy y'adzooy huidibi anajty cogajpip Samaria:

—¿Na'amy co iich nii xypijctzoohuich? com miich hue' miich judfojäy, e samariajäy iich.
(Co yi judfojäy etz samariajäy ca' ajcxy ñaygodigiyigixy.)

¹⁰Huin'it Jesús y'adzooy:

—Co ixipy m'ocnejhuïy je oybi huidibi Dios yejcyt miid miich yciixpi, e m'ocnejhuïy ixipy nañ jadu'n piñ xypijctzoohuipy yi nii, janch co miich ixipy xyñimäiyich: “Iich yajni'uucc”. E iich miich ixipy nmooyb nii huidibi jugy'ajt yegipy huinixii.

¹¹Chi je töxyjäy y'adzooy nimay Jesús:

—Huindzin, miich ca' mmiidity ti miid myajpidzimipy yi nii, e yi nijut ciicy yi' ooy. ¹²Ma tijy m'ocpada'ñ yi nii huidibi yajjugy'ajtp? ¹²Nej jacnigi tijy miich mij mnayyajnaxyii, ca'ydi iich ajt n'ap ndeedy Jacob? Je'je' huidibi jada niigop yaj'oyiyy. Jacob etz y'ung y'anäg nii'uuc ma jada niigop, e nañ jadu'n yajni'uucy yhuaj y'iyuyc ajcxy ya.

¹³Chi Jesús y'adzooy nimay je töxyjäy:

—Tüg'ociy pinjaty nii'uucp ma jada niigop tidzi huiib ajcxy jadiig'oc. ¹⁴Yi jääj ajcxy pinjaty nii'uucp huidibi nmooybich, ca' ni mina ytidzihuiiyb, com hue' yi nii huidibi nyejcytip, ahuimbidipy ma je jääj jadu'n nej tüg niigop huidibi yegam jugy'ajtin huidibi ni ca' yciixy ytigoy.

¹⁵Chi je töxyjäy y'adzooy:

—Huindzin, iich mooy yi nii, ca'ydi jabom jabom ndidzijiyich, e ca'ydi n'ocjacmífinibich ma jada niigop nii yajpidzimbi.

¹⁶Chi Jesús y'adzooy:

—Nícx yajtzon mñäy, e miid miin.

¹⁷Chi je töxyjäy y'adzooy:

—Ca' nmiididiyich nñäyiyich.

Chi Jesús y'adzooy:

—Janch tiy'ajt jadu'n nej miich mina'ñ, co ca' mmiidity mñäy.

¹⁸Com ti miiddzinäy migoox yeydijc, e huidibi cham mmiid, ca' mñäy'adyii. Janch tiy'ajt jadu'n nej ti m'adzooy.

¹⁹Chi je töxyjäy yminañ:

—Huindzin, cham nhuinjihuïyich co miich je' tüg huidibi Dios yhuij'ajt ycuyc'ajt miid. ²⁰Iich ajcxy n'ap ndeedyich hue' je'

yminañ co jébi ya huaad iich ajcxy nDios'ojadájtcixyich ma jadayaabi huingombi copijip. E miich ajcxy judíojäy yminaangixy co jím Jerusalén je' ma huaad jébi nDios'ojadajtím, ca' jac ma.

²¹ Chi Jesús y'adzooy nimay je töxyjäy:

—Töxyjäy mijpidäg iich n'ayuc. Co ypadamy je xii je tiempo co ni ya ma miich ajcxy mDios'ojadajttac, e ni jím Jerusalén jääy ca' ojadadipy ajcxy yi Dios Teedy. ²² Miich ajcxy ca' tiy'ajt mnejhuiiygixy nej jébi huaad mDios'ojadájtcixip. Iich ajcxy judíojäy nejhuiiybich ajcxy je tiy'ajt nej jébi huaad nDios'ojadajtím. Com tütjudíojäy je huidibi yajnïdzooctähuam je jääy ajcxy y'alma ma Dios.

²³ Ypadamy je xii je tiempo, e jada jédu'n je tiempo co je huidibi ajcxy tiyudädägäy Dios ojadajtp, y'ojadadipy ajcxy Dios miid oyjot oyhuinma'ñ etz miid Dios ytìy'ajt. Com yi Dios Teedy y'ixtaayb yi jadu'mbi jääy huidibi ojadadiib miid oyjot oyhuinma'ñ. ²⁴ Dios ca' ñinïcx miidity, jadu'n je' nej poj ca' yaj'ixy. Je jääy ajcxy pinjaty ojadajtp Dios, copicy co huen ojadajtcixy miid tudägyjot tudägyhuinma'ñ, etz miid Dios ytìy'ajt.

²⁵ Chi je töxyjäy yminañ:

—Iich nejhuiiyb co je Mesías yminañ huidibi naydijaanip Cristo, co je' yminipy, huin'it xyajni'ixihuaanim tüt'óciy tiy'ajt.

²⁶ Chi Jesús y'adzooy:

—Iich jédu'n je Cristo huidibi miich miidmiyydacyp.

²⁷ Chi jada' yja'ty ajcxy Jesús ydiscípulos ajcxy. Chi ajcxy

ooy jihuiy ti anajty co Jesús je töxyjäy miidmiydägy, e ni pin ca' yaj'amidooy ti anajty chojcyp ti anajty yñimiyydacyp miid yi töxyjäy. ²⁸ Chi je töxyjäy jím ymajt ixmajch, chi ñicxy cajpjoty oy mayjäy nimay:

²⁹ —Mingix, jam tüt yeydiç ijjim. Ti iich yi' xyajnímaydäyich tüt'ocíy tijaty ti nduñich. ¿Nej ca' jada' yi' jéjity je Cristo?

³⁰ Chi choñ ooy mayjäy cajpjoty, ninicxy ajcxy Jesús. ³¹ Yam anajty ajcxy Jesús ydiscípulos chachnímayii adzip:

—Huindzin, occaay.

³² Chi Jesús y'adzooy:

—Iich nmiiidich tüt caayin uucin huidibi miich ajcxy ca' mnejhuiiygixy.

³³ Paady je' ydiscípulos ajcxy tzachhuinmay, ac jéyi ajcxy, naynímayigixy miñ xipy:

—¿Nej ti pinjaty yajcayyii yaj'ügyii?

³⁴ Chi Jesús yminañ:

—Jotcuje nayjhuiiyiijich co ti nguydunich Dios chojcin. Com yi' ti xyquexyich ya naaxhuiñ, e nguydúuniibich yi' y'ané'min. ³⁵ Miich ajcxy minaangixp co jactigoy'ijtni jamidaax po' mina cosecha nyajpidicim. Oc-huinmay miich ajcxy, iich nmina'ñich, jébi nyajpidicim yi cosecha cham cham. Huindiicxcix yi mayjäy huidibi xyñigidaacim chooñ cajpjoty. Ni'ixi yi' ajcxy y'ity co amido'idaangixy Dios y'ayuc. Jadu'n ajcxy nipaty nej tugi cosecha huidibi ti ymijaani, jébi nyajpidicim. ³⁶ E pinjaty cosecha yajpidicp ypaatyp ajcxy ymuju'ñ. Nañ tim jadu'n miich ajcxy huidibi myajmibijcy yi jääy ajcxy co iich je' je Cristo, mbaadipy

ajcxy jotcujc'ajtin, etz huidibi ajcxy xymibijcpich xymijpidaacpich ypadamy ajcxy y'alma jugy'ajtin huidibi ca' ycixy ytigooy. Tim jadu'n nej je jay ajcxy huidibi niip etz huidibi cosecha yajpidicp yjotcugiygixy miid co je cosecha ti y'ity, nañ tim jadu'n je jay ajcxy huidibi cojaay jecy'ajty jada Dios y'ayuc etz miich ajcxy jotcugiygixy aguipxy co yi jay ajcxy xymijpidägyich. ³⁷Paady tiy'ajt je ayuc huidibi minam: "Tüg jay niip etz jadüg jay cosecha yajpidicp." ³⁸Hich ti nguexyich miich ajcxy myajmibigipy jay huidibi ti paady Cristo ytiy'ajt ma Dios nœcy. Yi Dios y'ayuc ycojaaybi ti möy je jay Dios ytiy'ajt, e miich ajcxy je' mbubedipy co myajmibigipy co iich je' je Cristo.

³⁹Mayjäy huidibi cogajpip jím Samaria ymijpidac ajcxy je Jesús co je! je' je Cristo, miid co je töxyjäy anajty ti ymina'ñ: "Tí yi' xyajnimaydäyich tijaty iich ti nduñich." ⁴⁰Co je samariajäy ajcxy yjädy ma Jesús yhuinduu, chi ajcxy cohuaniiy huen hui'my. Chi Jesús jim yhui'miiy mejtz xii. ⁴¹Janch mayjäy ooy nïgi mibijcy mijpidacy Jesús, co je' je' je Cristo co ajcxy ci'm midomiydacy je Jesús. ⁴²Chi ajcxy nimay je töxyjäy:

—Canan jeyi co miich ti xyajnimäy iich ajcxy, paady ycixpi iich ajcxy yam nmibicyich. Nañ ti iich ajcxy yam ci'm n'amido'ityich, paady iich ajcxy nejhuïy co janch jada yjëjity je Cristo huidibi yajniñdzögam yi naaxhuiñjäy ajcxy y'alma ma Dios.

Jesús yajtzooc tüg gobierno mijitungmiidpi ymang

⁴³Mimejtz xiibí anajty co Jesús chooñ jím, nïcxy jím Galilea.
⁴⁴Jesús ci'm anajty ti ymina'ñ:

—Co jay ajcxy huidibi miid Dios yhuij'ajt ycujc'ajt yajpaady ma yci'mgajp, ca' piñ yajmij'adyii.

⁴⁵Co Jesús yja'ty jím Galilea naaxjot, huidi anajty ajcxy jímip agujc jotcujc ajcxy cöbijcy Jesús, com ti anajty ajcxy ijxcixy tijaty mijhuinma'ñ anajty ti tuñ jím Jerusalén xiijoty, com nañ ti je' anajty ajcxy jím y'oygixy xii'ajtpi.

⁴⁶Chi yhuimbijty Jesús jadüg'oc jím Caná ma Galilea ñaaxjot, ma je nii yajvinocojo. Jím Capernaum anajty tüg rey mijitungmiidpi huidibi anajty y'ung píjcip. ⁴⁷Co je' nejhuïy co Jesús anajty ti yhuimbity Galilea co anajty ti y'oy Judea, chi ninicxy, e chi cohuaniiy co Jesús huen nïcxy y'ung tzoyiÿii huidibi anajty ögaanip. ⁴⁸Huin'it Jesús yminañ:

—Pen ca' ixipyi tì m'lix ymijhuinma'ñ etz tijaty ijxpejt, ca' ixipyi mmibicy.

⁴⁹Chi y'adzoy je rey mijitungmiidpi:

—Huindzin, tun may'ajt ninicx iich n'ung ma ca'ní y'o'cyñi.

⁵⁰Chi Jesús yminañ:

—Huimbit ma mdijc, je m'ung jugy'ajtni je'.

Chi je yëydijc mibijcy Jesús nej anajty ti nïmäyii, chi nïcxy jadüg'oc ma ytiyc. ⁵¹Nicxnip anajty co ytumbi ajcxy oy yjijpcobadïyii, e chi nïmaayi co je' y'ung ti anajty y'agidägy.

⁵²Chi yaj'amiðooj ajcxy ti hora anajty ti yhuaadjihuïy, chi ajcxy y'adzooy:

—Ixiiy cujc yxii naxy je toyii y'ixmajtzni.

⁵³Paady je ungdeedy jihui'ñybjicy co huin'it je' jada' je tiempo co

anajty Jesús ti ñimäyii: "Je m'ung jugy'ajtni je!." Chi jada' mibijcy mijpidacy Jesús miid tūg'ociy jää huidijaty anajty yajpat ma yjiin ytijc.

⁵⁴ Je' je' je mimetzpi mijhuinma'ñ mij'oy'ajt huidibí Jesús ytu co choonj jim Judea ñicxy jim Galilea ñaaxjot.

Jesús yajtzooc tūg jää huidibí anajty yci' ytecy xuuxy

5 Co jadu'n ytuni yajtj jim Jerusalén anajty ajcxy judíojäy tungixy tūg mijxii. Huin'it Jesús jim ñicxy jim Jerusalén.
²E jim Jerusalén jim anajty nii aboitzig y'ity, mihuingon je poch aguu huidi xijip puerta de las ovejas. Je it hue' anajty yajtjy hebreo'amy Betesda, e ymiid anajty migoox it yhuinguembetpa't. ³Ma je huinguembetpa't mayba'mjäy anajty jim chachcögnaaygixy; je huinzpi, cïduc p tecytucpi, cïxuxy tecyxuxypi, huidibí anajty ajcxy jim tzach'ahuijxp miña je nii y'ocpu'xhuimbity. ⁴Com tūg ángel anajty yhuimbety y'adijy ma je nii aboitzig y'ity, chi je nii yajyücxy. E je jää piñjaty anajty jayiip jiiby niijoty tigiiyb co je nii yücxy, huin'it anajty ajcxy chooccixy, oy ixipyti pa'm ajcxy tim miidity.
⁵Jim anajty tūg yeydijc hue' anajty ti ypa'mgögnäy iipx majmoxc tugiig jimijt. ⁶Co Jesús ijxy jim ycögnäy, ijxcapjy co anajty je' jeciyip chachmijtacni, chi nimay:

—¿Nej mdzögambi?

⁷Chi je pa'mjäy y'adzooy:

—Huindzin, ca' nmiididiyich tūg yeydijc pin iich xypidägipy jiiby

niijoty co anajty nii y'ahuidijtcoty. E paady ycxipi co oy iich jim njamechich ma yi nii, ti huingbi ñitigiiyñi.

⁸Chi Jesús yminañ:

—Pidiq, yajpidig yi mmaabejt, etz tüyöychon.

⁹Chi mic'amy choocy, chi je' ymaabejt yajpidig ytiigiiy yöybi najxpi janch mic oy. Hue' anajty tūg sábado xii co choocy. ¹⁰Paady je judíojäy ipicytijc ajcxy nimay je huidibí anajty ti chögy:

—Hue' Yam sábado xii, paady ca' jadu'n ñigo'aducyty jadu'n nej m'iidäch co mmaabejt mdzimhuidity.

¹¹Chi y'adzooy je':

—Je jää tiibi iich xyajtzögy, yi' iich jadu'n ti xyñimäy: "Yajpidig yi mmaabejt etz tüyöchoon."

¹²Chi ajcxy y'amidooy:

—¿Pin miich jadu'n ti xyñimäy:
¹³"Yajpidi yi mmaabejt etz tüyöchoon"?

Per je tiibi anajty chögy, ca' anajty je' nejhuüy pin je' anajty. Com ti anajty Jesús niyödigooyñi ma je mayjäy huidibí anajty ajcxy jim tzachjajtip ma je it. ¹⁴Chi jada' jaccomjecy minaybaatti Jesús jim ma Dios ytijc, e chi Jesús yminañ:

—Cuentipic nej ti mdzögy, ca' ni ti boc ymactunipy. Co pocy mactunipy ca' yjeciyty co tim nügi jibic nicxy matty.

¹⁵Chi je yeydijc ñicxy oy je' yajnimäy je judío ipicytijc co hue' je' anajty Jesús, je huidibí anajty ti yajtzögyii. ¹⁶Paady ycxipi je judío ipicytijc anajty tzach'ixhuidijtcixy tzachpahuidijtcixy je Jesús, e yaj'ögaangixy miid co anajty jää ti yajtzögy sábado xii. ¹⁷Chi Jesús yminañ:

—Iich nDeedy tumb je' cham,
ca' ypoocxy, paady ycixp iich nañ
jadu'n nduñich cham ma miich
ajcxy sábado xii.

¹⁸Co Jesús jadu'n yminañ,
paady ycixpi je judío y'ixpicytijc
ajcxy nigi yjacjtotma'tcoty, ytímy
yajl'ögamy anajty aj y Jesús. Ca'
ajcxy jadu'n yjotcuycity co anajty
Jesús ca' cuyduñ judójäy ajcxy
ytíy'ajt nej ajcxy sábado xii
yajmij'ajtcixy, etz co jadu'n yminañ:
“Dios yi' nDeedy'ajtypich.” Paady
ycixpi ajcxy judío y'ixpicytijc
yminañ co Jesús ci'm anajty
ytügihua'ñ miid Dios.

Dios ymooy je y'ung ymic'ajt

¹⁹Chi Jesús yminañ:

—Janch janch iich miich ajcxy
yam jadu'n nimaaygixy co
iich Dios nDeedy'ajtypich. Ca'
huaad ti nduñich miid ngi'mjot
ngi'mhuinma'ñiich. Jébi janchtiy
nduñich huidibi n'ijxpyich Dios
Teedy ytumy. Huidibi Dios Teedy
ytumyb, ndumybich com Dios yi'
nDeedy'ajtypich. ²⁰Com yi Dios
Teedy ooy yi tzocy jihuï yci'm'ung,
paady xyajni'ixihsaambich
tüg'óciy yi huidibi ytumyb.
E nañ xyajni'ixihsaambich
jacmijatypí mijhuinma'ñ, ca'ydi
jadayaabi mijhuinma'ñ nej ajcxy
ti m'ljxycixy nej jada pa'mjäy
ti chögy, paady ycixpi nigi
mhuinmayipy ajcxy. ²¹Jadu'n nej
Dios Teedy yajjugipicy yi o'cpí, e
chi yajtzinäy jadüg'oc. Nañ jadu'n
iich anajty ndimymöhuamby.
²²Com je Dios Teedy ca' je' ci'm
ocyajcixyöyaani ocyajtecyöyaani
jäy ajcxy ypocy. Hue' tüg'óciy

je ymic'ajt xyajcidiydaayich
co iich ndiyduñipyich tüg'óciy
naaxhuiñjäy, com Dios
nDeedy'ajtypich. ²³Hue' tüg'óciy je
ymic'ajt xyajcidiydaayich, jigix
tüg'óciy jäy xyajmij'adipyich. Je jäy
ajcxy huidibi ca' xyajmij'ada'ñich,
nañ ca' ajcxy yajmij'ada'ñ Dios
Teedy huidibi xyquejxich ya
naaxhuiñ.

²⁴Janch janch iich miich
ajcxy yam jadu'n nimaaygixy:
Co hueñypinjäity, pinjaty
xy'amido'ijtibich n'ayuc, e
ymibijcyp ymijpidacyp je tiibi
xyquejxyich ya naaxhuiñ, ymiid
je'je y'alma jugy'ajtin huidibi
ca'yicixipy ytigoyipy, e ca' Dios
Teedy chaachytuna'ñyii miid
ypocy ycixpi. Hue' janchtiy co
y'ögipy, chi janchtiy jadügtecyc
yjugypigipy. ²⁵Janch janch iich
miich ajcxy jadu'n nimaaygixy co
yi xii tiempo paatnipy, e cham
jédu'n ti paady, co yi jäy ajcxy
tiibi y'o'ccixy ymidohuipy yi
n'ayucich, co anajty ngapxyich,
com Dios yi nDeedy'ajtypich.
Pin jäy anajty midoob n'ayucich
jugypigip jadüg'oc ajcxy. ²⁶Com
yi Dios Teedy mic'ajt miid jébi
yajjugipicy jäy tiibi y'o'ccixy.
Nañ Dios ti xymöyich ymic'ajt
jébi huaad nyajjugipicyich jäy
tiibi y'o'ccixy, com Dios iich
nDeedy'ajtypich. ²⁷Ti Dios
xymöyich ymic'ajt jébi ndiyduñich
je jäy ajcxy miid ypocy ycixpi,
com iich je' je jäy huidibi tzoon
tzajpjoty. ²⁸Ca' ooy jada ayuc tiy'ajt
mhuinmaaygixy. Com ypaadipy
je xii je tiempo co je huidijaty
ajcxy yajpatp ma naaxtigiydac,

ymidohuipy ajcxy n'ayucich co iich anajty nmigapxyich ajcxy. ²⁹Chi ypidzimipy ajcxy ma ñaaxtigiy. Je' ajcxy huidibi anajty oybi ti tungixy, jugy'adip ajcxy y'alma jadüg'oc. Je' ajcxy huidibi anajty jibicpi ti tungixy ypaadipy ajcxy tzaachypi miid ypoct yciixpi.

**Dios tiy'ajt yejc co Jesús
ymiid anajty mic'ajt**

³⁰Ca' ni ti huaad nduñich miid ngi'mmic'ajtich ngi'm'ayucich. Je ayuc tiy'ajt huidibi nmidooybich ma Dios Teedy, jada ayuc tiy'ajt miid nyajcøyaya'ñich nyajtecyoyaya'ñich jay ajcxy ypoct. Jadu'n tiyudädgy nduna'ñich, com ca' iich nduñich ngi'mdzójcinich. Yi' iich ndumyb nej Dios Teedy tzocy, yi huidibi xyquejxich ya naaxhuiñ. ³¹Co ixipy iich ci'm nayñigodiy'ajt'adyiijich, ca' ixipy miich ajcxy mmiijpidägy n'ayuc ndiy'ajtich. ³²Com huingbi yi' huidi xyñigodiy'ajt'ajtpich co iich Dios ymic'ajt nmiididyich, e nejhuiiybich co janch yi' huidibi xyñigodiy'ajt'ajtpich. ³³Miich ajcxy ti mguexy je migügtijc ajcxy tiy'ajtpijcpi ma Juan. E je' yejc tiyudädgy ayuc tiy'ajt janchypi piñ iich. ³⁴Co jadu'n nmina'ñich co Juan xyajnidiy'ajt'atyich co iich je' je Cristo, ca' jadu'n nmina'ñich co ooy ycopicyity co tüt jay xyñidiy'ajt'adipyich. Com Dios ci'm xyñidiy'ajt'ajtpich. Jadu'n ajcxy nyajnimäy jada tiy'ajt, jigix ajcxy m'alma nïdzoocin paadipy ma Dios. ³⁵Je Juan mictägy ooy Dios y'ayuc najtzcapxiyi, jadu'n je' anajty nej tüt jiin huidibi tiicxp

jajp, e miich ajcxy tüt jaxigyi ti mxondaaccixy miid yi' y'ayuc ytix'ajt. ³⁶Nigi iich Dios y'ayuc ytix'ajt nmiididyich ca'ydi Juan. Yi mijhuinma'ñ huidibi ndumybich miid Dios Teedy ymic'ajt. yi' xyajniguëxigibich co iich ya naaxhuiñ Dios Teedy xyquejxich. ³⁷Yi Dios Teedy tiibí xyquexyich, yi' ci'm yejc tiy'ajt co iich je' je Cristo. E ni caminaabi miich ajcxy yi' mgamidoohui ycapxin, nañ ni caminaabi miich ajcxy Dios Teedy yhuiñyijp maga'ijxi. ³⁸Ni ca' miich ajcxy mmiidity yi' y'ayuc ma mjot mhuinma'ñ, miid co miich ajcxy ca' xymijpidägyich co iich je' je jay huidibi Dios ti quexy ya naaxhuiñ. ³⁹Ijxtaaygixy jada tiy'ajt ma Dios ylibro, com jiiby mdijy miich ajcxy mbaadipy tiy'ajt nej jebi ajcxy mjugy'adipy co anajty ti m'o'ccixy, e yi Dios ylibro nañ iich yi' xyñigapxp. ⁴⁰E ca' miich ajcxy mgöbigaangixy iich n'ayuc iich ndiy'ajt, jigix ajcxy jugy'ajti mbaadipy huidibi ca' yciixy ytigooy.

⁴¹Dios xycömayipyich, ca' ngöbigipyich co naaxhuiñjäy ajcxy xycömayipyich. ⁴²Nnejhuiiybich, nej miich ajcxy mjot mhuinma'ñ mmiidity, co ca' ajcxy Dios ytix'ajt mguyduuni. Ca' ajcxy migüg mdzojccixy mjihuiygixy jadu'n nej Dios tzocy jihuüy jay ajcxy. ⁴³Iich ti nmiinich miid nDeedyich ymic'ajt. Miich ajcxy ni ca' xycöbicyich. Pen ji huingbi jay ymiiñ miid yci'mmic'ajt, ca' miidity Dios ymic'ajt, je' janchechi miich ajcxy ooy mijpidägaangixy. ⁴⁴Ca' mjájtcixipy nej iich miich ajcxy xymijpidägibich, miid co ajcxy

ci'm mdzachnaygömayáanigixy ac miich ajcxy jéyi. E co ixyipy miich ajcxy xycöbiga'ñich, huin'it ajcxy Dios xycömayipy. ⁴⁵Ca ajcxy mmina'nipy co iich miich ajcxy nxíhuaamy ma Dios Teedy yhuinduu. Je Moisés miich ajcxy yxíhuam ma Dios, je huidibi miich ajcxy mdzachmijpidaacip ytiy'ajt. ⁴⁶Pen mmijpidaacyp ixyipy ajcxy je Moisés y'ayuc ytiy'ajt, nañ jadu'n ixyipy iich miich ajcxy xymijpidägyich. Com Moiseś iich yi' xychachñimiydaacich ma yi' ñecy. ⁴⁷Pen ca' mmijpidaaccixy Moiseś ñecy, ca' mjájtcixipy nej ajcxy mijpidáaccixipy iich n'ayuc.

Jesús ymoy jääjicxy picy migoox mil

6 Co jadu'n ytuni yjajti, chi Jesúñ níicxy jím Galilea mejy nínaxy, huidibi nañ jadu'n xíijíp Tiberias mejy. ²Janch mayjää anajty Jesúñ ypanicxyii axam co anajty ajcxy ixy je mijhuinma'ñ tijaty anajty Jesúñ ytumyb ma mayba'mjää. ³Chi Jesúñ ypejty ma tüg cögop, chi jím y'ixtacy miid je' ydiscípulos ajcxy. ⁴Tím huingonip anajty je pascuaxii huidibi anajty judíojää ajcxy ytumyb. ⁵Chi Jesúñ ijxy co janch mayjää ti ypmiinyii, chi nimay Felipe:

— ¿Ma jada' caayin uucin n'ocjuyim, ti nyajcaayim jada mayjää huidibi ti xypamiinim?

⁶Hue' anajty y'oc'ijxmazdamy nej Felipe y'oc'adzooy. Jesúñ anajty ñejhuiy yajxon ti anajty ytunamy.

⁷Chi Felipe y'adzooy:

—Ni ycahuadíihuip mejtz mil peso meeñ, co ixyipy ajt n'ocjuyaanim caayin uucin, e

nmöhuaaním cijp tüg'aa cijp mejtz'aajä jéyi.

⁸Tüg Jesúñ ydiscípulo, hue' anajty yxíi Andrés, Simón Pedro y'uch, je' jadu'n nimay Jesúñ:

⁹—Cha tüg pi'c'anäg huidibi miid migoox cebada tzajcaagy, e mejtz acx ung. E ni ycatijity yi' yi' migooxpi tzajcaagy, etz mejtz acx ung miid jada mayjää.

¹⁰Chi Jesúñ nimay je' ydiscípulos ajcxy:

—Yaj'ixtacta' yi mayjää.

Miyijot anajty ooy ma je it.

Chi ajcxy y'ixtactay. Hue' jada' anajty ajcxy ñaybadyii migoox mil ac yéydijctijc, abicy yi töxyjädyijc etz y'ung y'anäg ajcxy. ¹¹Chi Jesúñ je tzajcaagy conígy, chi yajnjaxy Dioscojuyip, chi yajnjigidagiyyday je jää ajcxy huidijaty anajty jím ñínaayb, mooy jadu'n nej piñ tim tzocy je tzajcaagy etz je acx. ¹²Co je mayjää cayday, chi Jesúñ nimay je' ydiscípulos ajcxy:

— Yajmujcta' ajcxy yi cayduc, ca'ydi huaad ni ti y'iyoy.

¹³Chi ajcxy yajmujctay je cayduc, e yaj'ujch ajcxy majmetz mijjaty cach miid je tiibi anajty yconaxy je migooxpi tzajcaagy. Je' anajty jadu'n ti yjacconaxy. ¹⁴Co ajcxy y'lijxy je mijhuinma'ñ huidibi anajty Jesúñ ti tuñ, chi je jää ajcxy yminañ:

— Janch jëdim jada je yéydijc huidibi Dios y'oy'ajt ymiç'ajt miid, je huidibi anajty miinam ya naaxhuiñ.

¹⁵Co Jesúñ nejhuiy co ajcxy anajty yajrey'ada'ñyii, chi jada' jadüg'oc huinhuäctuttay je mayjää. Chi ñíicxy naydüg ma tüg yuugjot.

Jesús yöy niihuingíxy

¹⁶ Co oy chu'hiyñi, chi Jesús ydiscípulos ajcxy y'idaacni ma mejypa'. ¹⁷ Chi ajcxy ybarcotigiiy, ñicxy ajcxy jím Capernaum jadügpi mejypa'. E tì anajty ycoodziiyñi, e ca'ní anajty Jesús ajcxy ñihuimbidyiini. ¹⁸ Chi tüg mijpoj ymiñ, chi je mejy ytigliy oy yücxpi. ¹⁹ Tì anajty ajcxy ytüyöy oy migoox tuducj kilómetro co ajcxy ijxy Jesús yhuingoñ ma je barco, hue' anajty ytüyöy mejyhuingíxy. Chi ajcxy ooy nay'adzigiyyi. ²⁰ Chi Jesús yminañ:

— Iich yi', ca' mdzigiyyixy.

²¹ Chi ajcxy jotcujc Jesús yajbarcotigiiy. Chi tím mic'amý ajcxy ymejch jím ma mejypa' ma anajty ajcxy ñicxcixy.

Mayjäy ixtaay Jesús

²² Je mayjäy huidibi anajty ajcxy tì yhuil'miy jím'amy y'ahuin, y'ijx ajcxy co ac jéyi Jesús ydiscípulos ajcxy ytigliy ma tüg barco, e Jesús ca' anajty tì ytigliy barcojoty miid je' ajcxy. Ac jéyi anajty ajcxy tì choongixy barcojoty. ²³ Je com jabom nijejity barco huidibi anajty jím tzomb Tiberias, tì anajty yjády mihuingon ma je it, ma anajty Jesús tì yajcaaygixy je mayjäy miid je Huindzin Dios ymic'ajt, huin'it co Dios mibijctzoy. ²⁴ Chi je mayjäy ajcxy ijxy co ca' anajty jím Jesús, ni ca' anajty jím je' ydiscípulos ajcxy. Chi ajcxy ybarcotigiyday, chi ajcxy oy ixtaaygixy Jesús jím Capernaum.

Jesús ymöhуamы jäy ajcxy jugy'ajtìn huidibi ca' ycixipy ytigoyipy

²⁵ Co ajcxy minaybaati Jesús mejy ñinaxy, chi ajcxy nimay:

—Huindzin, ćmina miich ya ti mmiñ?

²⁶ Chi Jesús y'adzooy nimay je mayjäy ajcxy:

—Janch janch co iich miich ajcxy Yam Jadu'n nimaaygixy co miich ajcxy xy'ixtaaybich, canan yi' ycxipi co ajcxy tì m'oc'ixy yi mijhuinma'ñ huidibi tì nduñich, paady ycxipi miich ajcxy xy'ixtäyich co ajcxy nyajcay cüxyi miid tzajcaagy.

²⁷ Chi Jesús yjacminañ:

—Ca' myajjotmaygojcixy yi jiicxy picy huidibi cijxp tigooyb. Yi' janchtiy mijottigooygixy yi jiicxy picy huidibi xymöhuipy yi jugy'ajtin huidibi ca' ycixipy ytigoyipy tücci'yi. Iich miich ajcxy je jugy'ajtin nmöhuibich huidibi ca' ycixipy ytigoyipy tücci'yi, com iich je' je jäy huidibi tzoon tzajpjoty, e Dios Teedy xymic'ajtmooyich, jébi iich miich ajcxy nmöy jugy'ajtin huidibi ca' ycixipy ytigoyipy tücci'yi.

²⁸ Chi ajcxy nimay Jesús:

—¿Ti iich ajcxy jébi huaad nduñ, nej jébi iich ajcxy Dios xymijotcujc'aty?

²⁹ Chi Jesús y'adzooy:

—Dios chojcpo co miich ajcxy xymibicyich, com Dios xyquejxich ya naaxhuiñ.

³⁰ Chi ajcxy nimay Jesús:

—¿Ti ijxpejt mdunamy miid iich ajcxy, jébi iich ajcxy n'ixipy Dios ymic'ajt etz iich ajcxy nmibigipy co miich je' je Cristo? ¿Ti mijhuinma'ñ mdunamy? ³¹ Iich ajt nmij'ap nmijteedy ajcxy jecy'ajty yjiiçxy pijc ajcxy je maná jím ma titznaax'it. Jadu'n ymiñ jaybety ma

jadu'n ymina'ñ: "Dios yejcpy jiicxy picy huidibí tzoon tzajpjoty."

³² Chi Jesús y'adzooy:

—Janch janch iich miich ajcxy yam jadu'n nimaaygixy co canan je' je' je Moisés huidibí miich ajcxy xymooyb je jiicxy picy janchypí huidibí tzomb tzajpjoty. ³³ Je jiicxy picy huidibí Dios yejcpy huidibí tzomb tzajpjoty, je' je' huidibí jugy'ajtin moy je naaxhuiñ-jäy huidibí ca' ycixipy ytigoyipy tücci'yí.

³⁴ Chi ajcxy nímay Jesús:

—Huindzin, iich ajcxy mooy je jiicxy picy janchypí jabom jabom huinixii.

³⁵ Chi Jesús yminañ:

—Iich jëdu'n je jiicxy picy huidibí miich ajcxy xymöhuip jugy'ajtin huidibí ca' ycixipy ytigoyipy tücci'yí. Co jäy ajcxy xyñimiinich, e xymijpidägyich, huin'it ca' yi' ajcxy yuböccoda'ñyii niminaxii, e co jäy ajcxy xymibicyich, ca' yi' ajcxy ytidzihua'ñyii niminaxii. ³⁶ Com ti iich miich ajcxy nímay, oy iich miich ajcxy ti xyja'ijxycixy, per ca' mibijccixy. ³⁷ Tüg'óciy pinjaty iich nDeedy yquexyp ma iich, xyñimimbich yi' ajcxy. E pinjaty xyñimimbich etz xymijpidaacpich, ca' iich yi' ajcxy n'ixtiy. ³⁸ Canan paady ycixpi iich ti ndzooñ tzajpjoty ngidägich ya naaxhuiñ co nduna'ñich ngi'mhuinma'ñ. Hue' janchtiy yi' ndunaamyich nDeedyich y'ayuc ytiy'ajt, com yi' xyquejxich ya naaxhuiñ. ³⁹ Yi' jadu'n tzojcp iich nDeedy huidibi xyquejxich ya, co iich ca' ni pin nyajtigoyipyich, yi' huidijaty xymooybich. Hue' janchtiy yi' ajcxy

nyajjugypigipyich jadiüg'oc co anajty naaxhuiñbi ti yhuaad'ajtni mina ytigadzipy. ⁴⁰ Dios Teedy ti xyquexyich ya naaxhuiñ e yi' jadu'n tzojcp co pin jay iich anajty xy'ijxpich, e xymijpidaacpich, ymiid'adipy je' ajcxy jugy'ajtin huidibí ca' tücci'y ycixipy ytigoyipy. Hue' janchtiy nyajjugypigipyich ajcxy jadiüg'oc co anajty je naaxhuiñbi ti yhuaad'ajtni mina anajty ytigadza'ñ.

⁴¹ Chi je judíojäy ajcxy ooy yajtzibiyy yajcapxiyy co anajty Jesús jadu'n ti ymina'ñ: "Iich je' je jiicxy picy huidibí tzoon tzajpjoty."

⁴² Jadu'n anajty ajcxy chachmina'ñ:

—¿Nej ca' je' yjadaajity je Jesús, je José y'ung, je huidibí ayt ytaj yteedy n'ixy'ajtim? ¿Nej co jadu'n ymina'ñ: "Iich ti ndzooñich tzajpjoty"?

⁴³ Chi Jesús y'adzooy:

—Ca' myajtzibiyygixy myajcapxiyygixy ac miichiy ajcxy. ⁴⁴ Ni piñ jay xycaniminipyich, pen ca' jayijp Dios Teedy huinma'ñ ymöyii co xymijpidägibich.

E co xymijpidägibich, chi nyajjugypigipyich jadiüg'oc co anajty naaxhuiñbi ti yhuaad'ajtni mina ytigadzipy. ⁴⁵ Com jadu'n ymiin jaybety ma Dios ñecy huidibí je jay ajcxy anajty Dios ytiy'ajt miid huidibí jecy'ajty yjaay co Dios yaj'ixpigamy je jay ajcxy tüg'óciy. Paady ycixpi tüg'óciy jay huidibi midoob Dios y'ayuc etz y'ixpijcyp Dios ytiy'ajt xymijpidägibich ajcxy.

⁴⁶ Ca' ni tüg jay ti ixy yi Dios Teedy. Jëyi je jay tügpajc huidibí ti choñ ma Dios, yi' je' ti ixy yi Dios. ⁴⁷ Janch janch iich miich ajcxy yam jadu'n nimaaygixy co pinjaty

xymibijcpich xymijpidaacpich,
ymiid yi' ajcxy yjugy'ajtin huidibi
ca' ycixipy ytigoyipy tücci'yí.

⁴⁸Hich jëdu'n je jiicxy picy huidibi
jugy'ajt mooyb je jay huidibi
ca' ycixipy ytigoyipy tücci'yí.

⁴⁹Miich ajcxy mmij'ap mmijteedy
yjiicxy'ajti ycaagy'ajti ajcxy je
maná jim tütznaaxtuum'it jecy'ajty.
E chi ajcxy y'o'ctay. E ni ca' ajcxy
jugy'ajtin paty huinixiibi. ⁵⁰Je
jiicxy picy huidibi nnigapxypich
huidibi tzoon tzajpjoty, co jay
ajcxy jiicxipy, ymiid'adipy ajcxy
je jugy'ajtin huidibi ca' ycixipy
ytigoyipy tücci'yí. ⁵¹Hich jëdu'n
je jiicxy picy huidibi ti chooñ
tzajpjoty, etz ti ycidägy ya
naaxhuiñ huidibi jugy'ajtin yejcp.
Co jay ajcxy jiicxyp je jiicxy picy,
ymiid'adipy ajcxy je jugy'ajtin
huidibi ca' ycixipy ytigoyipy
tüCCI'yí. Je jiicxy picy huidibi
nyegaamyich miid naaxhuiñyjäy
ajcxy ycixpi, je' je' je nniniçxich.

⁵²Chi je judío y'ixpicytijc ajcxy
ooj yaj'ayucyooñ yajcapxyooñ, ac
je'yí ajcxy ñaynímáayigixy:

—¿Nej jada yéydiç tijy yi' ñiniçx
nniçx'ajtim?

⁵³Chi Jesús yminañ:

—Janch janch co iich miich
ajcxy Yam jadu'n nimaaygixy,
pen ca' miich ajcxy mdzüdzcixy
iich nniniçx, e pen ca' m'uuccixy
iich nni'py, iich je jay tügpajc
huidibi tzoon tzajpjoty, ca'
miich ajcxy miid'adipy yi Dios
yjugy'ajtin. ⁵⁴Com piñjaty iich
nniniçx xychu'tzip etz iich nni'py
xy'uucibich, ca' je ajcxy yjugy'ajtin
ycixipy ytigoyipy tüCCI'yí, oy ajcxy
yja'o'ccixy. Nyajjugypigipyich

je' ajcxy jadüg'oc co anajty
naaxhuiñbyi ti yhuaad'ajtni mina
ytigadzipy. ⁵⁵Hich nniniçx janchypí
jiicxy picy yi', etz iich nni'py
janchypí ügy yi'. ⁵⁶Co yi jay ajcxy
xymibicyich xymijpidägyich
jadu'n ni paady nej jihuÿ iich
nniniçx xychüdzi, etz iich nni'py
xy'uuci. Chi ylidipy ajcxy huinixii
ma iich, etz iich n'lidipyich
huinixii ma je' ajcxy. ⁵⁷Dios Teedy
huidibi xyquejxich ya naaxhuiñ
ymiid jugy'ajtin huidibi ca' ycixy
ytigoo. Hich ti nbaadyich ma Dios
Teedy je jugy'ajt huidibi ca' ycixy
ytigoo. Nañ mbadam y miich
ajcxy jugy'ajtin huidibi ca' ycixy
ytigoo ma iich. Co miich ajcxy
xymijpidägibyich, jadu'n anajty
nipaady nej jihuÿ mjiicxy'ajtigixy
iich nniniçx. ⁵⁸Je jiicxy huidibi
tzoon tzajpjoty, e ycidacy ya
naaxhuiñ co jay ajcxy jiicxy'adysi,
yajtzinähuiib je ajcxy, ca' ajcxy
yjugy'ajtin ycixipy ytigoyipy
tüCCI'yí. Yi mmij'ap mmijteedy
huidibi jiicx'ájtigixy je maná
jecy'ajty, o'ctay ajcxy, ca' ajcxy paty
je jugy'ajtin huinixiibi.

⁵⁹Jadu'n Jesús ymiydacy jim ma
je judío jay ajcxy ñaymujctac jim
Capernaum co anajty jim yaj'ixpicy.

Mayjäy ca' mijotcujc'ajty

Jesús y'ayuc

⁶⁰Co ajcxy Jesús y'ayuc
midodaayı, niguje-huäcxy je
huidibi anajty ixpijcp ma Jesús. Chi
ajcxy capxpídzimy, e jadu'n ajcxy
yminañ:

—Ooy chachchipity je Jesús
y'ayuc. Ca' huaad ji piñ
huinjihuiyday.

61 Com Jesús ñejhuiyb nej ajcxy anajty yajtzibiy yajcapxiy, chi yminañ:

—¿Nej ca' miich ajcxy mijotcujc'aty je tzip ayuc jadu'n nej cham ajcxy ti nyajnimäy?
62 ¿Nej xymijpidägibich ajcxy, pen m'ijxpy ixyipy ajcxy co anajty nba'ttigiyich jadiug'oc jiiby tzajpjoty ma ndzooñich? Com iich je' je jay huidibi tzoon tzajpjoty. **63** Je jay ajcxy yjhui'ñ, yi' je' ninicx yajjugy'ajtip, e je jay ajcxy ninicx ca' yi' ni ma chobaady, pen ca' miidity yjhui'ñ. Co miich ajcxy mgöbigipy yi ayuc tiibi ngapxyich, huin'it ajcxy mbaadipy Dios yjhui'ñ (je Espíritu Santo), etz mbaadipy ajcxy jugy'ajtin huidibi ca' tücci'yi ycixy ytigooy, oy mja'o'ccixy. **64** Per nigujc-huäcxy ma miich ajcxy pinjaty ca' mibicy iich n'ayuc.

Com Jesús ñejhuiyb anajty jayijpní pinjaty ca' ymibigyii y'ayuc, etz pinjaty anajty ciyegaanip ma ymidzip. **65** Chi Jesús yjacminañ:

—Paady ycixpi jayijp ti nminañich, co ca' ni pin jëbi iich xymijpidägy, pen ca' Dios Teedy jayijp yhuinma'ñ ymöyii co cöbiga'ñ ymöyii co cöbiga'ñ iich n'ayuc.

66 Huin'it mayjäy ajcxy, je huidibi anajty ixpijcp ma Jesús, chi ajcxy huinhuäctut ixmajtzni ajcxy Jesús. Ca' ajcxy y'locjacpanicxni. **67** Chi jada' Jesús nimay je nimajmetz discípulos ajcxy:

—¿Nej nañ xy'ixmadzaambich miich ajcxi?

68 Chi y'adzooy Simón Pedro:

—Huindzin, ca' jac ni piñ iich ajcxy jëbi huaad nmijpidägich,

com miich tügpajc miid je ayuc huidibi xyajni'ixiyyich ajcxy nej jëbi huaad iich ajcxy nbaadipy jugy'ajtin huidibi ca' ycixipy ytigoipy tücci'yi. **69** Iich ajcxy nmibijcypich e nnejhuiybich co miich je' je jay huidibi tzoon ma Dios huidibi huädz yhuinma'ñ ymiid.

70 Chi Jesús yminañ:

—Miich ajcxy je' ti nhuin'ixyich nimajmetzpi, e nidügti miich ajcxy mujcu' huinma'ñ mmiidity.

71 Je Judas Iscariote, Simón ymang, anajty ytijpy. Com je' je' anajty ciyegam Jesús ma ymidzip, oy je' anajty yjajëjity nidüg ma je nimajmetzpi.

Jesús y'uch ajcxy nañ ca' anajty jaty mijpidaaci Jesús y'ayuc

7 Co jadu'n ytundaayi yjajtaayi, jim anajty Jesús yhuinity Galilea naaxjot, ca' anajty niicxa'ñ jim Judea naaxjot, co anajty yi judíoja yajcxy huidibi midzip'ajtip yaj'ögä'nyii. **2** Tím huingon anajty je judíoja yxii, hue' anajty ajcxy yxiigoyäxy Tabernáculo xii. **3** Chi Jesús ñimaayi y'amigüg y'uch yëydijcipi:

—Tzon miich ya, nicx jim Judea naaxjot nayguëxigii mayjäyjoty.

4 Com huenpinity huidibi nayguëxigaani mayjäyjoty, ca' ajcxy naygoyüchyii. Mdunipy miich mijhuinma'ñ xiijoty, jígix je mayjäy xycömayipy.

5 Ni Jesús y'amigüg ajcxy ca' anajty yjaty ymijpidägyii y'ayuc.

6 Paady Jesús y'adzooy:

—Iich nxii ndiempo ca'ní paty mina ndigihua'ñich jim Jerusalén

jadu'n nej je Mesías. Janch miich ajcxy oytimyminaajity jébi mnayguëxiciçixy ma je mayjäy ajcxy. ⁷Ca' huaad jébi miich ajcxy, naaxhuiñjäy ajcxy, xymidziptzoñ. Janch iich xymidzip'ajtpich ajcxy yi', je' co ngapxpídzimyich yi yjibic-huinmañ huidibi ajcxy ytumyb.

⁸Nicx miich ajcxy jim ma xii yjadyii. Iich ca' nnicxañich cham, com ca'ni iich ndiempo yhuaad'aty mina ndigihuibyich jim Jerusalén jadu'n nej je Mesías.

⁹Jadu'ñydi jéda'ajty yminañ, chi yhui'miiy jim Galilea.

Jesús ñicxy jim Jerusalén xijjoty

¹⁰Co Jesús y'amigügtijc ajcxy jayip ñicxtay xii'ajtpi jim Jerusalén, chi Jesús nicxy nañ jadu'n ayüch ameech ma anajty xii yjadyii.

¹¹Xijjoty je judío jääy ooy ajcxy ja'ixtay Jesús, e chi ajcxy yminañ:

—¿Ma jada' je Jesús?

¹²Ma je mayjäy ajcxy may anajty ajcxy tzachnigapxcixy tzachnimiydaaccixy Jesús. Nijejity anajty yminaangixy: "Tüg yëydijc oyjäybí yi", e nañ nijejity yminaangixy: "Ca'p yi' y'oyjäyity, nigo jääy tzachhuin'iiñ."

¹³E ni piñ anajty ca' capxpídzimy mayjäyjoty co y'oyjäyity anajty Jesús, miid co anajty ajcxy je judío ixpicytijc ajcxy tzachtzigiiygixy.

¹⁴E mijxiijoty Jesús ñicxy jim ma Dios ytiyc, chi jim ytigiiy yaj'ixpijcpí. ¹⁵Je judío y'ixpicytijc tzachmañañhuindiiçcixy anajty je Jesús, chachminaangixy anajty:

—¿Nej jada' tijy jada chach'ixpicyity? e ca' ni ma ti y'escuel'aty.

16 Chi Jesús y'adzooy:

—Jada ixpijcin ca' iich jada njé'adyii. Yi' jada yje' je huidibi xyquejxich ya naaxhuiñ. ¹⁷E pen ji pinjaty cuydunaani yi' ytiy'ajt je huidibi xyquejxich, huinjihuïhuipy yi' jada ixpijcin, pen janch Dios yi' ytiy'ajt, o pen iich yi' ngi'm ayuc huidibi ngapxpypich. ¹⁸Je jääy huidibi yci'm'ayuc yci'mdiy'ajt miid yaj'ixpicy, ci'm je' ñaygomayañyii. Janch pinjaty tzojcp co ycömayiib je' yhuindzin huidibi ti yquexyii, tiyduitägje', ca' je' y'anijiijity.

¹⁹Janch co Moisés miich ajcxy xymoy Dios ytiy'ajt. E ni tüg miich ajcxy mgacuydungixy je tiy'ajt. ²⁰Ti yciipi co miich ajcxy xyaj'öga'nich?

20 Chi je jääy ajcxy y'adzooy:

—Mujcu' miich miid ma mjot mhuinmañ. ²¹Piñ miich yam xyaj'ögam?

21 Chi je' ajcxy nimay:

—Miid tügpajc mijhuinmañ tiibi nduñich sábado xii, yi' miich ajcxy mij mdzachjihuiiyb mdzachhuinmaayb. ²²Moisés miich ajcxy xyajnajtz'ane'miiy je cötujcin co ajcxy m'ung mdiy'ajttiiygixy (oy je' ca' yajtzondac, miich janchtiy ajcxy mmij'ap mmijtedy Abraham yajtzondac), e paady yciipi miich ajcxy m'ung mdiy'ajttiiygixy oy yjapocxxiidumity. ²³E chi jada' ca'ydí miich ajcxy Moisés ytiy'ajt mnixiici myajxiici, paady ajcxy m'ung mdiy'ajttiiygixy oy sábado xijjoty. ²⁴Ti miich ajcxy co xymijotma'tcixich co tüg jääy ti nyajtzögyich sábado xijjoty? ²⁵Ca' m'ix'ijxcixy mba'l'ijxcixy mmigüg miid anii. Yajcüyöyi yajtecyöyi miich ajcxy jääy ypocy miid tiy'ajt.

Ooy ajcxy tzachhuinmay je jääy,
peni Jesús je' je' anajty je Cristo

²⁵Chi ajcxy niijéjity Jerusalénjäy yminañ:

—¿Nej ca' jada jada' yjéjity je huidibi ajcxy yjajay'ögamyi?

²⁶Oc'ix ajcxy, ta ycapxy ymiydägy ijkna' que'xna', e ca' ajcxy huam nimäy. ¿Nej ti jada ajcxy ijkcajpcixy yajxon tungmiidpi ajcxy co jada yjéjity je Mesías? ²⁷Ich ajt nnejhuiiyim ma jada yéydiyc chooñ. Per je Cristo co anajty je' ymiñ, ni pin je' canejhuihiipy ma je' anajty choñ ma ycogajpity.

²⁸Co Jesús jadu'n midooy, co anajty yaj'ixpicy ma Dios ytijc, huin'it Jesús mic yminañ:

—Mnejhuiyb miich ajcxy pin iich, e ma ndzooñich. Per ca'p iich ti nmiñich ya naaxhuiñ miid iich ngi'mdzojcin. Yi huidibi iich ti xyquexyich, tiydudägy yi' ytuní, e ca' miich ajcxy yi' m'ixy'ájtigixy.

²⁹Ich janchtiy n'ixy'ajtypich je'. Je' co jim ndzooñich ma je', e je' iich xyquejxich.

³⁰Huin'it ajcxy jamadzaañ, per ca' ni pin ciñixajiy, com ca'ni anajty paady je xii je tiempo mina ñaygïyejiyyb ma ymidzip ajcxy.

³¹Per mayjäy ooy mibijcy je Jesús y'ayuc, e yminañ ajcxy:

—Co anajty je Cristo ymiñ, ca' jada' nigi mijhuinma'ñ tuna'ñ ca'ydi jadayaabi yéydiyc.

Je teedy mijtungmiidpi yquejx ajcxy soldadotijc huen majtzcixy Jesús

³²Co je fariseojäy ajcxy ayuc midooy co jääy chachminaangixy jadu'n co je Jesús je' je' je Cristo,

chi ajcxy quejxy tungmiidpi huen Jesús yajmach. ³³Paady Jesús yminañ:

—Iich jac-huäcxijpich hueen i ma miich ajcxy, chi nnicxa'ñich jadüg'oc jiiby tzajpjoty ma huidibi xyquejxich. ³⁴Xy'ixtähuibich miich ajcxy, e ca' iich miich ajcxy xypaadipy. Ma anajty iich nnicxyich, miich ajcxy ca' jaydëbi jiiby mnicxcixy.

³⁵Huin'it je judíoja yxpicytijc acjéyi ajcxy ñay'amidoohui:

—¿Ma jada jada' y'ocnicxa'ñ, e nícx y iich ajt ngapaatim? ¿Nej nícxia'b jada' ma je judíoja ajcxy huidibi yajpaatcixy yxii yaa ma yi griegoja yajcxy, e yaj'ixpigaangixy yi griegos ajcxyi? ³⁶¿Nej jada' yajhuimbidzimy? co ymina'ñ: “Xy'ixtähuibich miich ajcxy, e ca' xypáadibich, e ma anajty iich nyajpaady, ca' miich ajcxy jaydëbi jiiby mnicxcixy.”

Je nii huidibi jugy'ajt yejcp huidibi ca' ycixy ytigoy

³⁷Co je mijxii ycodiicxní, chi Jesús ytinay'ahuiy, chi mic yminañ:

—Pen ji pinjaty tiy'ajt nejhuihua'ñ jadu'n nej ixipi yäy tyidziyii tzocy yi nii, huen xyñimiñich, etz nmöhuibich tiy'ajt. ³⁸Je jääy ajcxy pinjaty xymibijcpich xymijpidaacpich, ytunipy ajcxy jadu'n nej Dios ñecy ymina'ñ ma jadu'n yjaybetyity: “Ycapxypidzimipy je' ajcxy Dios tyi'ajt, etz mayjäy jocujc'ajtin etz jugy'ajtin pada'ñ huinixii, ytimiñipaatyp jadu'n nej nii ypidzimy janch com ma tük niigop.”

³⁹Je' anajty jadu'n Jesús ytijyp pinjaty je' anajty mibijcip, je' anajty

ajcxy adigihuaanip jottigihuaanip je Espíritu Santo. Ca' ni anajty je Espíritu ymini ma je discípulos ajcxy com ca'ni anajty Jesús yhuimbityñi tzajpjoyt.

Jäy ajcxy ca' ñay'ayuc-huinjihuiyi miid Jesús ycixpi

40 Je mayjäy ajcxy huidibi anajty ti midooy nej Jesús anajty ti yminañi, nidüg nimetz yminañ:

— Jadaabi je' je tiyedädägypi jäy huidibi Dios y'ayuc najtzcapxiyip.

41 Jacjadyii yminañ ajcxy:

—Je' yi' je Mesías.

Per nijéjity ajcxy huidibi ca' ymibijccixy chachminaangixy:

—Ca' jim Galilea naaxjot chonañi je Mesías. **42** Com jadu'n yjaybetiy ma Dios ñeçy co je Mesías jim chonañi ma David y'ap y'oc, jim ma je cajp huidi xijip Belén ma David ycogajpity.

43 Je mayjäy ca' anajty ajcxy ñay'ayuc-huinjihuiyixy miid Jesús ycixpi. **44** Nijéjity anajty ajcxy ytimymadzamy Jesús, per ca' ni piñ ymajtzi.

Judío ixpicytijc ca' ajcxy miipidacy Jesús

45 Chi ajcxy policías huidibi tumb ma tzajptijc nihuimbijty ajcxy je teedy mijitungmiidpi etz je fariseojäy ajcxy, chi ajcxy ñimaayi:

— ¿Nej ajcxy co ca' ti mmajtzixy je Jesús?

46 Chi ajcxy je' y'adzooy:

— Nicaminaaxii tüg yeydijc jadu'n ti ymiydägy jadu'n nej yijiibi yeydijc.

47 Chi je fariseojäy ajcxy yminañ:

— ¿Nej nañ ti miich ajcxy myajhuin'finigixyi?
48 Ca' nminaanim ti ajcxy teedy mijitungmiidpi o fariseojäy ajcxy mibijccixy Jesús. **49** Je mayjäy huidibi mijpidaaci Jesús y'ayuc, ca' ajcxy y'ixpicytixy ma Dios ycötujcin. Dios yi' ajcxy tzaachytuniib.

50 Nidügti ajcxy je' anajty je Nicodemo huidibi ogaln'aty nil'oy Jesús coodz, je' ymigügtijc jadu'n nimay:

51 — Jadu'n iich ajt ngötujcin xy'ane'mim co ca' huaad ndzaachytuunim piñjäy, pen ca'p jayijp n'ixyöyim nbayöyim ti anajty ti tuñ.

52 Chi ajcxy ymigügtijc y'adzohuimbijty oyñinej:
 —¿Nej miich nañ jadu'n galileojäyi? Ixta' yajxon ma Dios ñeçy, com jiiby mnejhuühiipy co jim Galilea ca' jim chonañi piñjäy huidibi Dios y'ayucnajtzcapxiyip.

53 Chi ajcxy ñicxtay nidüg nidüg ma yjiin ydijc.

8 Chi Jesús ypa'ttigiiy ma je cögop huidibi xijip Olivos.

2 Com jabom jopyñi Jesús yquidacy jadüg'oc ma Dios ytijc. Chi mayjäy ñimiini. Chi y'ixtacy, e chi ytigiiy yaj'ixpójcp. **3** Je jäy ajcxy huidibi Dios ycötujcin yaj'ixpójcp etz je fariseojäy ajcxy miidmiin tüg töxyjäy ma Jesús huidibi anajty ti ytundigooy miid huingbi yeydijc. Chi ajcxy pidacy cujc'amy ma je mayjäy. **4** Chi ajcxy nimay Jesús:

— Huindzin, jadayaabi töxyjäy huingbi yeydijc miid ti ytundigoy.

5 Moisés ytij'ajt iich ajcxy xyñajtz'ane'miy jecy'ajty co

yajtzaagögädzipy jada jadu'mbi töxyjäy. ¿Nej miich m'ocminambí?

⁶ Jadu'n ajcxy nímay co anajty ajcxy oc-huinma'ñ'ixa'ñ. Hue' anajty ajcxy ixtaayb nej jëbi huaad yajpocycäy Jesús. Chi Jesús yhuindacy, chi jada' ytigiiy jaaybí miid ycihuäx naaxcíxy. ⁷ Com je' anajty ajcxy chachyaj'amidooyb, chi Jesús ytinayígy. Chi ajcxy nímay:

—Pín jääy ji ma miich ajcxy ca' ti pocy miidity, huen yi' jayijp tzaagäch jada töxyjäy.

⁸ Chi Jesús yhuindacy jadüg'oc. Chi ytigiiy jaaybí jadüg'oc naaxcíxy. ⁹ Co ajcxy jadu'n ayuc yajhuinjihuiydaayi, chi ajcxy ooy chöyduñ, com yjihuïy ajcxy ypocy. Chi ajcxy yjihuäctay. Chi je mijjäydiç ajcxy ñaybattzondai. Jesús yhui'miyy nimetz miid je töxyjäy huïdibi jím anajty tinaayb huingon. ¹⁰ Chi Jesús yhuäccugiy jadüg'oc nímay je töxyjäy jada':

—¿Ma ajcxy je jääy? ¿Ca' ni pín ti xychaachytuñ miid mbocy ycixpi?

¹¹ Chi je töxyjäy y'adzooy:

—Huindzin, ca' ni pín.

Chi Jesús yminañ:

—Ni iich miich ngatzaachytunípy miid mbocy ycixpi. Nicx, e ca' m'ocjacpocytuunip.

**Jesús jadu'n nipaady nej
tüg jiin huïdibi tiicxpi**

¹² Chi jadüg'oc Jesús yjactigiy miydacp yminañ:

—Iich je tiy'ajt nmiid ya ma naaxhuiñjäy, jadu'n iich nipaady nej tüg jiin huïdibi tiicxp ma jääy ajcxy. Pínjäy xymijpidaacpich ymiid tiy'ajt nej jëbi huaad tudägy

chinähuipy, jadu'n nipaady nej jihuïy ytüyöy ma jiin ytiicxin.

¹³ Chi je fariseojäy ajcxy nímay Jesús:

—Miich ci'm nayñidiy'ajtip co miich je' je Cristo, e ca' mdiy'ajt chobaady.

¹⁴ Chi Jesús y'adzooy:

—Janch co iich ci'm nayñidiy'ajt'adyijich co iich je' je Cristo. E iich ndiy'ajt janch yi!. Com nnejhuiyibich ma ti ndzooñich, e ma nnicxa'ñich. E miich ajcxy ca' mnejhuiyigixy ma ndzooñich, e ma nnicxa'ñich. ¹⁵ Miich ajcxy mmigüg mbocy'ijxyp miid mgí'mhuinma'ñ. Ca' ni pín nbocy'ixyich miid ngí'mhuinma'ñich.

¹⁶ Pen iich anajty nyajcøyöybich nyajtecyöybich jääy ypocy, tiydudägy anajty jadu'n nduñich. Com iich ca' nyajpaadyich naydüg. Je' xymiid'ijtpich je Dios Teedy huïdibi ti xyquexyich. ¹⁷ Com cojaay jadu'n y'ity ma miich ajcxy mgötujcín ñeçy: “Pen nimetz jääy nigodiy'ajt'aty huentijity, tzoobatp ajcxy y'ayuc.” ¹⁸ Iich ci'm ñayñidiy'ajt'adyijich co ndzooñich tzajpjoty, etz nDeedyich nañ jadu'n xyñidiy'ajt'ajtpich, co je' ya ti xyquexyich.

¹⁹ Chi ajcxy y'amidooy:

—¿Ma miich mdeedy yajpaady? Chi Jesús y'adzooy:

—Com co ca' iich miich ajcxy xy'ijxcapy co iich je' je Cristo, nañ ca' ajcxy m'ixy'adyii iich nDeedy. Co ixypy ajcxy xy'ijxcapyich, nañ jaydëbí ixypy ajcxy nejhuïy pín iich nDeedy'ajtyp.

²⁰ Jím jadu'n Jesús ycapxy ymiydacy ma je meeñ'ijttac, co

anajty yjäy yaj'ixpicy ma Dios ytiyc. E ca' ni piñ ymajtzi. Com ca'ní anajty yxii yhora anajty paadyñi mína ñaygïyejiyb ma ymidzip.

Jesús nimay ymigügtijc co ca' huaad ñicxy ma je' anajty ñicxy

21 Chi Jesús yjacnimaayi ajcxy: —Iich nnicxaanip iich, miich ajcxy xy'ixtähui'bich. Miid ajcxy mbocy ycixpi m'ögaangixy, com ma nnicxa'ñich ca' huaad miich ajcxy jébi mnincxcixy miid mbocy ycixpi.

22 Huin'it je judíojäy ajcxy ac jéyi ñaynímaayi:

—¿Nej ñicxy jada' ci'm ñayyaj'öga'ñiyiji? Com jadu'n yminañ co ma yi' ñicxy, ca' huaad iich ajt jébi nnicxi'm.

23 E Jesús nigi nimay'idich anajty: —Miich ajcxy ya naaxhuiñ mmiidity mdiy'ajtcop. Iich tzajpjoty nmiididyich ndiy'ajtcopich.

Miich ajcxy naaxhuiñjäy ajcxy ytiy'ajt mmijpidaacipy. Iich ca' nmijpidägyich naaxhuiñjäy ytiy'ajt. **24** Iich miich ajcxy jadu'n nnímaayb co m'ögám miich ajcxy, e ca' ajcxy Dios mbocy xyhuinmeecxip. Copicy ajcxy m'ögipy, e ca' Dios mbocy ajcxy xyhuinmeecxip, pen ca' xymibigáangixyich co iich je' je huidibi jébi mbocy ajcxy xyhuinmeecxip.

25 Chi ajcxy nimay Jesús:

—¿E miich, piñ miich?

Chi Jesús y'adzooy:

—Ti ajcxy nyajnímaaygixy piñ iich, co oga'n ndigiiyich jäy yaj'ixpíjcpí. Cham jadüg'oc nyajnímaaygixy. **26** May ooy tijaty ayuc nyajnímähuaangixy nej ti

mdundigooygixy ma Dios ytiy'ajt. Cham ca' ajcxy nyajnímaydähuipy. Je huidibi ti xyquexyich ya naaxhuiñ je' tüg'óciy tiy'ajt miid. E ngapxpídzimyich je ayuc je tiy'ajt jéyi huidibi ti nmidooyich ma je'.

27 Je jay ca' ajcxy huinjhuiy co Dios Teedy anajty Jesús ñigapxyp.

28 Paady Jesús nimay ajcxy:

—Co anajty miich ajcxy ti xyajcruudzpetiyich, iich je jay huidibi tzoon tzajpjoty, huin'it miich ajcxy mnejhuihuip co iich je' je Cristo. E co iich ca' ngi'mhuinma'ñ nduñich. Yi' iich ya nmiydacypich huidibi Dios Teedy ti xyaj'ane'myich. **29** Je Dios Teedy huidibi ti xyquexyich, yi' iich miid n'ityich. Ca' iich yi' xy'ixmachich. Com co iich njatytimyatumyibich jabom jabom huidibi yi' chojcp.

30 Co Jesús jadu'n yminañ, chi mayjäy ooy ymibijcy.

Jäy huidibi mibijcp Jesús ycuychinaayipy yi' ytiy'ajt

31 Chi Jesús nimay je judíojäy ajcxy huidijaty anajty ti ymibicy:

—Pen mmibijc ajcxy cixyjot huinijot tüg'óciy iich n'ayuc, e ca' m'líjxmazdipy ajcxy iich n'ayuc, huin'it iich miich ajcxy jébi njäy'adyyi. **32** Huin'it jébi ajcxy mnejhuihuipy Dios ytiy'ajt. E. Dios ytiy'ajt xyñihuáangixy ma je mjibic-huinma'ñ ooy xy'ané'mgixy.

33 Chi ajcxy y'adzooy:

—Abraham iich ajcxy nmij'ap nmijteedy'ajtpy. Ca' iich ajcxy huaad ni pinjäy xyjac'ane'my. ¿Nej co miich jadu'n mínañ: "Dios ajcxy xyñihu'niç ma yi mjibic-huinma'ñ xy'ane'mgixy"?

34 Chi Jesús y'adzooy:

—Janch janch iich miich ajcxy jadu'n nimaaygixy co tüg'óciy pinjaty pocy ytundiib, jibicp yi' ane'mip. Tím jadu'n nipaady nej tüg tumbi huidi codoogiy i jtp, yi' yhuindzin jatytiym'ane'mip. **35** Yi tumbi huidibi codoogiy i jtp, ca' yhui'ma'ñ ma je jääytijc huinixii. Yi jääytijc huinixii ma yteedy ytijc. **36** Pen Dios y'ung miich ajcxy xyajpidzimgixp ma je jibicpi xy'ané'mgixy, janch huinixii m'idaangixy, ca' ma ti jibicpi xy'oc'ané'mgixnipy. Tím jadu'n nej Dios y'ung y'ity, ca' ti jibicpi y'ane'myii. **37** Nejhuiiybich co miich ajcxy Abraham mmij'ap'adyii mmijteedy'adyii. Per miich ajcxy chachyajl'ögaambich. Je' co ca' mijpidaaccixy iich n'ayuc huidibi njayajnimaaygixyp. **38** Iich miich ajcxy nyajmiidmiydaacyp tiibi n'ixiyich huidibi ndeedyich ytumyb. E miich ajcxy yi' mdumyb nej m'ap mdeedy ti xyajnimaaygixy.

39 Chi ajcxy y'adzooy:

— Hue' iich ajcxy nmij'ap'ajtyp nmijteedy'ajtyp je Abraham.

Chi Jesús y'adzooy:

— Pen janch ajcxy Abraham mmij'ap'adyii mmijteedy'adyii, yi' ixipy ajcxy mdungixyp jadu'n nej Abraham tuuñ. **40** Janch iich miich ajcxy xchachyajl'ögáangixyich, e ti ajcxy njayajnimäy je huidibi iich ti nmidooyich ma Dios. Ca' Abraham yajl'ögy je jääytijc huidijaty anajty Dios ytiy'ajt miid, jadu'n nej miich ajcxy m'ídítzaangixy. **41** Miich ajcxy jibic-huinma'ñ mdungixyp, tim jadu'n nej m'ap mdeedy jibic huinma'ñ ajcxy tuñ jecy'ajty.

Chi ajcxy Jesús adzooy:

—Ca'iich ajcxy ndigoy'ungity. Je' tügpaçj iich ajcxy ndeedy'ajtyp Dios Teedy.

42 Chi Jesús yminañ:

—Peni Dios ixipy ajcxy mdeedy'ajtyp, xychojcipich xymijpidaacipich ixipy ajcxy. Com Dios ti xyquexyich ya naaxhuiñ, e jilby ndzooñich ma Dios. Ca'iich ngi'mdzojcin ycixpi nmiiñich ya naaxhuiñ. Yi' je' jadu'n tzojcp piñ ti xyquexyich. **43** ¿Ti co ca' miich ajcxy mhuinjihuÿ iich n'ayuc? Je' co ca' ajcxy midohuaangixy iich n'ayuc.

44 Je' miich ajcxy mdeedy'ajtyp je mujcu'. Miid mgil'mdzojcin mguydungixy je mujcu' chójcin. Je mujcu'yajl'öctiib yil' jääyt maabi naaxhuiñbi chondägy. Je mujcu' ca' je'ixaani Dios ytiy'ajt. Ca' ni ti tiy'ajt yajpaady ma je', com je mujcu' indaacp je', chi ci'm ooy nijot y'lidich. Je' ooy indacy, e je' ogal'n anii yajtzondac. **45** Com miich ajcxy mujcu' yhuinma'ñ miid, paady miich ajcxy ca' xymibjci xymijpidaaci n'ayucich co iich tiy'ajt njamiydägy. **46** Ni piñ miich ajcxy xycayajpocycähuipy. Peni tiy'ajt iich miich ajcxy nyajnimaayb, eti co ca' mmijpidaaccixy iich n'ayuc?

47 Je jääyt ajcxy huidibi yajpatp ma Dios, y'amido'ijtyp ajcxy Dios y'ayuc. Paady miich ajcxy ca' m'amido'ijtcixy Dios y'ayuc, com ca' ajcxy Dios mDeedy'ájtigixy.

**Jesús jiiyim anajty yjugy'aty
ca'ydi Abraham**

48 Chi je judío ixpicytijc ajcxy y'adzooy:

— Ti iich ajcxy yajxon nmina'ñ co miich mgogajpity jim Samaria,

e mujcu' miich miid ma mjot mhuinma'ñ.

49 Chi Jesús y'adzooy:

— Ca' iich mujcu' nmiidity ma njot nhuinma'ñ, com nyajmij'ajtypich nDeedy, e miich ajcxy xy'ixtijpich. **50** Iich ca' ci'm naygomayijich. Dios Teedy iich xycömaayb, com yi' je' huidibi ixköyp payöyp jäy ajcxy ypocay. **51** Janch janch iich mich ajcxy nimaaygixy co ji nijejity jäy huidibi iich n'ayuc cuydumb, e ca' yi' ajcxy yjugy'ajtin ycixipy ytigoyipü tücciyi co y'l'ccixipy.

52 Chi je judío ipiccytijc ajcxy y'adzooy:

— Cham iich ajcxy janchtiy ti nnejhuüyich tiyudägy co miich mujcu' miidity ma mjot mhuinma'ñ. Abraham o'c je', nañ jadu'n o'c ajcxy je huidibi anajty Dios ytiy'ajt capxhuäcxip, e miich mmina'ñ co pen ji pinjaty miich m'ayuc xymibijcip xymijpidaacip, ca' je' y'ögipy. **53** ¿Nej mjacmiid miich mic'ajt, ca'ydi Abraham, iich ajt nmij'ap nmijteedy huidibi o'ci? ¿Nej mjacmiid miich mic'ajt, ca'ydi ajcxy huidibi Dios y'ayucnajtzcapxiyy, huidibi ajcxy o'ci? ¿Pin miich mdimnaydijyii?

54 Chi Jesús y'adzooy:

— Pen iich nnaygomayibich ci'm, ca' n'ayucich chobaadipy. Iich nDeedy yi' xycömayipich, je huidibi miich ajcxy mdijpy co ajcxy mDios'adyii. **55** Per miich ajcxy ca' Dios m'ixy'adyii. Iich janchtiy n'ixy'ajtypich Dios. E co ixipy nmina'ñich co ca' iich Dios n'ixy'adyii, indaacpich ixipy, jadu'n nej miich ajcxy

m'indaaccixy. Janch iich n'ixyich Dios, e nguydumyibich yi' y'ayuc.

56 Je Abraham, miich ajcxy mmij'ap mmijteedy, jocuyc ooy ñayjhuiyi co anajtyixa'ñ iich nxii ndiempo ya naaxhuiñ. E co ijxy co iich nmiiñich, chi ooy yjotcugiyy.

57 Chi je judío ipiccytijc ajcxy nimay Jesús:

— Ni mgamiidity huixchigui'px majc jímijt, e ćmmina'ñ co m'l'ijxy Abraham? (Ca' m'ixy'ajti je Abraham, naxy tüt mil jímijt maabi je' y'l'o'cni.)

58 Chi Jesús y'adzooy:

— Janch janch iich miich ajcxy jadu'n nimay co ji anajty iich co ca'ní anajty Abraham yma'xung'aty.

59 Chi ajcxy tzaa coniyy tzaagädza'ñ anajty ajcxy. Chi Jesús yhuingoyüch, e ypidzimy ma Dios ytiyc.

Jesús yajtzooc tüt huintzpi

9 **Hue'** anajty Jesús huidijtp co ijxy tüt huintz, jadu'n anajty huiintz ti yma'xung'aty. **2** Chi ydiscípulos ajcxy y'amidoohui:

— Huindzin, ćpin pocy ytuun, jada huintzpi o ytaj yteedy, co huintz yma'xung'aty?

3 Chi Jesús y'adzooy:

— Ca' yi' ypcytuuñ, ni ytaj yteedy, hue' janchtiy paady ycixp jadu'n yjajty, jigix Dios ymic'ajt ñiguëxigity ma yi'. **4** Copicy njactúunibich yi' ytung huidibi ti xyquexyich ya naaxhuiñ. Miinip je xii tiempo ma ca' pin Dios y'ayuc tunaani. Jadu'n nej jihuüy ixipy je xiimbi ti ñaxy etz je coodzpi ti ymiiñ. **5** Jadu'n nej n'ityich ya naaxhuiñ nmiidich Dios ytiy'ajt,

jadu'n iich nipaady nej tūg jiin
huidibi codiicxp yi naaxhuiñyäjä.

⁶Co Jesús jadu'n yminanday, chi
nidzuijiiy naax, chi mo'ntz yaj'oyiiy
miid chujnii, chi jada' yajjaaxi je
jäy yhuiin miid je mo'ntz. ⁷Chi
nimay jada':

—Nicx quejtzpuj yi mo'ntz jim
ma yi Siloé nii y'abojtzigity —je
ayuc Siloé jadu'n yhuimbidzimy:
quexyöybä.

Chi je jäy huintzpi ñicxy jim, chi
oy quejtz puju je mo'ntz, chi oy
huimbity ti anajty yhuindicxigü.

⁸Je ymijiin ymidijc ajcxy etz
tūg'óciy huidijaty anajty ajcxy ti
ixy je huintzpi co jabom jabom
iñäy limosna yajmucy, chi ajcxy
ñay'amidoohui miñ xyipy:

—¿Nej ca' jada yjëjity je huintzpi
huidibi anajty jabom jabom
limosna yajmujcpi?

⁹Nijëjity ajcxy yminañ:

—Je' yi'!

E jacjadyii ajcxy yminañ:

—Huingbi yi', nigoob jadu'n
yquëxiy nej je!

E je' yminañ ci'm:

—Iich jëdu'n huidibi anajty huintz.

¹⁰Jadu'n anajty ajcxy
tzach'amidooy:

—¿Nej yi mhuiin ti ñay'ahuäcxyii?

¹¹E je' anajty y'adzooy:

—Yi yëydijc huidibi ajcxy
ytijyp Jesús, yi' mo'ntz yaj'oyiiy
xyajjaaxich nhuiin, e chi
xyñimaayich: “Nicx quejtzpuj
ma yi Siloé nii.” Chi nnicxyich,
e oy nguejtzpujyich, e chi
nhuindicxi'cyich.

¹²Chi ajcxy je' nimay:

—¿Ma je' je yëydijc?

Chi je huintzpi y'adzooy:

—Ca' nnejhuïyich.

**Fariseojäy tiy'ajt pijcy nej je
huintzpi anajty ti chögy**

¹³Chi ajcxy yajnicxy ma fariseojäy
ajcxy yhuinduu, je huidibi anajty
huintz yajpatp. ¹⁴Hue' anajty tūg
sábado xii (judíoja ajcxy amayxii)
co Jesús mo'ntz yaj'oyiiy, e
yajhuindicxigü je huintzpi. ¹⁵Chi je
fariseojäy ajcxy jadüg'oc yajtiy nej
anajty je jäy ti yhuindicxigü. Chi je
jäy y'adzooy:

—Mo'ntz ti pidägy ma iich nhuiin,
chi iich ti nguejtzpujy, e cham
n'ijxnibich.

¹⁶Nijëjity fariseojäy ajcxy yminañ:

—Yi yëydijc huidibi jada jadu'n
ti tuñ, ca' yi' Dios ytiy'ajt miidity,
com ca' yi' amay'aty sábado xii.

Chi ajcxy jacjadyii y'adzooy:

—¿Nej tiy jada mijhuinma'ñ
octuñ, pen hue' yi' pocyjäy?

Ca' ajcxy nay'ayuc
huinjihuñiyigixy. ¹⁷Chi ajcxy
jadüg'oc nimay je jäy huidibi anajty
ti ylijxigü:

—E miich, ¿nej m'ocmínambí?

—Pin jäy yi tiibi xyajhuindicxigü?

Chi je jäy y'adzooy:

—Tüg jäy huidibi Dios y'ayuc etz
ymic'ajt miid.

¹⁸Chi je judío ixpicytijc ajcxy
ca' anajty tim mibigaangixy co je
yëydijc anajty huintz yajpaady, e co
anajty ti yhuindicxigü, ixti cooni
ajcxy ytaj yteedy mijhuooohui. ¹⁹Chi
ajcxy amidoohui ytaj yteedy:

—¿Nej je' jada miich ajcxy m'ung
huidibi huintz ma'xung'ajti? ¿Nej
jada ti yhuindicxigü?

²⁰Chi je' ytaj yteedy ajcxy
y'adzooy:

—Iich ajcxy nnejhuiyb co iich ajcxy yi' n'ung, e co yma'xung'ajty huiintz. ²¹ Per jadu'n nej cham ti yhuindicxig, e pin yi' yhuiin ti yajhuäcxyii, ca' iich ajcxy yi' nnejhuiygixy. Amidoo miich ajcxy yi' ci'm. Mij'anäciñ yi', ñigapxipy yi' ci'm.

²²Jadu'n ajcxy ytaj yteedy y'adzooy, miid co ajcxy tzachtzigiygixy je judío ixpicytjc ajcxy. Com je judío ixpicytjc ajcxy ti anajty ñaygápxigixy co anajty yajpidzimaangixy ma ajcxy ñaymujctac je jääj ajcxy pinjaty anajty mibijcp co Jesús anajty yjëjity je Cristo. ²³Paady ajcxy ytaj yteedy yminañ:

—Mij'anäciñ yi', amidoogix miich ajcxy yi' ci'm.

²⁴Chi ajcxy y'amidooy mìmejtz'oc je yëydijc huidibi anajty ti y'ijxiyg, e chi ajcxy nimay:

—Cömay capxpat yi Dios co ti mdzögy. Ca' mgömäy mgapxpaaady je Jesús. Com iich ajcxy nejhuiyb co yi Jesús, tüg yi' pocytumbi. Ca' yi' Dios y'ayuc ytiy'ajt miidity.

²⁵Chi je jääj y'adzooy:

—Pen tüg pocytumbi yi Jesús, ca' nejhuiygich. Huidibi janchtiy nnejhuiybich, co anajty iich nhuintzity etz co cham huindicxnibich.

²⁶Chi ajcxy y'amidooy jadüg'oc:

—¿Nej ti xytuñ? ¿Ti ti tuñ co ti xyal'ijxiçi yi mhuiin?

²⁷Chi je! y'adzooy:

—Ti ajcxy nyajnimaaygixy, e ca' ajcxy ti m'amido'idaangixy. ¿Nej nañ ixpigaangixy miich ajcxy ma yi'ji?

²⁸Chi ajcxy je! ojy, nimay ajcxy jadu'n:

—Miich ixpijc ma yi', iich ajcxy n'ixpijcipich ma Moisés ytiy'ajt.

²⁹Iich ajcxy nejhuiyb co Dios Moisés migapxy. Janch yi Jesús ca' iich ajcxy nnejhuiygixy ma yi' chooñ (ma mic'ajt ti paady).

³⁰Chi je jääj y'adzooy:

—Ooy yi' y'oychigiiyñity y'oyhuinma'ñity co miich ajcxy ca' mnejhuiygixy ma yi' chooñ (ma mic'ajt ti paady), e ti iich yi' xyajhuindicxigich. ³¹Yajxon yajnejhuïy co Dios ca' yi' midoohui pocyjädyjc y'ayuc. Pen oy jääj iich ajt, e nguyduunim Dios ytiy'ajt, huin'it ajt Dios n'ayuc xymidoohuim. ³²Ni caminaaxii ycayajmidoy, co pinjäy tüg huintzpi ti yaj'ijxiyg huidibi jadu'n ti yma'xung'aty huintz. ³³Co ixipy je Jesús ca' jiiby chooñ ma Dios, ca' ixipy jaty nej ti tunipy.

³⁴Huin'it ajcxy y'adzooy:

—Miich jadu'n ti mma'xung'aty pocymiid. Ca' miich huaad ti xyaj'ixpíccixyich.

E chi ajcxy yajpidzimy tibäy'tücci'yi (ma ajcxy ñaymujctac etz ma Dios ytijc).

**Je jääj ajcxy huidibi ca' cöbijccixy
Dios ytiy'ajt jadu'n nipaady
ajcxy nej jihuïy huintzity**

³⁵Chi Jesús nejhuij jadu'n co anajty ti yajpidzimy tiba'y tücci'yi ma Dios ytijc. Co minaaybaati chi nimay:

—¿Nej mmibijcyp mijpidaacyp miich je jääj huidibi tzoon tzajpjoty?

³⁶Chi je! y'adzooy:

—Huindzin, nímaaygich pin je', jígix nmibicyich.

³⁷ Chi Jesús je' y'adzooy:

—M'ijxyp yi'du'n yam. Yí je' je huidibi xymiidmiydacp.

³⁸ Chi jada' huingoxtinay'ahuiy ma Jesús yhuinduu, je huintzpi huidibi Jesús ti yajtzögy nimay:

—Nmibijcypich, huindzin.

³⁹ Chi jada' Jesús yminañ:

—Iich ti nmiñ ya naaxhuiñ co n'ixyöyaanich nbayöyaanich jay ypocy, jígix nyajpocycähuibich pin ca' ypocymiidity, etz nyajpocyñihuädzibich pin ypocy miid. Jadu'n nej jihuïy nyajhuindziyich je jay huidibi ijxp, etz jadu'n nej jihuïy nyajhuindicxiyich yi' huintzpi.

⁴⁰ Chi nijéjity fariseojäy huidibi anajty jím ma Jesús ymijejadu'n midoy nej Jesús yminañ, chi ajcxy nimay Jesús:

—¿Nej naañ jadu'n miich mdiji yích ajcxy ca' Dios ytiy'ajt nejhuiyich, jadu'n nej jihuïy iich ajcxy nhuintzity?

⁴¹ Chi Jesús y'adzooy:

—Co ixipy miich ajcxy janch janch ca' mnejhuiygixy Dios ytiy'ajt, ca' ixipy ti pocy ajcxy mmiidity. Per miich ajcxy minam co Dios ytiy'ajt mguyduuniy, e ca' yjanchity. Paady ajcxy mbocymiidity. Nipaatyp jadu'n nej jihuïy miich ajcxy mhuintzity, e mminaangixy co m'ijxcixy.

Jesús yaj'ixpíjc jihuimbit ayuc

10 Chi Jesús jacnimay je judío y'ixpicytjc, je fariseojäy ajcxy:

—Janch janch iich miich ajcxy yam jadu'n nímaaygixy co je jay

ajcxy huidibi ca' ytigihuaangixy ma borregi agaj aguu (ma je cuend'ajtpi ycuend'aty), huidibi huingduum ameech tzach tigihuaam ma yborregi agaj, je' je' je meetzpi huidibi meedzam je borregi ajcxy ameech. ² Je jay huidibi tigihuaam ma yborregi agaj aguu, je' je' je borregi cuend'ajtpi. ³ Co je borregi cuend'ajtpi ymiñ ma agaj aguu, chi je agaj aguu cuend'ajtpi yaj'ahuäch je agaj aguu. Chi yborregi ajcxy yöcmidoyii, chi je' migapxy xiibety xiibety, chi yajpidzimy ajcxy. ⁴ Co ajcxy yajpidzimädäy, ac je' yje', chi jayijp níicxy, e axam ajcxy ypanicxyii, com je' co yöcmidoyii. ⁵ Ca' je borregi ajcxy jébi panicxy tüg huingjäy. Nigi ajcxy cöguëgy, com yöcmidooyb ajcxy co yhuingjäity.

⁶ Jadu'n Jesús mayjäy yaj'ixpíjc jihuimbit'amy, jaygue' ajcxy ca' huaad huinjihuïy nej anajty Jesús yjamínana'ñ.

Jesús je oybi cuend'ajtpi

⁷ Chi ajcxy Jesús jadüg'oc nímaayi:

—Janch janch iich miich ajcxy yam jadu'n nímaaygixy, co je Dios nDeedy'ajtypich. Jébi jay ajcxy paady Dios ytiy'ajt ma iich, e huin'it ytigihuaangixy ma Dios y'it. Jadu'n nipaady nej jihuïy iich je agaj aguu ma borregi ajcxy ytigihuaangixy.

⁸ Tüg'óciy je huindzindijc huidibi ajcxy miin jayijp ca'ní iich anajty nmiñich, e yminaangixy anajty co ajcxy miid'ajti Dios ytiy'ajt, jadu'n je' anajty ajcxy nej meetzpi huidibi meedzaanip Dios yjäy. Per je Dios yjäy ca'p je' ajcxy tuuñ

cuendi, jadu'n nej je borregi ca' yöcmidoogixy je meetzpi. ⁹Jadu'n nej je borregi ajcxy ytigiiygixy ma agaj aguu, nañ tim jadu'n jäy ajcxy paady Dios ytiy'ajt ma iich. Je jäy ajcxy huidibi ypaatyp Dios ytiy'ajt ma iich, nañ ynpadaamy jugy'ajtin huidibi ca' ycixipy ytigoyipy tücci'yí. E huidibi je' ajcxy yajmayajtyp ma yi chinaayin, nmöhuibyich. Tim jadu'n nej borregi ajcxy jabom jabom ypidzimgixy ma agaj aguu nicxcixy miiy'ojcipi, etz yhuimbijtcixy tzuu tzuu.

¹⁰Yí meetzpi ajcxy mimb co ymeedzaangixy ya'lögaangixy yajhuindigoyaangixy. Iich ti nmiiñich, jígix miich ajcxy mbáatcixipy jugy'ajtin mijcajee huidibi ca' tücci'yí ycixipy ytigoyipy.

¹¹Chi Jesús yjacminañ:

—Iich jadu'n nipaady nej tüt borregi cuend'ajtpi oybi. Je oybi borregi cuend'ajtpi ycíyejcyp yi' njugy'ajt ma yi o'cin miid yborregi ycixpi. ¹²Je borregi cuend'ajtpi huidibi mujuy tumb, huidibi ca' ycimborregi cuend'aty, ni ycajéjity je borregi yhuindzin, co ixy caa ymiñ, chi cöguëgy je borregi, e yajqueec-huäctäy. ¹³Com je' co mujuy ytuñ, paady cöguëgy je borregi ajcxy, ca' tzocy jihiüy borregi.

¹⁴Tim jadu'n nej je oybi borregi cuend'ajtpi ijxcajptäy je' yborregi, nañ tim jadu'n iich n'ijxcajptäy je njäyich (huidibi xymijpidaacpich), etz je' ajcxy xy'ixy'ajtpich. ¹⁵Tim jadu'n nej Dios Teedy xy'ixy'adyiijich, nañ

tim jadu'n n'ixy'adyiijich Dios Teedy. Tim jadu'n je' nej je oybi borregi cuend'ajtpi ycíyegam yjugy'ajtin miid yborregi ycixpi. Nañ tim jadu'n iich ngiyeegamyich njugy'ajtin miid iich njäy ajcxy ycixpi. ¹⁶Nmiidich jadügpicy jäy, ca' ajcxy yjudiojäity, je' ajcxy nañ jadu'n nmiid'idaamyich tügmucy (miid je judío jäy ajcxy huidibi xymijpidaacpich). Tim jadu'n nej je cuend'ajtpi ymiid'ajtyp je' yborregi ajcxy tügmucy. E je' ajcxy y'amidoo'idaamy iich n'ayuc, tim jadu'n nej borregi ajcxy yöcmidoogixy yhuindzin. Ji y'idipy tügmucy jäy (huidibi xymijpidägibich), etz tüt cuend'ajtpi (iich jëdu'n).

¹⁷Chi Jesús yjacminañ:

—Paady ycixp Dios Teedy ooy xychociyich xyjihuüyich, co ngiyeegaamyich njugy'ajtin ma yi ó'cin (miid jäy ajcxy ypcocy ycixpi), etz njugypigipyich jadüg'oc. ¹⁸Ca' ni pin xypijcibich yi njugy'ajtin, iich yi' ci'm ngiyeegamy. Nmiidich mic'ajt nej ngiyeegipyich njugy'ajtin, etz nañ nmiidich mic'ajt nej njugypigipyich jadüg'oc. Jadu'n nDeedyich ti xy'ane'myich co jadu'n ndunipyich, n'ögibich, njugypigipyich jadüg'oc.

¹⁹Chi jadüg'oc ajcxy ca' nay'ayuc huinjihuüyí je judíojäy ajcxy miid Jesús y'ayuc ycixpi. ²⁰Mayjäy yminañ:

—Ca'oybi yi' ymiid, locjiiyb yi', nej co ajt n'amido'ijtim y'ayuc?

²¹E jacjadyii ajcxy yminaangixy:

—Jadayaabi tiy'ajt etz mic'ajt ca' yajpaady ma tüt jäy huidibi mujcu' ymiid. Ca' jëbi tüt mujcu' jäy huintzpi yaj'ixiig.

May judíojäy ajcxy ca' cöbijcy Jesús

²² Jim Jerusalén anajty xii yjadyii, je' anajty ajcxy ñixiidumyb jimijt Dios ytije. ²³E hue' anajty tiich tiempo. Chi jím anajty Jesús yhuídity ma Dios ytije, ma je Salomón ytije-huinduu. ²⁴Chi ajcxy je judío y'ixpciytijc nimujcy ooy Jesús, nimay ajcxy:

—¿Ixti minaani miich iich ajcxy tiydudägy xyajhuinjhuihuáangixyich pen miich je' je Cristo?

Yajhuinjhuihygich ajcxy tiydudägy.

²⁵ Chi Jesús y'adzooy:

—Ti ajcxy nyajnimaaygixy, e ca' miich ajcxy ti nmibijccixy. Je mijhuinma'ñ huidibi ndumybich nmiidich nDeedy ymic'ajt, yi' je' nidiy'ajt'ajtp co iich je' je Cristo. ²⁶Paady ycixp miich ajcxy ca' mmibijccixy, com ca' miich ajcxy njäy'adyiijich. ²⁷Iich njäy ajcxy ymijpidaacyp iich n'ayuc, e n'ijxcapich ajcxy je', e je' ajcxy xypanicxpich. Tim jadu'n nej je borregi ajcxy yöcmidoy je yhuindzin, jadu'n nej je huindzin ijxcapy je' yborregi, e jadu'n nej yi' yborregi ypanicxyii. ²⁸Iich njäy ajcxy nmooybich yi jugy'ajtin huidibi ca' tücci'yi ycixa'ñ ytigoya'ñ. Ca' je' ajcxy yjugy'ajtin ytigoyipy ni camina, e ni pin ca' huaad je' ajcxy xypijcich. Je' ajcxy ci'am nmiididiyich. ²⁹Yi Dios Teedy huidibi iich njäy ti xymöy, tügpajc yi' ymijity, e ni pin huaad ni ti capijcicy huidibi Dios Teedy ymiid ci'am. ³⁰Dios Teedy etz iich tú'cij iich ajcxy.

³¹ Chi je judíojäy ajcxy jadüg'oc tzaa conig cädzaangixy anajty ajcxy.

³² Chi Jesús je' ajcxy nimay:

—Ti iich ooy mij oybi nduñich ma miich mhuinduu miid je nDeedyich ymic'ajt ycixpi. ¿Huidi ycixpi miich ajcxy xychaagädzáangixyich?

³³ Chi je judío ipicytijc ajcxy y'adzooy:

—Ca' nminaanim paady iich ajcxy miich ndzaagädzaangixy miid je oybi tiibi mduñ, hue' janchtiy ycixpi ndzaagädzaangixy miid co ooy Dios myajjotmädy. Com miich nañ jääy, e mnayyajnaxyii Dios.

³⁴ Huin'it Jesús je' ajcxy nimay:

—Jadu'n ycojaayity ma yi judíojäy ajcxy ytiy'ajtnecy, ma Dios jadu'n ymina'ñ: "Jadu'n nej dios miich ajcxy." ³⁵Paady ca' ngapxtigooyich, com Dios ci'm jadu'n minamb ma ñecy, co jadu'n nej Dios je' ajcxy huidibi Dios y'ayuc cöbijcip (e ca' huaad pinjäy ymina'ñ co Dios ñecy ca' yjanchity). ³⁶Dios ti xyajni'bicyich jada tung, e xyquejxyich ya naaxhuiñ. ¿Nej co mmminaangixy co iich ngapxtigooyich co nmina'ñich co Dios xy'ung'adyiijich? ³⁷Pen ca' nduñich nDeedyich ytung, ca' iich ajcxy huaad n'ayuc xymibijcich. ³⁸E pen ndumybich nDeedyich ytung, oy ixipy miich ajcxy ca' xymijpidaacich n'ayuc, jëbi ixipy mijpidägy ajcxy je mijhuinma'ñ huidibi ndumybich. E chi mnejhuihuipy miich ajcxy, etz mmijpidägipy miich ajcxy co je Dios Teedy yajpaady ma iich, e iich nyajpaadyich ma Dios Teedy.

³⁹ Ooy ajcxy jamadzaañ Jesús, e chi Jesús oy choni, ca' ajcxy majch.

⁴⁰ Chi Jesús ñicxy jadüg'oc jím Jordán mij nii nínaxy ma Juan yjäy yajniibejty oga'n'aty, chi jím

yhui'miiy. ⁴¹ Mayjäy Jesús ooy ñimujci, e yminañ ajcxy:

—Je Juan el Bautista ca' jadu'n ooy mijhuinma'ñ tuuñ, per tūg'óciy yi tiy'ajt jadu'n nej nimiydactay jada Jesús, janch tiy'ajt je!

⁴²E janch mayjäy ooy mibijcy Jesús jím ma je jimbí it.

Co Lázaro y'o'cy

11 Jim Betania anajty tūg pa'mjäy, hue' anajty yxii Lázaro. Hue' je' anajty chinäy ma María etz Marta ycogajpity. ²María je' anajty huidibi je Huindzin Jesús anajty tí yajjaxy je ujtzpijyñii huidibi ooy oy yxuugy, etz po'ti Jesús ytecy miid ycohua. Hue' je' anajty María etz Marta ymidügquëx Lázaro huidibi anajty pijcip. ³Chi Lázaro ymidügquëx ajcxy ycapxyquejxy ma je Huindzin Jesús anajty yajpaady, e chi oy yajnimäyii:

—Je mmigüg huidibi ooy mdzocy, pijcip je'!

⁴Co Jesús jadu'n midooy, chi yminañ:

—Je' ypa'm ca' yaj'öga'ñyii tücci'yi. Je' ypa'm hue' yajniguëxigamy Dios ymic'ajt, jaydëb Dios ycomaybidzimipy, e nañ iich nyajcömäyipyich, iich je jay huidibi tzoon tzajpjoty.

⁵Jesús ooy anajty tzoc yihuüy je Marta, María etz je Lázaro. ⁶Oy jadu'n Jesús nejhuiiy co anajty Lázaro ypigyii, Jamejtz xii jím yjacxiinajxy ma anajty yajpaady.

⁷Huin'it Jesús nimay ydiscípulos ajcxy:

—Tzoc jamim jím Judea naaxjot.

⁸Chi je' ydiscípulos ajcxy y'adzooy:

—Huindzin, namni jay ajcxy jím Judea ti xy'ocjaccögädzambi, e èmnicxaanip jím jadüg'oci?

⁹Chi Jesús y'adzooy:

—Majmetz hora tūg xiimbí miidity. Pinjäy miid Dios ytiy'ajt, ca' ayo'n pada'ñ, tim jadu'n nej jihuüy yhuidity xiim, e ca' ycönepy, com co xii codiicxy jada naaxhuiñbi. ¹⁰Pinjäy ca' miidity Dios ytiy'ajt, ca' je' nejhuiiy ti anajty jadaanip, chi ayo'n pada'ñ, tim jadu'n nej jay ycoodzhuidity, e chi ycönepy miid co ca' anajty ix y ma ñicxy.

¹¹Huin'it Jesús je' ajcxy nimay:

—Iich ajt nmigüg Lázaro maab je', nicxy nyajpidiga'ñich.

¹²Chi je' ydiscípulos ajcxy y'adzooy:

—Huindzin, pen maab, huaadjihuüjihuip yi', ci'm yi' ymäyhuijipy.

¹³Je' Jesús anajty ñimiydaacyp je o'cin, e je' ajcxy tiy Jesús ñimiydaacyp je mähuii. ¹⁴Chi Jesús yajmiidmiydacy ajcxy tiyudägy, yminañ:

—Lázaro ti je' y'o'cy. ¹⁵E ooy njotcúcidyich miid miich ajcxy ycixpi co anajty iich ca' njimity, jigix ajcxy mmibigipy co Dios ymic'ajt nmiididyich. Tzoc ajt jamim jim Betania.

¹⁶Tomás huidibi anajty ajcxy yxiigoyaaxyp Dídimo, huidi ayuc-huimbidzim: cuate, nimay jacjadyii Jesús ydiscípulos ajcxy:

—Tzoc ajt nañ jadu'n jamim, huen jay jím xyaj'o'cim quipxy miid Jesús.

**Jesús yajjugypigipy je jää ajcxy
etz möhuipy ajcxy jugy'ajtin**

¹⁷Co ajcxy jim yja'ty, chi ajcxy paty tiy'ajt co mímidaaxxiibi anajty maabi Lázaro ñaaxtigiy. ¹⁸Betania ca' anajty ooy yjiguëgyity miid Jerusalén, jéyi jada' anajty miidity tugiig kilómetro. ¹⁹May judíojäy ajcxy anajty ti ymiiñgixy ma Marta etz María, yajjotcugihua'n ajcxy miid je' ymiguëx ycixpi co anajty ti y'ögy. ²⁰Co nejhuïy Marta co Jesús anajty jim ymiñ, chi nidzoon oy jijpcobadïy. E María jim yhui'miyy ma ytiyc, tigoty anajty iñäy. ²¹Chi Marta Jesús nimay:

—Huindzin, co ixipy miich ya anajty myajpaady, ca' ixipy ti y'ögy nmiguëxich. ²²Per nnejhuiyibich co miich cham jëbi Dios mmibijctzoy, e xymöhuip ti mdimdzojcyp.

²³Chi Jesús y'adzooy:

—Je mmiguëx jugypigip jadüg'oc.

²⁴Chi Marta y'adzooy:

—Nnejhuiyibich co yjuggypigipy jadüg'oc co anajty naaxhuiñibi ti yhuaad'ajtni co Dios anajty yajtigadza'n.

²⁵Per huin'it Jesús y'adzooy:

—Ich je' nyajjugypigipyich je jää ajcxy, e nmöhuibyich ajcxy jugy'ajtin. Pinjäy ajcxy xymibijcpich xymijpidaacpich, oy anajty yja'ögy ajcxy, jugy'ajtcixip ajcxy jadüg'oc. ²⁶E tügl'ociy pinjaty ajcxy xymibijcp xymijpidaacpich juugyñi, ca' y'ögipy ajcxy tücci'yí. ¿Nej mibijcyp miich jadaaji?

²⁷Chi Marta y'adzooy:

—Nmibijcypich, Huindzin.

Nmibijcypich co miich je' je Cristo,

Dios y'ung, huidibi anajty miinam ya naaxhuiñ.

Jesús taj may ooy miid Lázaro ycixpi

²⁸Co Marta jadu'n yminañ, chi jada' oy huoy y'uch María, e yajnimay ameech:

—Je Huindzin chiiby je', e miich jiiby xymiidmiydägamb.

²⁹Co María jadu'n midooy, chi ypidigÿ mic'amy, e chi ñicxy ma Jesús. ³⁰Ca'ní anajty Jesús yja'ty cajpjoty. Jimni anajty yhuäcxijp ma anajty Marta ti yjijpcobaadïyi.

³¹Co ajcxy ijxy co María ypidigÿ, e ypidziimy janch mic'amy, je judíojäy huidibi anajty ajcxy jim ma je tijc miid je', hue' ajcxy tijy María ñicxy yaaxpi ma anajty ti ñaaxtigiy je Lázaro. Chi ajcxy panicxy.

³²Co yjädy María ma je it ma anajty Jesús, co ijxpaty, chi ycojxtinaay'ahuiy ma Jesús yhuinduu, chi nimay:

—Huindzin, co ixipy miich anajty m'ocyaajity, iich n'ay ca' je' ixipy y'ögy.

³³Co Jesús ijxy yäxy je María etz je judíojäy ajcxy huidibi anajty yjaymiid'ajtip, chi ooy jihuuiy etz ytaj ymaay. ³⁴Chi jada' Jesús yajtiy:

—¿Ma ajcxy Lázaro ti myajnaaxtigÿ?

Chi ajcxy nimay:

—Huindzin, jam ijxim.

³⁵Chi Jesús yaaxy. ³⁶Chi judíojäy ajcxy ñayñimaayi miñ xiipy:

—Ooydim anajty tzocý je Lázaro.

³⁷Per nijëjity ajcxy yminañ:

—Jadayaabi jää huidibi huintzjäy yajhuindicxigÿ, ¿nej ca' jada' ixipy mic'ajt miidity jëbi ixipy ti yajtzogý je Lázaro, e ca'lydi ixipy ti y'ögy?

Jesús yajjugypijc Lázaro

³⁸Chi Jesús jadüg'oc yjotmaybaty, chi ymijhuägy ma je o'cipi jut. Hue' je' anajty tüg ang miid tüg mij tzaa y'agiyduicyity je jut aguu. ³⁹Chi Jesús yminañ:

—Jiigi' ajcxy jada tzaa.

E chi Marta je o'cipi y'uch y'adzooy:

—Huindzin, xuucnip yi', com cham yi' mímidaaxxiibiñ maabi ñaaxtigiy.

⁴⁰Chi Jesús yminañ:

—¿Nej cay ti jadu'n nnimäyi? Pen xymibíjcibich yi' n'ayuc, m'ixipy Dios ymic'ajt y'oy'ajt.

⁴¹Chi ajcxy je tzaa jiiglii, chi Jesús cix ypa'tlijxy, yminañ:

—Dios Teedy, jäygidaacín nyajnajxypich ma miich, co miich xymidoohui n'ayucich ⁴²Yajxon nnejhuüyich co miich xy'amido'ijtpich jabom jabom, paady ycixp miich jadu'n ti nnimäy miid jadayaabí jääy ajcxy ycixpi ma iich nhuinduu, huen ajcxy mibicy co miich xyquejxich ya naaxhuiñ.

⁴³Co Jesús jadu'n yminañ, chi jada' mic ycapxy:

—Lázaro, pidzim tibäy.

⁴⁴Hue' je o'cipi mic'amy ypidzimy ymo'nity yajxon tüg'óciy ñiniçx etz huingoyebíity miid huit, chi Jesús yminañ:

—Huimbidijttuutcixy, e najtzmadziiygix, huen yöychoon.

Judío ixpicytíjc ymadzamy anajty Jesús

⁴⁵May je judíojaý ajcxy ymibijcy huidibi anajty María yjaymiid'ajtyp, co ajcxy ijxy je huidibi anajty

Jesús ti tuñ. ⁴⁶Per jadyii judíojaý ajcxy oy ixtäy je fariseojäy ajcxy, chi ajcxy yajmiidmiydacy huidibi anajty Jesús ti tuñ. ⁴⁷Je teedy tungmiidpi ajcxy, etz je fariseojäy ajcxy, chi ajcxy ñayhuoomujctayi je tungmiidpi ajcxy nidüg'óciy, chi ajcxy yminañ:

—¿Nej ajt Jesús n'octuunim?

Yijiibi yéydiç ooy yi' mijhuinma'ñ tzachtuuni. ⁴⁸Pen nnajtz'ixiyyim jadu'ñyi, tüg'óciy jääy mibijctähua'ñ yi'. Chi ajcxy ymiinipy je Romano tungmiidpi huidibi ajt xy'ané'mim, e chi yajhuindigoyipy iich ajt nDios y'it, e nañ yajhuindigoyipy iich ajt ndzinaayin njugy'ajtin.

⁴⁹Nidügti ajcxy je jääy, hue' anajty yxií Caifás, hue' anajty mijtungmiid, je' anajty teedy huindzin, je' jadu'n jääy nímayday:

—Miich ajcxy ca' ti mhuinjhuiiygixy. ⁵⁰Ca' ajcxy mnejuüy co jac'oy nyaj'o'cim je Jesús tügpajc, huen yi' codinaydähuip naax cajp, jigix ca'ydi iich ajt nnaax ngajp yhuindiooyim.

⁵¹Canan yci'mhuinma'ñ jadu'n ycixpi yminañ je!. Hue' janchtiy com je' anajty ymijtungmiidity je huin'it jimijt ma teedy ajcxy ymiñ, paady Dios huinma'ñ jadu'n yejcy, co jadu'n najtzcapxiy co Jesús anajty ylöga'ñ miid tüg'óciy ajcxy naax cajp ycixpi. ⁵²E ca' nmínaanim miid jëda'ajty miid je judío ajcxy ñaax ycajp ycixpi, nañ jégíx co huoomujctähua'ñ tüg'óciy Dios y'ung huidijaty anajty ajcxy yajpatp xii ya. ⁵³Huin'it oga'n ajcxy je tungmiidpi yajnigodugiíy co yaj'ögaaangixy Jesús.

54 Jesúz ca' anajty ma y'ocyaj'ijxní mayjäyjoty ma je judíojäy ajcxy. Chi jada' ñicxy jiguem mihungon ma je tütznaax'it, ma anajty tüt cajp xiijity Efraín. Chi jím yhui'miy miid ydiscípulos ajcxy.

55 Huingoonip anajty je pascua xii huidibi anajty judíojäy ytumyb. Ti anajty may judíojäy ajcxy ñinicxni jim Jerusalén xii'ajtp huidibi anajty jiguëgyjaty tzomb. Jayijpní ajcxy ñicxy ca' anajty xii paady, co anajty ajcxy ñayyajpocýñihuädza'ñyii.

56 Ooy anajty jääy ajcxy ijxtäy Jesúz huin'it. Paady anajty chachnayñimáyigixy nidüg nidüg miñ xyipy, co ajcxy ytinay'ahuiiy ma Dios ytjic, jadu'n ajcxy yminañ:

—¿Nej m'ocminaangixy? ¿Minipy jada' Jesúz xii'ijxpi, o cal'ji?

57 Je teedy ajcxy je' yhuindzin etz fariseojäy ajcxy ti anajty yejccixy cötujcin co huentimpinity huidibi anajty nejhuiiyb ma je Jesúz, huen nigapxy jígix ajcxy madzipy.

María yajjaax aceite Jesúz ytecy

12 Jatudujcxíini anajty pascuaxii ca' paady, co Jesúz ñicxy jím Betania, jim ma anajty Lázaro yajpaady, je huidi anajty ti yajjugypicy jadüg'oc. **2** Chi ajcxy jím yaj'oyiiy tüt adzu'íbi. Marta anajty jím yajcaayb yaj'uuucp je jääy ajcxy. Lázaro anajty miid Jesúz iñay ma je mesi. **3** Chi María conígy tüt libra ujtzpijyñii huidibi anajty ooy oy yxuugy. Tzou je' anajty ooy, je' miid Jesúz ytecy yajjaaxtaayi. Chi jada' miid ycohua po'ttiich. Chi ac ujtzpijyñii yxuugitay tigoty. **4** Huin'it je Judas Iscariote je Simón ymang huidibi

anajty yhuindzin ciyegam ma ymidzip, je' jadu'n yminañ:

5 —Jac'oy co ixipy ti ndoocim jada ujtzpijyñii oy migo'pxpeexyti jadiib ixipy ayt ayoobtijc nbubejtíim.

6 Canan paady Judas jadu'n yminañ co ayoobitijc tzachpa'ayoy. Paady jadu'n yminañ co ajcxy chachmeedza'ñ. Com je' anajty meeñbyjaty cuend'ajtp, e chachpuugomyb huidijaty anajty jiiby ajcxy yjapidaacyp. **7** Chi Jesúz nímay je Judas:

—Ixmatz miich yi!, hue! yi! yi María ti yujcpicy jada ujtzpijyñii co yajtunañ co anajty naaxtigiyich. **8** Com yi ayoobitijc ajcxy huinixii yi! miich ajcxy miid'idipy. Janch iich ca' iich miich ajcxy miid n'idipy huinixii (ya naaxhuiñ).

Judío ixpícytijc yaj'ögamy anajty Lázaro

9 Co ajcxy nejhuiiy may judíojäy ajcxy co anajty Jesúz yjimitry Betania, chi ajcxy nimiñ. E canan miid Jesúz ycixpi jëda'ajty, je' anajty ajcxy nañ jadu'n chach'ixaamy je Lázaro huidibi anajty ti jugypicy jadüg'oc. **10** Chi je teedy ajcxy yhuindzindijc ñaygapxi, co yaj'ögaangixy Jesúz etz nañ jadu'n je Lázaro, **11** com may judíojäy ajcxy anajty ñayjibijcin, etz tzachmibijccixni Jesúz.

Jesúz tigiy Jerusalén jadu'n nej tüt rey

12 Je com jabom je mayjäy huidibi anajty ajcxy ti ymiingixy xii'ajtpi nejhuiiy ajcxy co Jesúz anajty yminañ jim Jerusalén. **13** Chi ajcxy

cabigy may ytiixy y'aacx, chi ajcxy nidzooñ Jesús, chachminaangixy:

—iDios ajt xyñihuaanim
xyajtzoocim! Mimb tūg jāy huidibí
Dios ti yconucxyii. Ymiid yi' Dios
ymic'ajt, je' je' je judíojāy yrey.

¹⁴Co Jesús paty tūg burro mang
huidibí ca' ni piñ yaj'iñaayñi, chi
yajpejty, chi cuyduuñ jadu'n nej
anajty jaybety y'ity ma Dios ñeey
co jadu'n yminañ:

¹⁵—Ca' mdzigiñ miich ajcxy
huidibí tzinaayb ma Sión cajp
(Jerusalén). Cha je mrey ymiñ
y'ñäy ma tūg burro mang.

¹⁶Je huidibí anajty ajcxy Jesús
discípulo'ajtyp, ca' anajty ajcxy
huinjhuiyigixy ixti cooni Jesús
paty jadüg'oc yi' y'oy'ajtin
ymij'ajtin jiiby tzajpjoty. Huin'it
ajcxy ajihiuygooti co jadu'n anajty
ycojaayity miid Jesús ycixpi, e nañ
co je' anajty Jesús ti yajtunyii ti
yajjadyii jadu'n nej jaybety ymiñ.

¹⁷Je jāy ajcxy huidibí anajty ajcxy
ymiid Jesús, huin'it co Lázaro
ypidzimy ma yajnaaxtigiiyi, e
yajjugypijci jadüg'oc, chachyejtyp
anajty ajcxy tiy'ajt nañ jadu'n
huidibí anajty ajcxy ti ijxcixy. ¹⁸Nañ
paady ycixpi je mayjāy oy nañ jadu'n
yijpcobadiyii, co ajcxy nejhuij je
mijhuinmañ huidibí anajty Jesús
ytumyb. ¹⁹Paady je fariseojāy ajcxy
ñayñimaayi miñ xyipy:

—Ix ajcxy, ca' jada' ninej
nmimadaacim Jesús, com tūg'óciy
yi mayjāy axam ajcxy je' panicxcixy.

**Nijéjity anajty griegojāy
miidmiydägaangixy Jesús**

²⁰Nijéjity griegojāy nañ ti anajty
ñicxcixy jim Jerusalén Dios

ojadajtpi xijjoty. ²¹Chi jada' je
griegojāy ajcxy nimijhuägy Felipe,
huidibí anajty Betsaida cogajp
jim Galilea naaxjot, e chi ajcxy
minucxtaacy nimay:

—Migüg, tun may'ajt pubejtich,
Jesús iich ajcxy nja'ixamy.

²²Chi Felipe oy yajnimay Andrés,
chi ajcxy Felipe etz Andrés oy Jesús
yajnimay. ²³Chi Jesús yminañ:

—Ti je tiempo paady co iich
je jāy huidibí tzoon tzajpjoty
nyajcömayipyich. ²⁴Janch janch
iich miich ajcxy jadu'n nimaaygixy
co jāy níby tūg mocpajc, e co je
mocpajc ymuixy, huin'it yhuindigoy,
e chi ytiim'ajtni may'amy. Pen
ca' ni piñ níby jada mocpajc,
ca' ytiim'ada'ñ. Jادu'n iich
nipaady nej je mocpajc. Copicy
n'ögibyich, huin'it mayjāy jugy'ajtin
paadaangixy huidibí ca' ycixipy
ytigoyipy ni mina. ²⁵Je jāy huidibí
ooy nígi nixondägy yi chinaayin
ya naaxhuiñ, yajtigoyamy je'
yjugy'ajtin tücci'yi. Per je piñ
ca'p ooy nijot'aty je chinaayin ya
naaxhuiñ, e nixondaaci ooy nígi
Dios y'ayuc, je' y'alma nïdzoocin
paadip ma Dios. ²⁶Pen ji jāy huidibí
naybidaacip ma iich, copicy ajcxy
xypanícxibich. Ma iich nyajpaady,
nañ jim yi' yajpaadipy nañ jadu'n.
Yi jāy piñjaty naybidaacip ma iich,
Dios Teedy yi' cömayiib.

Jesús capxpídzimy co y'öga'ñ

²⁷Chi Jesús yjacminañ:

—Tájnibich mayñibich cham
jotjoty huinmañyjoty. ¿Nej
nnimähuibich nDeedyich?

¿Níhuaangich ma jada ayo'n
tzaachhypi huidibí ti yhuaad'ajtni?

Ca' yjadu'nity. Com paady ycixp ti nmiiñich ma jada xii tiempo, jébi ayo'n nyajnajxich miid jay ajcxy ypocry ycixpi. ²⁸Dios Teedy tun huidibi copicy, jébi jay ajcxy ijxcixy miich mmic'ajt etz miich m'oy'ajt.

Huin'it je jay ajcxy huidi anajty jim ma Jesús yajpaady midooy tûg ayuc choñ tzajpjoty yminañ:

—Ti nduñich mijhuinma'ñ, e ti jay ixy iich nmic'ajt n'oy'ajt. E nañ jadüg'oc ndunipyich mijhuinma'ñ, jigix jay ajcxy ijxcixy jadüg'oc iich nmic'ajt iich n'oy'ajt (jadu'n Dios y'adzooy y'ung Jesús).

²⁹Je mayjäy huidibi anajty ajcxy jim, je tiibi anajty ajcxy midoogixy je ayuc huidibi tzoon tzajpjoty, yminañ ajcxy:

—Enee yi' ti yjidity.

Jacjadii ajcxy yminañ:

—Tûg ángel ti ymigapxyii.

³⁰Chi Jesús nimay je mayjäy ajcxy:

—Ca' nminaanim miid iich ycixpi jadu'n ti yajmidoy jadayaabi ayuc huidibi ti chooñ tzajpjoty. ³¹Jadachambi jada' Dios yajpocycähua'ñ naaxhuiñjäy, e nañ yropaanipy je muju' ymic'ajt huidibi ane'mb naaxhuiñjäy ajcxy. ³²Co iich anajty jay ti xyajcruudzpetyich, e co iich anajty ti njugypicyich jadügtecy, e co iich anajty ti nhuimbityich tzajpjoty, huin'it tûg'óciy jay ajcxy huidibi xymibijcpich, nyajpa'ttigihuiibich jiiby tzajpjoty ma nyajpaadyich.

³³Paady jadu'n Jesús yminañ, jébi huaad tûg'óciy jay ajcxy huinjhuihuip ti o'cin anajty ypadamy. ³⁴Chi je mayjäy ajcxy yminañ:

—Ma Dios ñecy jiiby jadu'n ymiñ jaybety co je Cristo huinixii je' y'ida'ñ. E ñej miich co cham jadu'n mina'ñ co copicy co yi jay huidibi tzoon tzajpjoty, huimbidam jadügtecy tzajpjoty? ¿Pin jédu'n mdijyp huidibi tzomb tzajpjoty?

³⁵Chi Jesús nimay je jay ajcxy:

—Jahueeni xii tiempo njac'ida'ñich miid miich ajcxy. Jadu'n iich ndiy'ajt nej tûg jiin huidibi codiicxp jay co ytüyöy. Cuychinäy iich ndiy'ajt, co tzojc nhuimbida'ñich tzajpjoty, e miich ajcxy mhui'ma'ñ jadu'n nej jay huidibi ca' jiin miidity. Je jay ajcxy huidibi ca' cuychınaaygixy iich ndiy'ajt, ca' ajcxy nejhuiiygixy ma ñicxcixy. Jadu'n ajcxy nej jihuüy yöygixy coodz, e ca' ijxcixy ma ñicxcixy. ³⁶Com occhaani iich ma miich ajcxy, nyaj'ipijcyp iich miich ajcxy Dios ytiy'ajt. Pen xymibijccixpich, m'ijtcixip ipcicy ma Dios ytiy'ajtin.

Co Jesús jadu'n je jay ajcxy nimayday, huin'it Jesús je' ajcxy puhua'ctuutni, chi ñicxni, e ca' ma y'ocjac'l'ixin.

Je judíojäy ca' mibiga'ñ Jesús

³⁷Ooy anajty canaag mijhuinma'ñ Jesús ti jatuuñ ma jay ajcxy yhuinduu, e ca' anajty ajcxy ni ti tim mibijccixy. ³⁸Huidibi Jesús ytuñ ycapx, jiiby anajty jadu'n ycojainty ma je Dios y'ayuc necy, je Isaías ñecy, co Isaías jadu'n yminañ:

Huindzin, ca' ni pin ajt n'ayuc ndiy'ajt ti xymibijcim. Ca' ni pin huidibi huinjhuiyb je Huindzin Dios ymic'ajt.

³⁹Ca' anajty ajcxy huaad ymibijccixy, com nañ ti anajty jadu'n Isaías jay ma jadu'n yminañ:

40 Jadu'n yi' ajcxy nej jihuïy
 Dios ti yajhuindziiygixy, e
 ti yajjotjuniiygixy, jigix
 ca' y'íjxcixipy miid yhuiin,
 e miid yjot yhuinma'ñ
 ca' huinjihuïiyigixyipy, ni
 ycajothuimbíjtciixpy nej jëbi
 Cristo yajtzóocigixy.
41 Paady jadu'n Isaías yminañ je' co
 anajty ti ijxi Cristo y'oy'ajt, e chi
 cojay nej anajty ti ixy.
42 Ca' nidüig'óciy judío ixpicytijc
 mijotmädy anajty Jesús. Jim
 anajty nijéjity huindzindijc huidibi
 mibijcp Jesú. Per miid je fariseojäy
 ycxipi co chachjotma'tcixy, paady
 anajty ajcxy ca' capxpidzimgixy
 co mijpidaaccixy Jesú. Je' co
 chigiiygixy co jim yajpidzimiiyb
 ajcxy tücc'i'yí ma Dios ytijc, etz
 ma yi judío ñaymujtac. **43** Jacnigi
 anajty tzojccixy co huen jääy
 cömáayigixy, ca'ydi co ajcxy Dios
 ycömayiib.

Dios yajpocycähuip je
 mayjäy miid Jesús y'ayuc

44 Chi jada' Jesús yminañ mic:
 —Je jääy ajcxy huidibi
 xymibijcpich xymijpidaacpich,
 caminaanim iich naydüig
 xymibijcpich xymijpidaacpich, nañ
 ymibijcyp ymijpidacyp ajcxy je tiibi
 iich ya naaxhuiñ xyquexyich. **45** E
 je jääy huidibi xy'ijxpich, tim jadu'n
 nipaady nej jihuïy ti ixy je huidibi
 ti xyquexyich. **46** Iich ti nmiiñich
 ya naaxhuiñ Dios ytij'ajt, jadu'n
 iich nipaady nej jihuïy tûg jiin
 huidibi codiicx je jääy ajcxy. Je
 jääy ajcxy huidibi xymibijcpich ca'
 ajcxy yhui'mipy jibictuuby, jadu'n
 nej jihuïy ca' ajcxy chinaaygixy

agoottzuuby. **47** Je jääy ajcxy
 huidibi midoob iich n'ayuc, e ca'
 cuydungixy, ca'p je' iich je' ypocy
 ajcxy n'ixyöyaani nbayöyaani
 cham. Ca'p iich ti nmiiñich
 ya naaxhuiñ miid co jääy ajcxy
 ndzaachytunipyich miid ypocy
 ycxipi. Paady iich ti nmiiñich ya
 naaxhuiñ co nyajpocynihuädza'ñich
 yi jääy ajcxy. **48** Je jääy ajcxy huidibi
 xycapxhuimbíjtibich n'ayuc, e ca'
 xycöbiga'ñich, ymiid ajcxy huidibi
 yajpocycähuib. Yi ayuc huidibi
 ti ngapxyich, yi' yajpocycähuib
 ajcxy co anajty naaxhuiñbi
 ti yhuaad'ajtni co Dios anajty
 yajtigatzaani. **49** Com iich ca'
 ngi'm'ayuc ngapxhuäcxyich. Je'
 je' Dios Teedy y'ayuc, je huidibi ti
 xyquexyich, yi' ngapxhuäcxbich
 y'ayuc. Je huidibi ti xyquexyich ya
 naaxhuiñ ti xyñajtzcapxiyich yi'
 y'ayuc, jada ayuc ngapxhuäcxyich
 nyajniimaaygixyp. **50** E nejhuiÿbich
 co Dios y'ayuc ytij'ajt ymimimyb
 yi' tzinaayin jugy'ajtñ huidibi
 ca' tücc'i'yí ycxix ytigoy. Paady
 ycxix je ayuc huidibi ajcxy
 nyajmiidmiydacyp, jadu'n
 nyajmiidmiydaaccixy nej Dios
 Teedy ti xyajnajtz'ane'miyich.

Jesús ypuji ydiscípulos ajcxy ytecy

13 Ca'ni anajty xii paady,
 pascuaxii anajty ajcxy
 tiy. Chi Jesús ñejhuiÿb co
 anajty yxii ytiempo yhuaad'ajtni
 mina chonaani ya naaxhuiñ
 yhuimbidaani ma Dios Teedy. E
 Jesús ooy anajty tzoc yihuïy
 ymigügtijc ajcxy huidibi ya
 naaxhuiñ anajty ajcxy hui'ma'ñ.
 Jadu'n tzoc yihuïy huinixii.

2 Chi jada' Jesús etz ymigügtijc ytigiiy ajcxy adzuu'ajtp (je pascuaxii adzu'ajtin). Ti anajty je mujcu' huinma'ñymoy Judas Iscariote, Simón ymang, co anajty Jesús ciyega'ñ ma ymidzip ajcxy.

3 Ñejhuiiyb anajty Jesús co je Dios Teedy ti yajcidigiiy tüg'óciy ymic'ajt, e Jesús nañ ñejhuiiyb anajty co je' ti choon ma Dios y'it, e nañ jiiby anajty jadüg'oc yhuimbida'ñ. **4** Chi ypidigyi ma mesi, chi je yoñybí yhuit ñayyajnijenduutti. Chi hujitzigyi tüg huit huidibi miid ñaymextiitzi naybottiitzi, ñayyajmijxojtzpejtí yhuindiiy. **5** Co jadu'n ñayñil'ixiyyi, chi pidacy nií ma tüg cibujíñyboc. Chi nihuägiyi ydiscípulos ajcxy ytecy. Chi yajtzondacy tecypujii tüg tüg, e mextiich pöttiich miid je huit huidibi anajty ti ñayyajhuindiyii.

6 Co nihuägiyi Simón Pedro ytecy, chi Pedro yminañ:

—Huindzin, ca' huaad miich ndecy xypujich.

7 Chi Jesús y'adzooy:
—Huidibi iich ndumyb ca' yi'
miich ajcxy muuinjihuiygixy
jadachambi, jacomjecy miich ajcxy
muuinjihuipi.

8 Chi Pedro y'adzooy:
—Miich ca' huaad iich ndecy
xypujich ni caminaabi.

Chi Jesús y'adzohuimbijty:
—Pen ca' mdecy nbuji, ca' iich
miich jébi njay'adyii.

9 E huin'it Pedro nimay Jesús:
—Huindzin, ca' iich jéda'ajty
ndecy xypújibich, hue' janchtiy
tüg'óciy ngijich etz ngohuajcich.

10 Chi Jesús nimay Pedro:
—Com tiibí mjot muuinma'ñ
yajhuäch, ca' yi' ocjactzocni

yajhuädzipy mjot muuinma'ñ jadügtecy. Tim jadu'n nej jihuüy naamni chiy, e cham ca' tzojenci yajtzihuiibyich jadügtecy. Jéda'ajty mdecy nbujich cham. Miich ajcxy huädz mjot muuinma'ñ ajcxy mmiidiñ, oy ca' miich ajcxy nidiug'óciy.

11 Com Jesús ñejhuiiyb anajty pinjäy ciyegaanip ma ymidzip, e paady jadu'n yminañ:

—Ca' ni tüg'óciy miich ajcxy mjot muuinma'ñ yhuädzity.

12 Chi jada' co yajtecypujtay, chi jada' yoñyhuit yajtigiiy jadüg'oc. Y'ixtacy ma mesi, e chi jada' nimay ajcxy:

—¿Nej muuinjihuiyb ajcxy ti iich ti nduñich miid miich ajcxy?

13 Miich ajcxy jadu'n minamb co iich miich ajcxy myaj'ixpijcy, etz iich miich xyhuindzin'ajtpich. E tiyudägy miich ajcxy mina'ñ com iich jédu'n miich ajcxy mHuindzin.

14 Pen iich miich ajcxy nyaj'ixpijcy etz xyhuindzin'ajtpich, e ti iich miich ajcxy nyajtecypujy, nañ jadu'n miich ajcxy myajtecypuiiyb miñ xyipy. **15** Iich miich ajcxy ti nmöy tüg ijxpejt, jigix ajcxy jadu'n mdunipy jadu'n nej ti nduñich, e huin'it ca' amij agix nayjihuühiyb ajcxy. **16** Janch janch iich miich ajcxy yam jadu'n nnimäy co je huindzin jac mij je' ca'ydi yi' ytumbi. E nañ je' huidibi yajquejxyöyb jac mij je' ca'ydi huidibi quejxyöyb. **17** Co ajcxy tiy'ajt mnejhuiihuipi, chi jotcujc ajcxy m'idipy, pen mbadumyb ajcxy jadu'n nej nduñich.

18 Ca' nmina'ñich co nidiug'óciy miich ajcxy mbocymiidity. Ti iich

yí' nnejhuíy pín ti nhuin'ixyích. Ti nhuin'ixyích tíg huidibí pocymiíd, jígix cuyduuníp nej anajty yjaybetyity ma Dios ñecy ma je Cristo jadu'n yminañ: "Yí' huidibí caymujcp miid iích, ti iích yí' xymibidígy." ¹⁹Tí iích yam miich ajcxy jayijp nyajnimaaygíxy, jígix co anajty jadu'n ytunyii yjadyii, mmibigipy ajcxy co iích jédu'n je Cristo. ²⁰Janch janch yam ajcxy jadu'n nnimaaygíxy co je jää ajcxy huidibí cöbijcp je huidibí anajty nguejxypich, tim jadu'n nipaady jadu'n nej iích anajty xycöbijcyich. E je jää ajcxy huidibí xycöbijcpich, je' ajcxy anajty ycöbijcp je' huidibí xyquejxich ya naaxhuiñ.

Jesús ñimay ymigügtijc co je Judas anajty cíyeagaanip ma ymidzip

²¹Co jadu'n Jesús yminañ, chi tajnip mayñip anajty ooy jotjoty huinmañiyjoty, chi capxypidzímy:
—Janch janch iích miich ajcxy yam jadu'n nimay co nidügti miich ajcxy xcyíyeagal'ñich ma nmidzipich.

²²Chi Jesús ydiscípulos ajcxy ñayhuindicxpejtaayi nidüg nidüg. Ca' anajty ajcxy nejhuíy pín anajty jédu'n Jesús ytijyp. ²³Nidügti je' ajcxy huidibí anajty Jesús ooy miid ñaychogyii iñay anajty ma mesi tím huingon ma Jesús yhuinduu. ²⁴Chi Simón Pedro yci' yaj'líjxy yajhuinjhuíy co huen yaj'amidooy Jesús pín anajty jadu'n ytijyp. ²⁵Chi je discípulos ajcxy huidibí anajty iñaayb ma Jesús yhuinduu nimay yhuindzin:

—¿Pín jadu'n mdijyp?

²⁶Chi Jesús y'adzooy:

—Yí' je' pín anajty iích nmooybich yí' tzajcaagy huidibí anajty nyajxoocpyich ma je tíg?

Chi yajxoogy tíg pedasi tzajcaagy, chi moy je Judas, je Simón Iscariote ymang. ²⁷Tím huin'ítiy co Judas je tzajcaagy cöbijcy, chi je mujcu' ytigiiy ma je' y'ay yjot. Chi Jesús nimay Judas:

—Yí huidibí mdunamyb, tungo jadu'n mic'amy.

²⁸Huidijaty anajty ajcxy jím caayb, ni pín cahuinjihuiy je ayuc huidibí Jesús yajnimay Judas, nej je ayuc yhuimbidzímy. ²⁹Com je Judas anajty miid je meeñybity, paady ajcxy nijejity huinjihuiy co anajty tijy ñimayii:

—Nícx juy yí huidibí ajt nyajmayjajtim yí xiigixpi.

Jacjadyii ajcxy anajty tijy ñimayii:

—Mo' tigatii ayoobitijc. ³⁰Tím huin'ítiy co je tzajcaagy cayday, chi ypidzímy Judas tiba'y, e tí anajty ycoodziyyiñ.

Jesús ñajtz'ane'miy jemybi cötujcin

³¹Co Judas ypidzímy, chi Jesús yminañ:

—Cham je jää ajcxyixa'ñ iích nmic'ajt iích n'oy'ajt, iích je jää huidibí tzoon tzajpjoty. Etz nañ ma iích je jää ajcxyixa'ñ Dios ymic'ajt Dios y'oy'ajt. ³²Jadu'n nej je jää ajcxy tí ijxcixy Dios ymic'ajt ma iích, nañ tím jadu'n Dios yajniguëxigipy yi nmic'ajtich n'oy'ajtich tím mic'amy. ³³Migügti huidibí ooy ndzocý njihuíyich, ca' n'ochuäcxibaanich jecy miid miich ajcxy.

Xy'ixtähui'bich miich ajcxy. Jadu'n nej tí nnimáaygíxyich yí jacjadyii judfojäy ajcxy, nañ jadu'n iích miich ajcxy yam njacnimaaygíxy co ma nnicxa'ñich, ca' huaad miich

ajcxy jiiby mnícxixy. ³⁴Cham ajcxy nmöhua'ñ tüg ané'min huinjemybi. Cham miich ajcxy nyajnajtz'ane'mihuaangixy jadüg'oc jadayaabi tiy'ajt: Naychójcigix nayjihuüiyigix ajcxy nidüg nidüg, tim jadu'n nej iich miich ajcxy ti ndzocy ti njihuüy. Naychójcigix nayjihuüiyigix aguipixyi. ³⁵Miid jada ycixpi ñejhuühuipy tüg'óciy jay co iich miich ajcxy ti nyaj'ixpijccixy co ajcxy nidüg nidüg mnaychogiiyb mnayjihuühuüyb.

**Jesús ñimay ymigügtijc co je
Pedro anajty coyüdzaanip**

³⁶Chi Pedro nimay:

—Huindzin, ¿ma miich mnícx'a'ñ? Huin'it Jesús y'adzooy:
—Ma iich mnícx'a'ñich miich ca' huaad xypanícxixy. Jac'axam xypanícxibiyich.

³⁷Chi Pedro yminañ:

—E ñnej co ca' huaad jëbi iich miich nbanicxy? com iich ngiyejamayich njugy'ajtin ma yi o'cin miid miich ycixpi.

³⁸Chi jada' Jesús y'adzooy:

—¿Nej janch co mgüyega'ñ yi mjugy'ajtin ma yi o'cin miid iich ycixpi? Janch janch iich miich ajcxy yam jadu'n nimäy, co ni ca'ni anajty jabom tugiig'oc tzey yaaxigý, co iich miich anajty tugiig'oc ti xycoyüchich.

**Pinjaty mibijcp Jesús nicxip
ma Dios Teedy yajpaady**

14 Chi Jesús yjacminañ:

—Ca' ajcxy jotmay mijihuüy ma m'aa mjot miid jada ayuc. Mibic ajcxy Dios etz iich nañ jadu'n mibijccich. ²Jiiby ma iich

nDeedy chinäy, jiiby mijtigiydac. Co ixipy ca' yjadu'nty, ca' ixipy ti nnimaaygixy co nnicxyich ma nDeedyich n'ocnil'ixiy tzinaaydac miid miich ajcxy ycixpi. ³E co iich anajty ti nba'ttigiyich, e ti ni'ixiyyich tzinaaydac jayijp miid miich ajcxy ycixpi, huin'it ajcxy nihuimbidipy, jëbi iich ajt naydügmujcim, jigix ma anajty n'ityich, nañ jiiby miich ajcxy m'idipy. ⁴Miich ajcxy mnejhuiiyb nej jëbi ajcxy mjädip ma nnicxyich oyduuby.

⁵Chi Tomás yminañ:

—Huindzin, ca' iich ajcxy nejhuiiygixy ma miich mnícx'a'ñ, e ca' iich ajcxy nnejhuiiygixy nej jëbi njá'tcixibiyich jiiby.

⁶Chi Jesús y'adzooy:

—Jadu'n nej ti ndzinäyich jada je' je ijxpejt nej Dios tzocy co miich ajcxy mdzinähuipy. Nyejcpyich je tiy'ajt huidibi jëbi huaad mguychinaaygixy. Co jadu'n mguydundáygixipy iich ndiy'ajt, chi mjá'tcixipy ma Dios. Nyejcpyich je jugy'ajtin huidibi ca' tücci'yi ycixy ytigoy. Ca' ni piñjay yjädipy ma Dios Teedy, peni ca' cuydundäy iich ndiy'ajt. ⁷Jadachambi etz nej xii tiempo yjacnicxa'ñ miich ajcxy m'ixy'ajty Dios Teedy. Pen xy'ixy'ajtpich miich ajcxy, nañ m'ixy'ajtyp miich ajcxy Dios Teedy.

⁸Chi Felipe y'adzoy:

—Huindzin, iich ajcxy yi Dios Teedy yaj'ijxcich cham cham, e miid tim yi'yi jotcujc'adipyich ajcxy.

⁹Paady Jesús nimay je Felipe:

—Cham xii jimijt ñicxní maabi iich nja'ityich miid miich ajcxy, e ca'ni miich xytímy'ijxhui'myich

Felipe? Yí jay ajcxy tiibí xy'íjxcixyich, nañ y'ijxyp ajcxy yi' Dios Teedy. E chi jada', ñnej miich co jadu'n xyñimäyich: "Yaj'ijxcich je Dios Teedy?" ¹⁰ ¿Nej ca' mmibicy co iich n'ity ma Dios Teedy, e Dios Teedy ijtp ma iich? Yí ayuc huidibi ngapxhuäcypich, ca' yí' ngi'm'ayuc'adyijich ngi'mdiy'ajt'adyijich. Yí mijhuinma'ñ huidibi ajcxy m'líjxyp ndumybich, yi Dios Teedy huidibi ijtp ma iich, yí' jadu'n tum. ¹¹ Mibijccich ajcxy co iich n'ityich ma Dios Teedy, e Dios Teedy ijtp ma iich. Peni ca' mdímmibigaangíxy, mibic ajcxy miid je mijhuinma'ñ ycixpi huidibi ti nduñich. ¹² Janch janch iich miich ajcxy jadu'n nimaagixy co je jay ajcxy huidibi xymibijcpich, nañ ytunipy ajcxy nañ jadu'n yi mijhuinma'ñ huidibi ti nduñich. Jac tim nígi tunipy mijhuinma'ñ, com iich nnicxaambich ma Dios Teedy y'ity. ¹³ E tüg'óciy ti miich ajcxy mibijctzooyb ma Dios Teedy miid iich nxii, ndunipyich yi'. Dios Teedy huidibi nDeedy'ajtypich, je' cömay y'idip miid huidibi miich anajty ajcxy mdumyb miid iich nmic'ajt. ¹⁴ Co myajmibijctzohuipy tijaty, xycapxpáatibich nxii, huin'it nguydunipyich huidibi anajty ti mbijctzoogixy.

Jesús yquexamy Dios yjihui'ñ ymic'ajt

¹⁵ Peni xyojcpich miich ajcxy, cuydúnigich ajcxy tüg'óciy n'ayuc ndiy'ajt, jadu'n nej anajty ti nnajtz'anemiyich. ¹⁶ E co ndzónibyich, chi

nbijctzóohuipyich yi Dios Teedy jadüg yjaymiid huidibi ajcxy xyjaymiid'adiib. Dios ajcxy xymöhuipy jadüg jaymiid huidibi ajcxy xycapxhuijip, je huidibi ajcxy mjot'amij'adiiyb, e je' xymiid'idiy ajcxy huinixii. ¹⁷ Je huidibi xycapxhuijip, je' jada'ajty Dios yjihui'ñ ymic'ajt, je Espíritu Santo. Je' Dios ytiy'ajt ymiid. Dios yjihui'ñ ymic'ajt ca' adigihua'ñ yi naaxhuiñjäy huidibi ca' xymibicyich. Com ca' ajcxy ixyl, e nañ ca' ajcxy ixyl'adyii je Espíritu Santo. Miich ajcxy m'ixyl'ajtyp je Espíritu Santo, com je' tzinaayb ma miich ajcxy, e nañ xy'adigihuipy xyjottigihuipy ajcxy. ¹⁸ Ca' miich ajcxy nyajhui'maangixy naydug jadu'n nej co'ögy'ung. Nnihuimbidiyich miich ajcxy jadügtec. ¹⁹ Tim huingónip yi xii tiempo mina yi jacadyii naaxhuiñjäy ajcxy ca' xy'ocjac'líjxnibich. Com jadu'n nej iich njactzinähua'ñ, ca' iich njugy'ajt'yn cixipy ytigoyipy tücci'yi. Nañ jadu'n miich ajcxy mjaactzinähua'ñ, ca' mjugy'ajt'yn ajcxy cixipy ytigoyipy tücci'yi. ²⁰ Co anajty Dios yjihui'ñ ymic'ajt ajcxy xy'adigiy xyjottigiy, huin'it ajcxy mnejhuühuipy co nyajpaadyich ma nDeedyich, yi Dios Teedy, e miich ajcxy myajpaady ma iich, e iich nañ jadu'n yajpatpich ma miich ajcxy. ²¹ Je jay ajcxy huidibi iich n'ayuc ndiy'ajtich xycöbijcpich, e cuydungixy, je' je' jadu'n xyojcpich, e tzogiib je' iich nDeedy. E iich nañ jadu'n ndzogipy njihuihuibyich je' ajcxy, e nnayyajniguëxiyyibich ma je' ajcxy.

22 Je jadügpi Judas, ca' nmínaaním Judas Iscariote, nimay Jesúš:

—Huindzin, ¿nej co mnayyajniguëxíg'a'ñyii ma iich ajcxy, e ca' mnayyajniguëxíg'a'ñyii ma je jää ajcxy huidibi ca' xymijpidägy?

23 Chi Jesúš je' y'adzooy:

—Yí jää ajcxy huidibi xychojcpich xyajmij'ajtpich, xycuydúunibich yi' ajcxy iich n'ayuc ndiy'ajt. E huin'it yi' ajcxy chogiiyb iich nDeedy. Je nDeedyich etz iich miinip iich ajcxy ma je jää ajcxy huidibi xycuyduunip iich ndiy'ajt, e tzinaydacpígipyich ma yi' ajcxy yjot yhuinma'ñ. **24** Je jää ajcxy pínjaty ca' xychoccyich, nañ ca' ajcxy iich n'ayuc xycuyduunich. Paady ca' nnayyajniguëxíg'a'ñyijich ma je' ajcxy. Com yi ayuc huidibich miich ajcxy nyaj'lamido'ijtyp, ca' yi' iich ngi'm'ayuc'adyii. Yi' je' Dios Teedy y'ayuc ytiy'ajt, com yi' iich ya naaxhuiñ xyquejxich.

25 Jadayaabí ayuc ajcxy cham jadu'n njacyajnímaayb, jadu'n nej njacyáanigyich ya naaxhuiñ miid miich ajcxy, ma ca'ní ndzooñich.

26 Per je Espíritu Santo huidi miinam, je' ajcxy xycapxhuijip. Dios Teedy yqueexamý je Espíritu Santo miid iich nxii. Je Espíritu Santo xyajnejhuiydähuiipy miich ajcxy tüg'óciy tiy'ajt, e nañ xyaj'ajihuihuiib tüg'óciy jadu'n nej iich miich ajcxy nnimaaygixy.

27 Iich miich ajcxy nyajmihui'my jotcujc'ajtín. Jadu'n nej iich njotcujc'atyich, nañ nyajjotcujc'adíipyich miich ajcxy. Yi jotcujc'ajtín huidibi

nyajmihui'maamyich miich ajcxy, ca' yi' yjadu'nity nej je jotcujc'ajtín huidibi yajpaatp ya naaxhuiñ. Ca' mdajcixy maygixy, nañ ca' mdzigiyygixy. **28** Ti iich miich ajcxy nnimaaygixy jayijp'aty co ndzona'ñich ma miich ajcxy, e nhuimbinda'ñich jadüg'oc ma miich ajcxy. Peni xychojcpich miich ajcxy, mxondägipy ajcxy co nnicxa'ñich ma Dios Teedy, com yi Dios Teedy jac mij yi' ca'ydi iich. **29** Ti iich jada tiy'ajt jayijp nimiydägyich ma ca'ní ndzooñich, jigix co anajty je tiempo paady mina jadayaabí ytuniiyb yjadiiyb, huin'it ajcxy mmibigipy iich n'ayuc.

30 E ca' iich miich ajcxy mijcajee ooy njacmiidmiyধাঙ্গাঙ্গিয়া যাম. Com tim huingónip mina je mujcu' huidibi ane'mb ya naaxhuiñ xyñimina'ñich. Ca' iich yi' huaad jébi xymimadägyich. **31** Per copicy yi' nguydunipyich Dios Teedy y'ayuc nej xyajnajtz'anemiiyich, jigix je naaxhuiñjäy nejhuñhuipy co nyajmij'atyich yi Dios Teedy. Pidiçcix, tzoc'ajt huingduum jamim.

Je camuuxy'aadz etz y'aacx

15 Chi Jesúš jacnímay ydiscípulos ajcxy:

—Jadu'n iich nipaady nej camuux'aadz ma tüg muuxy'aadz cam. Iich nDeedy, yi Dios Teedy, jadu'n yi' nipaady nej je muuxy'aadz cam cuend'ajtpi.

2 Tüg'óciy jää jadu'n ajcxy nipaady nej muuxy'aadz y'aacx. Je jää ajcxy huidibi ca' cuychinäy iich ndiy'ajt, yi Dios Teedy yajcödígoyiib, jadu'n nej je muuxy'aadz cam cuend'ajtpi quejtzpxuy je muuxy'aadz y'aacx

huidibi ca' ytiim'aty. Je jay ajcxy huidibi cuydundaayb iich ndiy'ajt, Dios yaj'oyiib je' ajcxy yjot yhuinma'ñ, jebi oybi tuñ, jadu'n nej je muuxy'aadz cam cuend'ajtpi huijtz'oyiy je muuxy'aadz y'aacx, jigix jebi nigi ytiim'aty.³ Yí ayuc huidibi ti nyajnimaaygixy, yi' ti yajhuach yi jibicpi ma miich ajcxy mjot mhuinma'ñ.⁴ Mibijccich ajcxy, panícxigich ajcxy ndiy'ajt huinixii. Co ajcxy jadu'n mdunipy, iich miich ajcxy miid'adipy huinixii. Jadu'n nej ixipy camuuxy'aadz y'aacx co ca' ytiim'aty co ahuinggujc y'ity, e ca' mic'ajt paady ma ycop. Nañ tim jadu'n miich ajcxy pen ca' mmic'ajt mbaadipy ma iich, ca' mmimadáaccixipy mguychináaygixipy iich ndiy'ajt.

⁵ Jadu'n iich nipaady nej camuuxy'aadz cop, e miich ajcxy jadu'n nipaady nej camuuxy'aadz y'aacx. Je jay ajcxy huidibi yajpatp ma iich, e iich nyajpaady ma je' ajcxy, je' ajcxy oyhuinma'ñ tunam mij cajee, tim jadu'n nej camuuxy'aadz huidibi tiim'ajtp may'amy. Co ixipy iich ca' nyajpaady ma miich ajcxy, ca' miich ajcxy huaad ti mdungixy.⁶ Co jay ajcxy ndiy'ajt xy'ixmájtzibich, Dios ajcxy yajcödigoyiib, tim jadu'n nej jay yajcödigoy miid jiin yi muuxy'aadz y'aacx huidibi ymibuxiib co ca' ytiim'ajtni. Co je y'aacx ytüdzity, chi ajcxy yajmucy, e pidaaccixy jiinjoty, e jadu'n jiiby nüdoyiy jiinjoty.

⁷ Co miich ajcxy m'ijtcixy ma iich, e co iich n'ayuc nañ jadu'n ijtp ma miich ajcxy mjot mhuinma'ñ, jebi mbijctzoogixy ti ajcxy mdzojcy

ma Dios, e nguydunipyich miid miich ajcxy ycixpi.⁸ Chi je jay ajcxy cõmayipy Dios co miich ajcxy mguydunipy iich ndiy'ajt tiyduädägy, tim jadu'n nej camuuxy'aadz y'aacx ytiim'aty may'amy. Co je jay ajcxy ixipy nej tudägy mguydungixy iich ndiy'ajt, chi je jay ajcxy tiyduädägy nejhuihuipy co ti nyaj'ixpicyich miich ajcxy.⁹ Jadu'n nej Dios Teedy xychociyich xyjihuüyich, nañ tim jadu'n iich miich ajcxy ti ndzocy ti njihuüyich. Ndzagipy njihuühuibich miich ajcxy huinixii co ca' ajcxy xy'ixmájtzibich ndiy'ajtich.¹⁰ Co mguydundähuiipy ajcxy jadu'n nej nyajnajtz'ane'miiygixy, ndzagipyich njihuühuibich miich ajcxy huinixii. Tim jadu'n nej nguyduñich yi huidibi Dios Teedy xyajnajtz'ane'miiybich, e yi' xyojcpich xyjihuüyibich huinixii.

¹¹ Cham jadayaabi ayuc nyajnajtz'ane'miiygixy, jigix jotcuje m'ijtcixipy. Jadu'n nej jotcuje ti n'ityich, e nañ jadu'n miich ajcxy mjotcuje'adipy anaxy. ¹² Jadaabi ayuc iich miich ajcxy nyajnajtz'ane'miiybich co naychójcigix nayjihuüyigix nidüg nidüg, tim jadu'n nej iich miich ajcxy ndzocy njihuüy. ¹³ Je tiy'ajt jac'oybi co migügtijc ajcxy naychogiyyb nayjihuühuib, co tüg jay cïyegipy yjuggy'ajtin miid ymigügtijc ycixpi. ¹⁴ Iich miich ajcxy migüg'ajtyp, pen mguydumyb nej ajcxy nyajnajtz'ane'miiygixy. ¹⁵ Jadu'n nej xii tiempo yjacnicxa'ñ, ca' miich ajcxy n'ocnaydijnip iich ndumbi. Com je tumbi ca' huinjihuüy huidibi yhuindzin ytumyb. Hue' miich ajcxy

nyajnaxyich nmigügtjcich, com tög'óciy tiy'ajt tiibí nmidooiyich ma iich nDeedy, yi Dios Teedy,ti iich miich ajcxy nnimaaygixy.

¹⁶Ca' nmínaaním iich miich ajcxy ti xyhuin'ixy. Iich miich janchtiy ajcxy ti nhuin'ixy. E ti iich miich ajcxy nyajníbicy co nicxy mgapxhuäcxixy iich n'ayuc. E nañ mayjäy mijpidägipy je ayuc huidibi miich ajcxy mgapxhuäcxipy. E nañ iich n'ayuc, huidibi miich ajcxy mgapxhuäcxipy, y'lidipy ma je jääy ajcxy yjot yhuinma'ñ huinixii. Paady ycix tög'óciy tijaty miich ajcxy mbijctzooyb ma Dios Teedy miid iich nxii, yi' ajcxy xymöhuipy. ¹⁷Jada ayuc ajcxy Yam nyajnajtz'ané'miiyb co ajcxy mnaychogiiyb mnayjihuïhuiyb miñ xyipy.

Je maybi naaxhuiñjäy ca' ajcxyixaangixy Jesús etz cham je' yjäy

¹⁸Co je may naaxhuiñjäy ca' xy'ixaangixy miich ajcxy, ca' ajcxy ooy mhuinmayipy, com mnejhuiiyb ajcxy co iich nañ jadu'n jac jayijp ca' yi' ajcxy ti xy'ixáangixyich.

¹⁹Co ixipy ytügiy miich ajcxy m'ayuc mdíy'ajt miid je jacjadyii naaxhuiñjäy y'ayuc ytiy'ajt, huin'it ixipy ajcxy xyochojccixy xyjihuïygixy, com tú'ciy miich ajcxy mhuinma'ñ ixipy miid yi' ajcxy yhuinma'ñ. Janch com co ca' ytügiy miich ajcxy m'ayuc mdíy'ajt miid je jacjadyii naaxhuiñjäy y'ayuc ytiy'ajt, paady je jacjadyii naaxhuiñjäy ca' ajcxy xy'ixa'nip. Com iich miich ajcxy ti nyajjijphuijztüdy, jadu'n nej yi jacjadyii naaxhuiñjäy

ajcxy chinaaygixy yjugy'ajtcixy. ²⁰M'ajihuïhuiib ajcxy jadu'n nej ti nnimaaygixy co iich miich ajcxy xyhuindzin'ajtpich, paady jac mij iich ca'ydi miich ajcxy. Jadu'n nej naaxhuiñjäy ajcxy ti xy'ixhuidityich ti xypahuidityich, nañ jadu'n miich ajcxy yi' xy'ixhuidida'ñ xypahuidida'ñ. Nañ may je jääy huidibi ca' ti xycapxymidooyich, nañ jadu'n may je jääy huidibi miich ajcxy ca' xycapxymidoohuaangixy. ²¹Nijot ajcxy y'ídítzaangixy miid miich ajcxy ycixpi, com ca' ajcxy ix'y'adyii Dios Teedy huidibi xquejxyich ya naaxhuiñ.

²²Co ixipy ca' ti nmíniñich ya naaxhuiñ nyajnimäyich je jääy ajcxy Dios ytiy'ajt, ca' ixipy ajcxy pocy miidity. Per com ti nmíniñich ya naaxhuiñ, paady cham ypocy ajcxy miidity co ca' ajcxy xy'ixa'ñich. ²³Je jääy ajcxy huidibi ca' xy'ixa'ñich, jadu'n nipaady nej iich nDeedy ca' ajcxyixaangixy. ²⁴Co ixipy iich ca' ti nduñich ma yi ajcxy yhuinduu mijhuinma'ñ, huidibi ca' ni piñ jääy tuñi, ca' ixipy ajcxy pocy miidity. E janch ti ajcxy ooy ja'ijxcixy je mijhuinma'ñ, e ca' iich yi' ajcxy xy'ixa'ñ, e nañ ca' ixaaangixy iich nDeedy. ²⁵Paady jada jadu'n ytuñii yjadyii, jiigix yajcuydunipy jadu'n nej ycojaayity ma yi judíojäy ajcxy ley ñecy, ma jadu'n ymina'ñ: "Ni ti tiy'ajt ycaca'ty, co iich yi ajcxy ca' xy'ixa'ñich."

²⁶E co anajty xyñigidaaccixy yi Espíritu Santo, yi huidibi xycapxhuijip ajcxy, je huidibi miich ajcxy nyajnigueexam, chon ma Dios

Teedy, je huídibi Dios ytiy'ajt miid. Yí' xyñidiy'ajt'adaambich co Dios ytiy'ajt nmiididiyich. ²E miich ajcxy nañ jadu'n xyñidiy'ajt'adipich co Dios ytiy'ajt nmiididiyich. Com iich miich ajcxy jayijp nyaj'ixpijtzondac Dios y'ayuc ytiy'ajt.

16 Ti ajcxy yam tiy'ajt njacyajnímaaygixy, jigix ca' ajcxy m'ixtigihuägipy. ²Com judíojäy ajcxy xy'lhxuidzipy ajcxy ma ajcxy yí' ñaymujectac. Ypadaamy yí xii tiempo co miich ajcxy jay xyaj'ögipy, hue' ajcxy tijipy co Dios anajty ooy jadu'n jäygidägy tiibí anajty ajcxy tuñ. ³Paady ajcxy jadu'n xytunipy jibic, je' co ajcxy ca' ixyl'ixy'adyijich. ⁴Paady iich miich ajcxy jadachambi jadu'n nnimaaygixy, jigix co anajty je xii tiempo paady, chi m'ajihuïhuiyb ajcxy co ti anajty jayijp nnimaaygixy co ayo'n tzaachhypi mminaxa'ñ myajnaxa'ñ ajcxy.

Dios yjhui'ñ ymic'ajt tunam ma jay yjot yhuinma'ñ

Ca' anajty ajcxy jada ti nyajnimäy miid jégix nmiid'ity ajcxy. ⁵E cham janchtiy nnicxáanibich ma yí huidibi ti xyquexyich ya naaxhuiñ. E ni tüg miich ajcxy xyca'amidooyich: "¿Ma mnica'ñ?" ⁶Paady miich ajcxy mdajy mmay ma m'aa mjot, co ajcxy cham jadu'n jada ayuc ti nyajhuinjihuiygixy. ⁷Oy ixipy miich ajcxy cham mjatajy mjamay, tiy'ajt nej nmina'ñich co jac'oy miid miich ajcxy ycixpi co nhuimbidipyich ma Dios Teedy. Co ixipy ca' jiiby

nnicxa'ñich tzajpjoty, ca' ixipy xyñiminaangixy Dios yjhui'ñ ymic'ajt, je Espíritu Santo, je huídibi ajcxy xycapxhuijip. Per co iich anajty tzajpjoty ti nhuimbity, huin'it iich yí' miich ajcxy nyajniguexipy. ⁸E co anajty je Espíritu Santo miiñ ya naaxhuiñ, huin'it yí' yajjhui'ñybigipy jay ajcxy ypocy. E nañ yajni'ixihuipy je jay ajcxy co Dios tiyduniib miid ypocy ycixpi. ⁹Yí Espíritu Santo yajjhui'ñybigipy jay ajcxy ypocy, co iich ca' ajcxy ti xymibicy ca' ajcxy ti xymijpidägyich. ¹⁰Je Espíritu Santo yajnejhuihuiipy jay ajcxy nej huaad cuych이나aygixy Dios y'ayuc ytiy'ajt. Com co iich nba'ttigihua'ñich ma Dios Teedy, e miich ajcxy ca' xy'ocjac'ijxnibich. ¹¹Je Espíritu Santo yajhuinjihuihuiipy je jay ajcxy co Dios tiyduniib ajcxy miid ypocy ycixpi huidibi ajcxy ca' tiyudägy ch이나aygixy. Com yi Dios ti yi' mujcu' tiyduñ miid ypocy ycixpi.

¹²Ooy may ayuc iich nmiidity huidibi njayajnímähuaamyich ajcxy per ca' miich ajcxy mhuinjihuihuiipy cham. ¹³Jaciini mhuinjihuihuiipy ajcxy je ayuc huidibi njayajnímähuaamy ajcxy, co Dios quexipy je Espíritu Santo ya naaxhuiñ huidibi tiy'ajt miid. Yí' je' miich ajcxy xyajhuinjihuiydähuipy tüg'óciy Dios ytiy'ajt. Com yi' ca' yc'i'mhuinma'ñ tunipy. Yí' janchtiy ñigapxtähuipy tüg'óciy ayuc tiy'ajt huidijaty anajty ymidooyb ma Dios Teedy, e nañ yajniguëxictähuipy tüg'óciy tiy'ajt huidibi mimbcidaacp. ¹⁴Je Espíritu Santo iich yí' capxpaady xyaj'idipyich,

com yi' iich ndiy'ajt miich ajcxy xyajhuinjihuam. ¹⁵Tüg'óciy huidibi Dios Teedy ymiid, nañ njé'ajtypich yi', paady jadu'n ti nmina'nich co je Espíritu Santo xyajhuinjuiydaaygixipy ajcxy iich yi' n'ayuc yi' ndiy'ajtich.

Jesús ñimay ymigügtije co ajcxy yjotmay ahuimbidipy joccuje'ajtin

¹⁶Tím huaad'ajtp xii tiempo, co iich miich ajcxy ca' xy'ocjac'ijxip. Chi co xii tiempo yjacnajtniñicxihuip, huin'it iich miich ajcxy xyjac'ixipy jadüg'oc.

¹⁷E huin'it ajcxy nijéjity Jesús ydiscípulos ajcxy ñayñimaayi miñ xyipy ac jéyi:

—¿Ti jadu'n ytijyp? Co jadu'n ymina'n, co tím huaad'ajtnip xii tiempo mina iich miich ajcxy ca' xy'ocjac'ijxnibyich, e co yjacnajtniñicxihuip xii tiempo, huin'it miich ajcxy xyjac'ixipy ich jadüg'oc, com nnixaamich ma Dios Teedy. ¹⁸Chi ajcxy jadu'n ñayñimaayi miñ xyipy:

—¿Ti jadu'n ytijamy? Co jadu'n ymina'n co tim huaad'ajtnip xii tiempo. Ca' iich ayt nhuinjihuuyim ti jadu'n ytijamy.

¹⁹Com Jesús ñejhuiyb anajty nej ajcxy yja'amidoohua'ñyii, chi nimay ajcxy:

—Yi' miich ajcxy ooy mjajyajtihua'ñ. ¿Nej co jadu'n ti nmina'nich? Tím huaad'ajtnip xii tiempo co iich miich ajcxy ca' xy'ocjac'ijxnipy. E chi yjacnajtniñicxihuip xii tiempo, e chi miich ajcxy xyjac'ixipy ich jadüg'oc. ²⁰Janch janch iich miich yam nnimaaygixy co

mjotmaybaadip ajcxy, e nañ myäxip ajcxy miid jotmay. Chi je naaxhuiñjäy ajcxy huidibi ca' xymijpidägyich, xondägam ajcxy, e miich ajcxy nañ mjotmaybaadip. Per yi' mjotmay ajcxy ahuimbidipy tüg xondaacin. ²¹Jadu'n ajcxy mjada'n jadu'n nej tüg töxyjäy tzaachypi jihuüy co y'ung yma'xung'ada'n. E co ti yma'xung'aty ypi'c'ung, chi jädigoy yi' tzaachypi miid xondaacin co tüg jääy ti ymiiñ ya naaxhuiñ. ²²Tím jadu'n nej yjaty miid je töxyjäy, nañ jadu'n yjada'n miid miich ajcxy. Cham ajcxy jotmay mjihuüy ma m'aa mjot, e chi co xy'ixipy ich jadüg'oc miich ajcxy, huin'it ajcxy m'aa mjot yxondäga'n. E ni pin huaad mxondaacin ajcxy xycapijcipy.

²³Je huin'it xiimbí (co anajty je Espíritu Santo ti ymiiñ ya naaxhuiñ) ca' iich miich ajcxy ni ti xyjacaymibijctzohuipyich, com janch iich miich ajcxy yam jadu'n nimaaygixy co tüg'óciy huidijaty myajmayajtcixyp, chi ajcxy mbijctzohuipy ma Dios Teedy miid iich nxii, e xymöhuipy ajcxy yi'. ²⁴Chambaadni ca'ní ni ti ajcxy mbijctzoy ma Dios miid iich nxii. Pijctzoogix, e xymöhuipy ajcxy yi', jigix mjotcugihuip ajcxy anaxy.

Jesucristo ymimadac je jibic-huinma'n ya naaxhuiñ

²⁵Tüg'óciy jada ayuc tiy'ajt ac jiihuimbit miich ajcxy ti nyajnimäy. Huingomb xii tiempo mina tiydudägy ajcxy nyajmiidmiydaactähuiipy yi' Dios Teedy y'ayuc ytiy'ajt yajxon, e

ca' y'ocjiihuimbitiñ. ²⁶ Je huin'it xiñ co anajty iich ti nhuimbityich ma Dios Teedy, jébi miich ajcxy mbijctzoogixy ma Dios Teedy tijaty ajcxy myajmayajtyp. Co ti mbijctzóogixipy miid iich nxii, xymóoygixipy yi' Dios Teedy. Ca' ycopicyity co iich yi' nmibijctzohuipy miid miich ajcxy ycixpi. ²⁷ Com yi Dios Teedy nañ xychojcp xyjihuiyb yi' miich ajcxy. Com miich ajcxy jayip tì xychociyich ti xyjihuÿich, e ti mmibicy ajcxy co ti ndzooñich ma Dios Teedy, paady Dios miich ajcxy xymöhuipy tijaty anajty myajmibijctzoob. ²⁸ Jiiby iich ndzooñ ma Dios Teedy yajpaady, co nmiiñich ya naaxhuiñ, per jadachambi n'ixmájtnibyich jada naaxhuiñbi, e nhuimbijtnich ma Dios Teedy.

²⁹ Huin'it je' ydiscípulos ajcxy yminañ:

—Cham janchtiy tudägy miydägy, ca' m'ocajtuuni jiíhuimbit ayuc. ³⁰ Cham iich ajcxy nnejhuÿi co miich mnejhuÿiday tüg'óciy tiy'ajt. E ti xyajnimaÿdäyich co anajty ca' ti tiy'ajt iich ajcxy nmibicy co miich mdzooñ ma Dios.

³¹ Chi Jesús y'adzooy:

—¿Nej mmibijcyp cham jada ayuc jadu'n nej ti nnimáaygixyi? ³² Jihui'ñybijccix co huingonip je xiñ tiempo, e ti tím paady mina miich ajcxy mgueec-huäcxtáaygixipy nidüg nidüg ma pin timdzocy, e xyajhuúmgixich naydüg. Per ca'p iich nnaydügity, com yi Dios Teedy yi' ijtp miid iich. ³³ Miich ajcxy yam jada ayuc nyajnimaayb, jigix ajcxy jotcujc'ajtin mbaadip ma

iich. Ya naaxhuiñ mbadamy ajcxy ayo'n etz tzaachypi. Jotcugiiygix, ca' mdajcixy maygixy, com ti nmimadägyich yi jibicpi ya naaxhuiñ.

Jesús ymibijctzou Dios miid ydiscípulos ajcxy ycixpi

17 Co Jesús jadu'n yminañ jayip, chi ypa'tlijxy tzajpcíxy, chi Dios Teedy pa'tcapxy nimay:

—Dios Teedy, ti hora paady mina ayo'n nyajnaxa'ñich jadu'n nej miich jayip'aty myajnihuinmayiiy. Yajniguëxig iich nmic'ajt iich n'oy'ajt, com iich miich nDeedy'ajtypich, jigix iich nañ jadu'n nyajniguëxigibyich miich mmic'ajt miich m'oy'ajt ma yi jay ajcxy. ² Com miich ti xymöyich mic'ajt ma tüg'óciy jay, jébi nmöyich ajcxy jugy'ajtin huidibi ca' ycixipy ytigoyipy. Nmöhuiibyich jada jugy'ajtin tüg'óciy jay ajcxy huidibi miich ti xymöyich. ³ Je jay ajcxy huidibi ix'yajtp je Dios janchypi, je Dios tügpajcipi etz y'ixy'ajtyp nañ jadu'n Jesucristo huidibi ti mguexy ya naaxhuiñ, ymiid ajcxy jugy'ajtin huidibi ca'ycixipy ytigoyipy niminaa.

⁴ Ti iich nyajniguëxigibyich miich ajcxy yi nmic'ajt ya naaxhuiñ, co iich ti nduñ yi mdung huidibi miich xyajnibijcich. ⁵ Jadachambi Dios Teedy yajmijtigiiygich miich, miid je mic'ajtin huidibi anajty nmiiidich ma miich mhuinduu co anajty ca'ní naaxhuiñbi chondacyñi.

⁶ Ti iich miich ya naaxhuiñ nyajniguëxici yi nmic'ajt ma yi jay ajcxy huidibi miich xymooyich,

huidibi miich mhuin'ijx ma naaxhuiñjäy ajcxy. Miich yi' ajcxy mjäy, e miich ti xymöyich, e ti ajcxy miich m'ayuc cuydungixy. ⁷Jadachambi ñejhuiñip yi' ajcxy, co tûg'óciy tijaty tiy'ajt iich miich yi' xymooyb, jiiby yi' choon tzajpjoty ma miich. ⁸Com yi ayuc huidibi miich ti xymöyich, ti iich yi' ajcxy nyajnimaydäy, e ti yi' ajcxy cöbijccixy. E nañ ti ajcxy huinjhuiñgixy tiyudädgy co iich jiiby ndzooñich ma miich, e nañ ti ajcxy mibijccixy co miich ya naaxhuiñ xyquejxyich.

⁹Miid yi' ycixpi ajcxy miich Dios Teedy nmibijctzooy, ca' nmminaanim miid jacjadyii naaxhuiñjäy ajcxy ycixpi nmibijctzoy. Miid yïda'ajty ycixpi ajcxy huidibi miich ti xymöyich, com nañ mjë'ajtyp miich yi' ajcxy. ¹⁰Tüg'óciy tijaty iich një'ajtyp, nañ mjë'ajtyp miich yi', e tijaty miich mjë'ajtyp nañ një'ajtyp iich yi'; e iich nmic'ajt niguëxi'cp yi' ma yi' ajcxy chinaayin yjugy'ajtin.

¹¹E ca' n'ocjacyajpadaanich ya naaxhuiñ. Iich njäy ajcxy jacyajpadam ya naaxhuiñ. Nnícxnibich jiiby tzajpjoty ma miich. Dios Teedy, cuend'at iich ndiscípulos ajcxy miid miich mmic'ajt huidibi miich ti xymöyich, jigix yi' ajcxy tú'ciy yjot yhuinma'ñ yajpaadipy ma miich, tim jadu'n nej iich ajt tú'ciy njot nhuinma'ñ nyajpaatim. ¹²Co anajty iich njac'yaajity naaxhuiñ miid iich njäy ajcxy, ti ngüend'atyich anajty ajcxy miid je mic'ajt huidibi miich xymooyich. E ni tûg ajcxy ca' yhuinma'ñydigoo. Abicy iich n'octimpidägy je huidibi

nayyajhuinma'ñydigoo (je Judas Iscariote), co yi' anajty jadu'n yajcuydunam jadu'n nej jaybety ymiiñ miid yi' ycixpi etz miid iich ycixpi.

¹³Cham iich miich niba'ttigihuaani jada!. Miich m'ayuc mdiy'ajt nyajnimaaybich jada naaxhuiñjäy ajcxy huidibi nyaj'ixpijypich, jigix agujejotcuç yhui'mip ajcxy. ¹⁴Ti iich ajcxy yi' nyajnimaydäyich miich m'ayuc mdiy'ajt. E ca' ajcxy y'ixa'ñyii yi naaxhuiñjäy ajcxy huidibi ca' xymijpidägyich. Com je' co ajcxy yjot yhuinma'ñ ti yajtigach, ca' ytügiy miid yi jacjadyii naaxhuiñjäy yjot yhuinma'ñ. Jadu'n nej iich ca' ytügiy njot nhuinma'ñ miid naaxhuiñjäy ajcxy yjot yhuinma'ñ. ¹⁵Ca' iich cham miich nmibijctzoy co myajpidzimipy iich ndiscípulos ajcxy ma jada naaxhuiñbi. Hue' janchtiy tun may'ajt cuend'at ajcxy ma yi ca'oybi ymiiñ. ¹⁶Yi' ajcxy yjot yhuinma'ñ ca' ytügiy miid yi jacjadyii naaxhuiñjäy ajcxy yjot yhuinma'ñ. Tim jadu'n nej iich ca' ytügiy njot nhuinma'ñ miid yi jacjadyii naaxhuiñjäy ajcxy yjot yhuinma'ñ. ¹⁷Yajhuaatzí ajcxy yjot yhuinma'ñ miid miich m'ayuc, com yi m'ayuc yi' je' tiy'ajt miid. ¹⁸Jadu'n nej miich xyquejxyich ya naaxhuiñ, nañ jadu'n iich yi' ajcxy nguejxhuäcxyich ya naaxhuiñ. ¹⁹Miid yi' ajcxy ycixpi ti nnaygïyegyijich amuumdëgjot ma miich, jigix yi' ajcxy nañ jadu'n ñaygïyegiib amuumdëgjot ma miich, co ajcxy cuydunipy miich m'ayuc mdiy'ajt.

²⁰E ca' iich jada'ajty ajcxy nibijctzohuiyich. Hue' iich janchtiiy nibijctzohuiydaaybich tüg'óciy jääj ajcxy huidibi xymibfjcibich xymijpidägibich miid yi ayuc huidibi iich ndiscípulos ajcxy ycapxhuäcxipy. ²¹Huen ajcxy nidüg'óciy yjot yhuinma'ñ yajtügïy, jadu'n nej miich Dios Teedy m jot mhuinma'ñ yajpaady ma iich, e iich njot nhuinma'ñ yajpaady ma miich. Co yi' ajcxy yjot yhuinma'ñ yajtügihuiipy miid iich ajt njot nhuinma'ñ, huin'it jacjadyii naaxhuiñjäy ajcxy miibigipy co miich xyquejxyich ya naaxhuiñ. ²²Ti iich ajcxy nmöyich je tiy'ajt etz je oy'ajt huidibi iich miich ti xymöy, jigix ajcxy yjot yhuinma'ñ jatyimy yajtügihuiipy ajcxy, jadu'n nej iich ajt njot nhuinma'ñ yajpaatim tú'ciy. ²³Hich yajpatpich ma iich njäy, e miich nañ myajpatp ma iich, jigix tiyudägy ajcxy tügmucy y'idipy, e nañ jigix naaxhuiñjäy ajcxy jatyimy nejhuiipy co miich xyquejxyich ya naaxhuiñ, e nañ co yi' ajcxy ti mdzocyt iñjihuëy jadu'n nej iich miich xychoc yxjihuëyich. ²⁴Dios Teedy ndzojcpich co yi jääj ajcxy huidibi miich ti xymöyich y'idipy ajcxy nañ jadu'n ma anajty n'ityich jiiby tzajpjoty, jaydëbi ajcxy ixipy iich nmic'ajt iich n'oy'ajt huidibi miich ti xymöyich. Com miich ti xychoc ti xjihuëyich jacjayip ca'nii anajty naaxhuiñbi myajcojyñi. ²⁵Dios Teedy, miich ooy mmijity mjanchity, e yi jacjadyii naaxhuiñjäy ca' ajcxy yi' xy'ixy'ajtyp. Hich miich n'ixy'ajtyp. Hich njäy ajcxy ti mibicy ti mijpidägy co miich xyquejxyich

ya naaxhuiñ. ²⁶Ti nyajniamaayich yi' ajcxy piñ miich, co miich je' Diosip. E njacyajniämähuaamyich yi' ajcxy tiyudägy, jigix yi' ajcxy nañ jadu'n ñaychogiiyb ñayjihuëhuiipy nidüg nidüg, jadu'n nej miich xychoc yich xyjihuëyich, e nañ jadu'n jigix iich ndiy'ajt yajpaadipy ma yi' ajcxy yjot yhuinma'ñ.

Ymajtz ajcxy Jesús

18 Co jadu'n Jesús ycapxymiydacy jayijp, chi jada' ñicxy miid je jääj ajcxy huidibi anajty ajcxy yaj'ixpijtyp. Ñicxy ajcxy jím'amy huoc nínaxy, je huoc hue' anajty xiijity Cedrón. Ñicxy ajcxy jím ma anajty tüg aguemy. Chi Jesús ytigiiy ma je aguemy miid ydiscípulos ajcxy. ²Judas huidibi anajty ciyegam Jesús, ñejhuiipy anajty ma je it ma anajty miid'oy canaag'oc je' ydiscípulos ajcxy. ³Chi jada' Judas miiddzooñ soldados ajcxy etz jacjadyii tungmiidpi huidibi je teedy yhuindzin ajcxy etz fariseojäy ajcxy yquejx. Chi ajcxy yja'ty ma je it ma anajty Jesús yajpaady, ymiid ajcxy linterna, ymiid ajcxy chinjiin etz canagnax tijaty huidibi anajty ajcxy miid chiptuñ. ⁴E Jesús com ñejhuiydaayb anajty tüg'óciy nej anajty yjada'ñ y'ayohua'ñ, chi jiipcohuägiy je ymaymidzip ajcxy, e nimay:

—¿Pin ajcxy m'ljxtaayb?

⁵Chi je' ymidzip ajcxy y'adzooy:
—Yi' iich ajcxy n'lxtaayb je Jesús, je Nazaret jääj.

Chi Jesús yminañ:

—Hich jëdu'n.

Je Judas huidibi anajty ciyejcp Jesús, jim anajty ytinäy miid

Jesús ymízip. ⁶Co Jesús jadu'n yminañ: "Iich jédu'n." Chi ajcxy yéphuimbijtay jadu'ñyi. ⁷Chi Jesús jadüg'oc y'amidooy ajcxy:

—¿Pin ajcxy m'ijxtaab?

Chi ajcxy jadüg'oc y'adzooy:

—Yí Jesús, je Nazaret jääy. ⁸Chi

Jesús yminañ:

—Tí ajcxy njanimäy co iich jédu'n. Pen janch iich miich ajcxy xy'ijxtaab, najtzmadziydäy jadayaab iich nmigügtjic ajcxy, huen nicxcixy.

⁹E jadu'n yajcuyduñ je ayuc co anajty Jesús ci'm tí yminañ: "Tüg'óciy jääy huidibi nDeedy tí xymöyich, ca' ni tüg jëbi huaad ytigooy." ¹⁰Chi jada' je Simón Pedro huidibi anajty miid tüg espada, juudy je y'espada ma ñidijc, e chi yajtzaachiiyi je Teedy mijitungmiidpi ytumbi, tüg yta'tz'ac aa'oy'amybi yajminájciy. Je tumbi hue' anajty xiijity Malco. ¹¹Chi Jesús nimay Pedro:

—Pídäg m'espada ma ñidijc. Ca' mnejhuïy co copicy nyajnaxipyich je tzaachypi je ayo'n huidibi Dios Teedy tí xyajnigo'adugïyich. Min n'ocminaxy n'ocyajnaxyich jada tzaachypi jadu'n nej ixipy tüg tasi ta'm'ujtnii ngo'uucnaxyich.

Jesús ma Je Teedy mijitungmiidpi yhuinduu

¹²Chi je soldados ajcxy, je soldado yhuindzin etz judíojaý ajcxy ytungmiidpi huingoñaügiy ajcxy Jesús. Chi ajcxy majch, e chi ajcxy cixoich. ¹³Chi ajcxy jayijp yajnicxý Jesús ma Anás yajpaady, je' anajty Caifás ymíd'ajtyp, je huidibi anajty mijitungmiid ma teedytjic ajcxy

ymiñ je huin'it jímijt. ¹⁴Je Caifás je' anajty tí yecy je capxhuijin ma yi judføjäy ajcxy co tügtacy yminañ: jac'oy co tüg jääy y'ögipy miid tüg'óciy naax cajp yicixpi.

Pedro yminañ co ca' ix'y'adyii Jesús

¹⁵Simón Pedro miid jadügpi ydiscípulo ypanicx ajcxy Jesús (co je ymidzip yajnicxi mach). E je jadügpi ydiscípulo ix'y'ajtip anajty yajxon je teedy mijitungmiidpi, paady ytigiiy axam huin'it co Jesús ymidzip yajtigiiyi ma je teedy mijitungmiidpi ytijc. ¹⁶E je Pedro jiiby je' yhui'miy ma tijc aguu. E je jadügpi ydiscípulo co anajty ajcxy ñay'ixy'adyii miid je teedy mijitungmiidpi, chi ypidzimy migapxy je tijc aguu adinaayb, chi Pedro ajcxy yajtigiiy jiiby tigoty.

¹⁷Chi jada' je töxy'anäg huidibi anajty tijc'aguu adinaayb, nimay je Pedro:

—¿Nej ca' miich nañ jadu'n Jesús xydiscípulo'adyii?

Chi Pedro y'adzooy:

—Ca'!

¹⁸Je tumbidijc ajcxy etz je soldadtijc ajcxy tí anajty ajcxy oy jiin yajmijiygixy co anajty chachtiichity, e Pedro nañ jím anajty nañ jadu'n miid xamy ajcxy.

Je teedy mijitungmiidpi yajcomidou Jesús ypcy

¹⁹Chi je teedy mijitungmiidpi y'amidooy Jesús piñjaty anajty ti yaj'ixpicy etz tijaty anajty ti yaj'ixpicy. ²⁰Chi Jesús y'adzooy:

—Tí iich oy njacapxy njamiydägy mayjäyjoty. E tí iich njatyimy nyaj'ixpicyich ma miich ajcxy

mnaymujctacin etz ma Dios ytijc, ma yi' judiojäy ajcxy nidüg'öciy ñaymugyii. Ca' ni ti ameech ti nnigapxyich. ²¹ ¿Na'amay co xyjactim'amidooyich ti anajty ti nyaj'ixpicyich? Yi' ajcxy amidou pinjaty ti xy'amido'ijtich n'ayucich, yi' ajcxy nejhuiyb ti iich jadu'n ti nyaj'ixpicyich. Yi' ajcxy tük'öciy ñejhuiydaayb nejjaty iich ti nminañiich.

²² Co jadu'n y'adzooy Jesús, huin'it tük judío tungmiidpi huidibi anajty jim huingon tinaayb ma Jesús, chi tük ci' acojxígy Jesús, chi minañ:

—¿Nej co jadu'n jibic m'adzooy yi teedy mijtungmiidpi?

²³ Chi Jesús y'adzooy:

—Pen jibic iich ti n'adzooy yec tiy'ajt nej co yjibicity. Pen oy iich ti n'adzooy, ¿nej co xyoxyich?

²⁴ Chi Anás nimay soldadtije co huen Jesús yajnicxy cioxch jim ma yi Caifás ytijc, je teedy mijtungmiidpi.

Chi Pedro jadüg'oc yminañ co ca' ix'yadyii Jesús

²⁵ Simón Pedro jimni anajty ytinäy ma jiimba' yxamy anajty, chi ajcxy amidoj jadüg'oc:

—¿Nej cay yi' miich xyaj'ixpijcp nañ jadu'n?

Chi Pedro jadüg'oc coyüch Jesús yminañ:

—Ca' je' n'iichity.

²⁶ Nidiügti ajcxy je teedy mijtungmiidpi ytumbi, je' anajty y'amigüg yi Malco, huidibi Pedro yta'tz'ac quejtzpujxi, chi jadu'n yminañ:

—¿Nej ca' mdijy n'ijxyi jim ma je aguemy miid Jesús?

²⁷ Chi Pedro midugiig'oc oy coyüch yhuindzin, e tim huin'itiy tzey oy yaaxiigy.

Jesús ma je gobernador yhuinduu

²⁸ Chi ajcxy jim yajtzooñ Jesús ma Caifás ytijc yajnicxy ajcxy ma agujetijc, tim jopyñi anajty. Chi je judiojäy ca' ajcxy ytigiiy ma agujetijc, com ca' anajty ytundigoyaangixy miid judiojäy ycostumbre. Ca' ajcxy ytigihua'ñ anajty ma je romanojäy gobernador ytijc amayxiijoty, e ca' anajty ajcxy ñayyajjibiccíhua'nyii. Com co jadu'n ycanayyajjibicciyi ajcxy, e huin'it ca' ajcxy ycacaay ma je pascua xii adzuu'ajtin. ²⁹ Co ca' ajcxy ytigihua'ñ anajty ma je agujetijc, chi je gobernador Pilato nibidzimi ajcxy tiba'y ma anajty ajcxy miidity Jesús cuend'aty. Chi Pilato yminañ:

—¿Ti xíhuin ajcxy mmiid, miid jadayaabi yéydijc?

³⁰ Chi ajcxy y'adzooy:

—Co ixipy ca' ti jibicpi tuñ, ca' ixipy iich ajcxy ya yi' nyajmiñ ma miich.

³¹ Chi Pilato yminañ:

—Yajnicxcix miich ajcxy. Nicx tiydungix jadu'n nej miich ajcxy mley y'ané'my.

Chi je judíojäy ajcxy y'adzooy:

—Iich ajcxy ca' ni ti mic'ajt nmiidity nicxy iich ajcxy njäyyaj'ögy.

³² Co jadu'n ajcxy yminañ, chi jadu'n ajcxy cuyduñ je Jesús yci'm'ayuc jadu'n nej anajty ti yminañ ti o'cin anajty ypadamy.

³³ Chi Pilato jadüg'oc ytigiiy jiiby agujetigoty, chi coyaaxiijy Jesús, chi nimay:

—¿Nej miich je' rey'ajtp ma yi
judíojäy ajcxy?

³⁴ Chi Jesús y'adzooy:

—¿Nej mgí'mhuinmañ
miid xy'amidooyich pen iich
nrey'ajtpich, o huingjäy ti
xyajnimäy co nrey'atyich?

³⁵ Chi jada! Pilato y'adzooy:

—¿Nej nañ judiojäy jada! iichi?
Mgí'mnaax mgí'mgajp etz je teedy
mijtungmiidpi ti xyciyecy ma
iich. ¿Ti ti mdundigooy?

³⁶ Chi Jesús y'adzooy:

—Iich ca' n'ané'myich ya
naaxhuiñ. Huingduum iich
n'ané'min nmiididyich. Co ixipy
ya naaxhuiñ n'oc'ané'myich,
tüg'óciy iich nmigügtiç ajcxy ti
ixipy ajcxy tziptungixy, ti ixipy
ajcxy xyñihuáñich. E ca' ixipy
ti naygiyegyijich ma yi judíojäy
tungmiidpi ajcxy. Per janch iich ca'
iich ya naaxhuiñ n'ané'myich.

³⁷ Chi Pilato y'adzooy:

—¿Nej mrey miichi?

Chi Jesús yminañ:

—Miich jadu'n xytijypich co
nrey'atyich. Paady ti nmiñich ya
naaxhuiñ, e ti nma'xung'atyich, jigix
nyeciyich tiyl'ajt tiyudädgy. Tüg'óciy
yi jääy pinjaty tiyl'ajt cuydumb
xy'amido'íjtibich yi' n'ayucich.

Pilato y'ané'my huen Jesús yaj'ögyii

³⁸ Chi Pilato y'adzooy:

—¿Ti jadu'n mdijy tiyl'ajt
tiyudädgypi?

Jadu'ñyi je' jada'ajty yjacminañ,
chi pidzimy jadüg'oc tiba'y ma
anajty je judíojäy ajcxy. Chi ajcxy
nimay:

—Ca' iich ni ti bocy nbaadyich
ma jada jääy ma yi romanøjäy yley.

³⁹ E com miich ajcxy miid tüg
costumbre co tüg nnajtzmadziyim
machyjäy miid jada pascua xii
ycixpi, ¿nej mdzojcyp ajcxy co
nnajtzmadzihuiþyich jada judíojäy
reyi?

⁴⁰ Chi ajcxy nidüg'óciy minanday:

—Jadayaabi jääy ca'
mnajtzmadzihuiþy, yi' janchtiy
mnajtzmadzi' yi Barrabás.

Barrabás hue! je' anajty tüg meetzpi.

19 Chi jada! Pilato ané'min
pidacy co huen ajcxy Jesús
huinhuopy jjiphuopy. ² Chi jada! je
soldados ajcxy yaj'oyiyy tüg corona
mij'apy pa'apy, chi ajcxy yajcojeniy
Jesús. Chi ajcxy yajnijeniyy tüg rey
yhuit ucipi ycolor. ³ Chi soldados
ajcxy huingohuägiy jadüg'oc
capxpoocxcixy yajxiy'amy,
nímaaygixy:

—iViva miich judíojäy rey!

Chi ajcxy ooy huingojxy jjipcojxy.

⁴ Chi Pilato jadüg'oc ypidzimy
tiba'y. Chi nimay je mayjäy:

—Cham ajcxy nyajpidzimy tiba'y
jada Jesús, jigix ajcxy mnejhuïhuip
co ca' ni ti pocy ti nbaadyich ma yi'.

⁵ Co Jesús ypidzimy tiba'y miid je
apy corona ma ycohuajc etz je rey yhuit
ucipi ycolor. Huin'it Pilato yminañ:

—Ijxcix, cha je yëydijc.

⁶ Co je teedy tungmiidpi etz
je judiojäy ajcxy ijxy, chi ajcxy
yminanday nidüg'óciy aguipxyjatyi:

—Yajcruudzpet, yajcruudzpet.

Chi Pilato yminañ:

—Yajcruudzpejtcix miich ajcxy,
janch iich ca' ni ti tiyl'ajt nbaadyich
nej iich yi' nyajcruudzpedipy.

⁷ Chi je judiojäy ajcxy y'adzooy:

—Iich ajcxy miid tüg cötujcin,
jëbi yögy miid iich ajcxy ngötujcin

ycixpi, com tì ycapxtigooy co yminañ co yi Dios yteedy'ajtyp.
8 Co jada ayuc midooy Pilato, chi nigi chigiygoty. **9** Chi ytigiiy jadüg'oc ma je cötujctac miid Jesús, chi nimay:

—¿Ma miich tiyi mgogajpity?
 E Jesús ca' y'adzooy.
10 Paady Pilato yminañ:
 —¿Iich miich ca' xy'adzohuañ?
 ¿Ca' mnejhuiy co nmiididyich mic'ajt jébi nnajtzmadziy etz nañ jébi nyajcruudzpety?

11 Chi Jesús y'adzooy:
 —Ni ti mic'ajt ixyipy mgamiidity ma iich, pen ca' ixyipy mic'ajt ti xymöyich yi huidibi ane'mb jiiby tzajpity. E paady ycixpi yi tiibi iich xyciyeciyich nigi yi' pocy miidity ca'ydi miich.

12 E huin'it Pilato ooy yjahuinmañ ixtay nej huaad ca' jébi ocnajtzmadziy Jesús. E je judíoja, je Jesús ymidzip, nigi anajty ajcxy chachxi'iidich:

—Pen miich mnajtzmadziyb jada Jesús, huin'it ca'
 m'ocjacnaymigüg'ájtinipy miid yi mhuindzin je César huidibi ané'min tì xymöy. Com tüg'óciy pinjaty naydijip rey, ca' yi' miid nay'ixa'ñyii je César.

13 Co Pilato jadu'n ayuc midooy, chi yajpidzimy Jesús tiba'y. Chi Pilato y'ixtacy jím ma je' y'anemdac ycötujctac, jím ma je it huidibi anajty xiijip Empedrado, hebreo'amy xiijity Gabata. **14** Hue' tim cujcxii anajty, e chi com jabom anajty je pascuaxii ycodiicxni, co Pilato jadu'n nimay judíoja ajcxy:
 —Cha ajcxy jada mrey.
15 E je' ajcxy y'adzooy:

—Huen ögy, huen ögy.
 Yajcruudzpet.
 Chi Pilato yminañ:
 —Miich ajcxy mrey, ¿miñ n'ocajcruudzpétyichi?
 Chi je teedy tungmiidpi ajcxy y'adzooy:
 —Iich ajcxy ca' iich ajcxy huingbi rey nmiidity, jéyi César iich ayt nrey'ajtim.
16 Chi Pilato ciyejcy Jesús ma je judíoja ajcxy, huen ajcxy ci'm yajcruudzpety. Huin'it ajcxy Jesús nihiägiy. Chi ajcxy yajtzoñ.

Yajcruudzpejty ajcxy Jesús

17 Chi ajcxy je cruudz Jesús ci'm yajquejycabiiy. Miid nicx ajcxy ma je it xiijity o'cpi cohuajc, hebreo'amy xiijity Gólgota. **18** Jim ajcxy yajcruudzpejty quipxi miid jametz jäy, tüg anajty'amy, jadüg a'oy'amy etz Jesús cujc'amy. **19** Chi Pilato ane'my huen ciijxjay ayuc ma je cruudz, e jadu'n je ayuc ajcxy jay: "Jesús, Nazaret jäy, je judíoja ajcxy yrey." **20** May ajcxy ooy je judíoja capxy je ayuc huidibi anajty ciijxjay ma je cruudz. Com je it ma anajty ajcxy Jesús tì yajcruudzpejtcixy mihuingon anajty Jerusalén. Hue' anajty yjajity: hebreo'amy, latin'amy etz griego'amy. **21** Chi je teedy mijtungmiidpi ajcxy nimay je Pilato:
 —Ca' ixyipy jadu'n tì mjay:
 "Judíoja yrey". Hue' ixyipy tì mjay:
 "Yi' jadu'n naydijip iich judíoja xyrey'ajtpich."

22 Chi Pilato y'adzooy:
 —Yi tiibi njaayich, tì iich yi' njaay, ca' nyajtigadzañich.
23 Co soldados ajcxy yajcruudzpejttay je Jesús, huin'it

je' yhuit ajcxy huijtz'i ci. Chi ajcxy je huit yajhuäcxy midaaxpicy. Chi soldados ajcxy cijptüg ciichhypijcy. Yi' yjocxhuit jadu'n nej anajty ytügijipxuyïiyty. ²⁴Chi ajcxy ñayñimayi ac jéyi soldadtijc:

—Ca' huaad ajt n'agiidziyyim jada jocxhuit. Tzoc ajt suerte n'oc'ijxim, jigix ajt nnejhuiiyim piñ anajty suerte'ajtip.

E jadu'n ajcxy cuyduñ nej anajty ycojaayity ma Dios ñecy, ma Cristo jadu'n yminañ: "Yajhuäcx ajcxy iiçh nhuit, e ma iiçh njocxnijen jím ajcxy suerte ijxy." Je' je' huídibi soldadtijc ajcxy ycuyduun.

²⁵Jím ma Jesús ycruidzmijc, jím anajty ajcxy ytinäy: Jesús ytaj, je ytaj chi', je María (Cleofas ytoxyijc), etz María Magdalena. ²⁶Co Jesús ijxpaty ytaj etz je ydiscípulo huídibi anajty ooy nügi tzocy ma ytaj ymijc, chi nimay ytaj:

—Nan, iiçh nmigüg huídibi tinaayb ma miich mmijc, yi' xycuend'adip jadu'n nej jihuïy miich yi' xytaj'adyii.

²⁷Chi Jesús nimay je' ydiscípulo:

—Iich ndaj miich mgüend'adipy, jadu'n nej ixyipy mgi'mdaj'adyii.

Jadu'n nej xii tiempo jac nicxni Jesús ytaj tzinaydacpicy ma jada discípulo ytijc.

O'c Jesús

²⁸Co jadu'n ytundaayı yajtaayi, chi Jesús nejhuiiy co ti anajty tüt'óciy ytundäyii yajtäyii jadu'n nej Dios tzocy. Huin'it jadu'n yminañ:

—Tidzíiyinibich.

Co jadu'n yminañ, je' anajty ycuydundaayb nej anajty ycojayity ma Dios ñecy miid yi' ycixpi.

²⁹Jím anajty tüt' pi'l uugíñ ymiid anajty vinoxunni. Chi ajcxy je' yajxoogy tüt' esponja (jadu'n yi' nej po't) miid vinoxunni, e chi yajjiip'eedziyy tüt' paxyijip, je' miid yajjädy je vinoxunni ma Jesús y'ahuac. ³⁰Co jada' Jesús co'uucnajxy je vinoxunni, huin'it jadu'n yminañ:

—Ti tüt'óciy nguydundayich.
Chi ñaax'ijxy, e chi y'o'cni.

Tüt' soldado cumy Jesús ma ycaachyijp

³¹Com jabom anajty je pascua mijxii (amayxii ooy), e nañ sábado xii anajty. Paady copicy anajty co ajcxy yajminájcipy ajcxy je jääy ninicx je tiibi anajty yajcruudzpejtciyx. Miid je' ycixpi je judíoja yajcxy ñicxy ma Pilato pijctzoy may'ajt co huen ane'my yi soldados ajcxy, co huen nicxy yajtijy je jääy ytecy ajcxy huídibi ti yajcruudzpejt. ³²E chi ajcxy je soldados yja'ty ma je it ma ajcxy yajcruudzpejt Jesús. E je metzpi jääy ajcxy ytecy tiji huídibi ajcxy yajcruudzpejt tú'ciy miid Jesús.

³³Co je soldados ajcxy ymijhuägy ma Jesús, huin'it ajcxy ijxy co ti anajty y'o'cni, paady ca' ajcxy tiji ytecy.

³⁴Chi tüt' soldado cumy Jesús ma ycaachyijp miid quipy jjipxu'ñybi. E huin'it tim mic'amy ni'py etz nii ypidzimy. ³⁵Tüt' jääy jim anajty ixý nej ytuni yajti, e nañ yejc tiy'ajt. E je' ytü'yajt janch je', e je' nejhuiyb co yjanchity. Miid je tiy'ajt ycixpi jébi miich ajcxy nañ jadu'n mmibijctähuip. ³⁶Paady je' jadu'n ytuni yajti, co jadu'n anajty

yajcuyduna'ñ jadu'n nej yjaybetyity ma Dios ñecy, co jadu'n yminañ: "Ca' huaad ni tūg ypaic yajtijy." ³⁷E jadüg'it anajty ycojaayity ma Dios ñecy, ma jadu'n yminañ: "Y'ixipy ajcxy je jää huídibi ajcxy ycumum."

Yajnaaxtigiiy Jesús

³⁸Jim anajty José huidibi anajty cogájpip Arimatea. Yíl je' huidibi anajty mijpidacp Jesús, oy anajty ca' capxpídzimy, miid co anajty chigiy miid je judiojäy ajcxy huidibi anajty midzip'ajtp Jesús. Co Jesús y'o'cy huin'it José oy pijctzoy may'ajt ma Pilato, co jébi nicxy yajtzoomi Jesús ñaaxnícx ma anajty ti yajcruudzpediyi. Co Pilato a'ixiy, chi José ñicxy jim oy yajminajci je Jesús ñaaxnícx, e chi yajnicxy.

³⁹Nañ miid ñicxy José je Nicodemo, je huidibi anajty jayíp ti ni'oy Jesús coodz. Nicodemo yminicx oy nimigo'px libra mirra etz áloes tzooy huidibi ooy oy yxuugy. ⁴⁰Chi ajcxy yajpidici Jesús ñaaxnícx, chi ajcxy mo'ñ miid poob huit, chi tzoyiy ajcxy miid mirra etz áloes tzooy, jadu'n nej je judíojäy ajcxy ycostumbre miidity co o'cpí yajnaaxtigiiygixy. ⁴¹Huingon ma je it ma ajcxy yajcruudzpejty Jesús, jim anajty tūg aguemy, e jim ma je aguemy jim anajty tūg o'cpí jut jemybi ma anajty ca'ni piñ ñaaxtigiy. ⁴²Jim ajcxy Jesús ñaaxnícx yajnaaxtigiiyi, co anajty jim yjac-huingonity, e janch jottigooy ajcxy yajnaaxtigiiy, miid co anajty ti chu'iiyñi, e je judíojäy ajcxy tzachnil'ixiyyñi tzach'a'ixiyyñi co je amayxií anajty chondägaani com jabom.

Jesús jugypijc jadüg'oc co
anajty ti y'oc'o'cní

20 Tím seman ixtigi', moñyi anajty, ca' anajty oy xiimiyñi. Huin'it María Magdalena ñicxy ma Jesús anajty ti ñaaxtigiy.

E chi jím ijxy co je tzaa ti anajty jim yajjiidguecy ma je jut aguu.

²Co ajcxy ijxy je jut ahuädz, chi jada' mí'camy poyïgyi ninicxy Simón Pedro, etz je jadügpi ydiscípulo huidibi anajty Jesús miid ooy naychogyii, chi nímay:

—Ti yajtzoongixy iich ajt nHuindzin ñaaxnícx ma ajcxy yajnaaxtigiy, e ca' nejhuiiyim ma ajcxy ti pidaaccixy.

³Huin'it ajcxy nimetz chooñ poyïgyi Pedro etz je jadügpi discípulo, ñicxy ajcxy ma je o'cpí anajty ñaaxtigiiy. ⁴Poyïgyi ajcxy ñicxy nimetz, per je jadügpi discípulo jayíp ñajxy, e jayíp jim oyja'ty ma je naaxtigiydac. ⁵Chi yco'lixiyy jutjoty, huin'it jim oy ixy je mo'nheit jiiby jutjoty y'ooxnäy, per ca' yi' jiiby ytigiy jutjoty.

⁶Simón Pedro co ymiñ jac'axam, tim janitigliy jutjoty, chi ijxy je mo'nheit y'ooxnäy jiiby jutjoty. ⁷E chi ijxy je cöoxotz, je huidibi anajty miid ycohuajc yxochity, abicy je' anajty, ca' anajty tú'ciy y'ooxnäy miid ymo'nheit. Y'ijx ajcxy je cöoxotz yajxon y'anëgyity abicy.

⁸Huin'it ytigiiy jutjoty je jadügpi discípulo huidibi jacjayíp ja't. Chi ijxy, e huin'it mibijcy co Jesús ñaaxnícx ca' anajty jiiby. ⁹Ca'ni anajty ajcxy yajxon huinjihuüy co anajty jadu'n ycojaayity ma Dios ñecy, co anajty je Cristo

yjugypiga'ñ. ¹⁰Chi je metzpi ajcxy ydiscípulos yhuimbijty ma ytijc.

Jesús nayguëxici ma María Magdalena

¹¹E je María jim yhui'miy ma je o'cpí jut ayaaxip. Chi ayaaxip yco'ixiy ma je jut. ¹²E chi ijxy metz ángel, poob huit ajcxy ymiid, y'iñaaygixy jiiby ma je Jesús ñaaxnícx anajty yhuijtznaä, y'iñaaygixy tûg cöduy, jadüg tecy ñxaay. ¹³Chi je ángel ajcxy nimay je María:

—¿Miich töxyjäy na'amy co myäxy?

Chi je María y'adzooy:

—Tí ajcxy nHuindzin ñaaxnícx yajnicxi, e ca' nnejhuïyich ma ajcxy ti pidägy.

¹⁴Jadu'n anajty yminañ, co ñayjii'ijxi, chi ijxy Jesús ytinäy ma yjiix, e ca' ijxcapxpy pen Jesús je' anajty. ¹⁵Chi Jesús yminañ:

—Töxyjäy, čti co myäxy? ¿Pin m'ixtaayb?

María hue' anajty tijy je aguemy cuend'ajtpi migapxip, paady jadu'n yminañ:

—Huindzin, pen tí myajnicxy Jesús ñaaxnícx, nigapx ma ti mbidägy, e iich nícxny nyajtzooñich.

¹⁶Chi Jesús yminañ:

—María.

Chi jada' María yhuäg-huimbijty, chi yajxon huindicxpejty, chi nimay:

—iRaboni! —jada hebreo ayuc yhuimbidzimy Huindzin.

¹⁷Chi Jesús nimay María Magdalena:

—Ca' xyñidooních, com ca'ní iich nba'ttigiy ma Dios Teedy yajpaady.

Nícx miich ixta' nmigügtijcich, e níma' co nnicxaamich ma Dios Teedy, iich nDeedy etz miich ajcxy mDeedy, iich nDios, etz miich ajcxy mDios nañ jadu'n.

¹⁸Chi María Magdalena oy yajnímäy je discípulos ajcxy, chi jadu'n nimay:

—Tí n'ixiyich je Huindzin Jesús, e jadu'n yil' tí xycapxymöyich co nyajnimähuiþyich miich ajcxy.

Jesús nayguëxici ma ydiscípulos ajcxy

¹⁹Co je huin'it xiimbí chuu'iiy seman ixtigi', aducy anajty tijc'aguu y'ity ma anajty je discípulos ajcxy yajpatcixy, miid co anajty ajcxy tzigiy je judíojäy ajcxy huídibi anajty midzip'ajtp Jesú. Chi Jesús ytigiiy cujc'amy ma je' ajcxy, e chi jada' capxpocxy ajcxy, nimay:

—Jotcugi' miich ajcxy.

²⁰Yam jadu'n anajty yminañ, chi ajcxy yaj'ijxy je' yci' ma je clavo ytigiiy, etz ycaachyjip ma anajty jäy tí ycumyii. Chi yjotcugiyy ajcxy co ajcxy ijxy je yHuindzin. ²¹Chi jada' Jesús jadüg'oc capxpocx, nimay ajcxy:

—Jotcugi' miich ajcxy. Jadu'n nej iich nDeedy xyquejxyich ya naaxhuiñ, nañ jadu'n iich miich ajcxy yam nguejxhuäcxy miid iich n'ayuc.

²²Co Jesús jadu'n yminañ, chi jada' ajcxy níbuxujy cöbuxujy nimay:

—Huen Dios yjhui'ñ ymic'ajt xy'adigiy xyjottigiy ajcxy.

²³Huenpinjäity huídibi miich ajcxy mbocyhuinmeecxyp, nañ ypocyhuinmeecxipy Dios Teedy.

Huenpinjäity huídibi miich ajcxy ca' ypcy mhuinmeecxaani, nañ jadu'n Dios Teedy ca' yi' ypcyhuinmeecxañyii.

**Tomás ymíbjc co
yHuindzin yjugypicy**

²⁴ Tomás je' huídibi anajty miid majmetz yca'pxy Jesús ydiscípulos ajcxy, je huídibi anajty yajtijp Dídimos, ca' je' anajty jím choonity co Jesús ymiñ oga'n. ²⁵ Chi je jacjadyii ajcxy ymigüig ñimaayi:
—Tí iich ajcxy n'ixy je Huindzin Jesús.

E chi je' y'adzooy:

—Pen ca' n'ixyich ma yi' yci' je clavo'au, e pen ca' ngihuäxich ngodijiyich ma clavo'au, e ngi' nbidägyich ma ycaachyjip ma anajty ycumity, ca' nmibigipyich co yjanchity.

²⁶ Chi jacductujc xii ajcxy jadüg'oc anajty yajpaady tigoty nidüg'óciy je discípulos ajcxy. Tzooñ anajty Tomás nañ jadu'n. Chi Jesús ymiñ. Agiÿ anajty tijc co Jesús ytinay'ahuiÿ cujc'amy ma je' ajcxy. Huin'it ycapxpocxy, chi nimay:

—Jotcugi' miich ajcxy.

²⁷ Chi jada' nimay je Tomás:

—Piðag ya mgihuäx ma clavo'au ma ngijich. Najtxají' mgí' etz piðag ma iich ngaach ma jay ycumitych, e mibic yajxon tiyudädgy.

²⁸ Chi Tomás y'adzooy:

—Iich miich nHuindzin'ajtyp etz iich miich nDios'ajtyp.

²⁹ Chi Jesús Tomás nimay:

—Miid co miich tí xy'ixyich, paady miich tí mmibicy. Jotcujc yi' ajcxy huídibi ca' xy'ixyich, e

tí ymibicy co tí njugypicyich co n'o'gyich.

Jada ayuc ngojaaybich ma jada necy, jígix miich ajcxy mmibigipy co Jesús je' yi' je Cristo, je Dios y'ung ³⁰ Tí anajty Jesús ooy tuñ mijhuinmañ ma ydiscípulos ajcxy yhuinduu huídibi ca' ycojaayity ma jadayaabi necy. ³¹ Paady ycix jada ngojaayich jígix ajcxy mmibigipy co Jesús je' yi' je Cristo je Dios y'ung. E co miich ajcxy mmibigipy, huin'it mbaadip jugy'ajtün huidibi ca' tücci'yi ycixipy ytigoyipy miid Jesucristo yxii ycixpi.

**Jesús ñayguëxígyii ma
ydiscípulos ajcxy nihuixtujcpi**

21 Co jadu'n jayijp ytuni yajti, huin'it jadüg'oc Jesús ñayguëxici ma je' ydiscípulos ajcxy jím ma mejypa', je huídibi anajty xiijip Tiberias mejy. E jadu'n ñayguëxici: ² Jim anajty ajcxy Simón Pedro miid Tomás huídibi jay ytijyp Dídimos. Nañ jím Natanael huídibi anajty cogajp jím Caná Galilea naaxjot. E nañ jím anajty je Zebedeo ymang ajcxy etz jametz discípulos ajcxy. ³ Chi Simón Pedro yminañ:

—Nícx y n'oc'acxmachich.

Chi ymigütijc ajcxy yminañ:

—Tzoc ajt jámim.

Chi ajcxy ytigiiy ma tüg barco. E je huin'it tzuu ca' ni ti ajcxy majch.

⁴ Co yjobiÿ jím Jesús anajty ytinay ma mejypa'. Je' ydiscípulos ajcxy ca' anajty ajcxy nejhuÿ co Jesús je' anajty.

⁵ Chi Jesús yminañ:

—Migütijc, ¿nej ca' ajcxy mbaadyñi acxi?

Chi ajcxy y'adzooy:

—Ca' ni ti.

⁶Chi Jesús yminañ:

—Pidaaccix ajcxy je huidibi miid m'acxmajtcixy aa'oy'amy ma yi barco, e huin'it ajcxy mbaadipy acx.

Chi ajcxy pidacy je acxmadzi'ñ aa'oy'amy, e huin'it janch adzaach ajcxy yajpidzimy, co janch may acx anajty ti ytigiy. ⁷Je ymigüig huidibi miid Jesús ooy anajty ñaychogyii, chi nimay Pedro:

—Je' yi!, iich ayt nHuindzin.

Co jadu'n midooy Simón Pedro co anajty yjéjity je Huindzin Jesús, huin'it yhuit yajtigiiy. Com ti anajty yhuit jeñ, com jadu'n anajty jac'oy ytuñ. Chi ytigiiy meyjyoty huitmiid. ⁸Jacjadyii ajcxy ymigügtijc yjädy ma mejypa' miid je barco, pahuich pajugucy ajcxy je y'acxmadzi'ñ janch ujtz miid acx. Hue' anajty ca' ooy yjiguemyity ma mejypa', jëyi anajty migo'px metro yjiguemyity. ⁹E co ajcxy ymejch ma mejypa', chi ajcxy ijxy co jim anajty jiimbajc y'ity ni'ixi', e jim anajty acx jiimbajc nïgix huidibi yajtzaayb, e nañ jim anajty tzajcaagy. ¹⁰Chi Jesús nimay je' ydiscípulos ajcxy:

—Yajimiingix yi acx tiibi ajcxy mmajtcixy.

¹¹Chi Simón Pedro ypejty barcojoty, chi yajpidzimy huindiitzuum y'acxmadzi'ñ ujtz miid may'acx. Chi ajcxy michoy migo'px jahuixchigi'px majctugiig acx mijatypi, e jadu'n ca' je acxmadzi'ñ yciich miid tzachmay'acx. ¹²Chi Jesús nimay ajcxy:

—Min ajop'ajtcix.

E ni tüg ydiscípulos ajcxy ca' y'amidoohui:

—¿Pin miich?

Com ñejhuiiyb anajty ajcxy co je' anajty Huindzin Jesús. ¹³Chi Jesús ymijhuägy ma je acx ci' etz tzajcaagy anajty y'ity, e chi yajhuäcxy, chi moyday ymigügtijc ajcxy.

¹⁴E je' je' anajty je midugiig'ocpi co Jesús ñayguëxici ma je' ydiscípulos ajcxy, huin'it co yjugupijcy co y'o'cy.

Jesús yajni'ixiiy Simón Pedro ti ytunipy

¹⁵Co ajcxy y'ajop'ajttay, chi Jesús nimay je Simón Pedro:

—Simón, Jonás y'ung, ¿nej xyjactzocpich miich, ca'ydi jada jacjadyii ndiscípulo'ichi?

Chi y'adzooy Pedro:

—Huindzin mnejhuiiyb miich co ndzojcypich njihuiiybich miich.

Chi Jesús nimay:

—Cuend'at iich njäy, jadu'n nej jihuüy borregi cuend'ajtpi yaj'ocy yi' yborregi.

¹⁶Chi Jesús m'mejtz'oc yminañ:

—Simón, Jonás y'ung, ¿nej xychojcypich xyjihuiiybich miich?

Chi Simón y'adzooy:

—Huindzin, mnejhuiiyb miich co ndzojcypich njihuiiybich miich.

Chi Jesús nimay:

—Cuend'ajtigich njäy, jadu'n nej yi borregi cuend'ajtpi cuend'aty yborregi.

¹⁷Co midugiig'ocpi oy y'amidooy:

—Simón, Jonás y'ung, ¿nej xychojcypich xyjihuiiybich?

Chi Pedro yjotmaybijcní co midugiig'ocpi y'amidoohui: “¿Nej xychojcypich xyjihuiiybich?”

Chi Simón yjac'adzooy:

—Huindzin, miich mnejhuiydaayb tüg'öcy, e nañ mnejhuiiyb co iich ndzojcyp njihuiiybich miich.

Chi Jesús jacnímay:

—Cuend'ájtigich njäy, jadu'n nej borregi cuend'ajtpi cuend'aty yborregi.¹⁸ Janch janch iich miich yam jadu'n nimäy: "Co anajty miich mjac'anagnity, ci'm anajty mhuit nayajnjieniyii, e mniçxp anajty ma mdímdzoc. E co mjacmijjäihuipy, huin'it mgí' mnajtxajihuipy, e huingbi mhuit xyajnjienihuipy, e xyajnicxyipy ma anajty ca' mdzoc."

¹⁹Co Jesús jadu'n yminañ, chi Pedro yajhuinjihuiy jadu'n nej anajty jääy ajcxy yajl'öga'nyii miid Jesús y'ayuc tiy'ajt ycixpi, e nañ ma yi y'o'cin tiy'ajt yegipy co ymiid Dios tiy'ajt.

Je discípulo huídibi anajty Jesús ooy tzocy jihiüy

²⁰Chi Pedro ñayji'ljxi, chi ijxy co anajty tú'ciy anajty ymiingixy je' ydiscípulo huídibi anajty Jesús ooy tzocy jihiüy je huídibi anajty iñaayb huingon ma Jesús ma je mesa co anajty y'adzuu'ajtcixy. Je huídibi nimay je' yHuindzin:

—Huindzin, ¿pin miich yi' xyciéyegam ma yi mmidzip? ²¹Co Pedro ijxy je jadügpi discípulo axam Jesús ypanicxyii, chi yminañ:

—Huindzin, e jadayaabi migüg, ¿ti yi' jadaanip?

²²Chi Jesús y'adzooy:

—Co ixipy ndzocich co yi' huen jugy'aty ixti mabaad nhuimbityich, ca' miich xypaady mnejhuühuipy ti yi' jadam. Panicxcich miich.

²³Paady ycixp huinjihuiy je ymigügtijc ajcxy co je ymigüg huídibi Jesús ooy tzocy jihiüy ca' anajty y'löga'ñ. Per Jesús canan je' anajty jadu'n tiytyp co ca' y'löga'ñ. Hue' anajty ti yminañ janchtiy:

—Pen ndzojcypich ixipy co jada migüg yhui'mipy ixti mabaad nhuimbityich, ca' miich xypaady mnejhuühuipy ti yi' ytunamy.

²⁴Je' je' je Jesús ydiscípulo huídibi tiy'ajt yejcp jadu'n nej Jesús ytuñ y'ayoy etz yjajty y'ayoy, e nañ yi' je' huídibi cojay nej Jesús ytuñ y'ayoy, yjajty y'ayoy. E iich ajt nejhuiyim co janch yi' je tiy'ajt huídibi ti yecy.

²⁵May ooy tijaty mij huinmañ Jesús jactuñ. Co ixipy yajcojaydäy tüg'óciy, ca' yi naaxhuiñybí ixipy yhuaadiy miid maylibro tzachpidägipy. Jadu'n n'aa'ixiyich.